

ANNGO

انگو

د افغانستان د نیا لکیو روزونکو ملي مؤسسه

Catalogue 2014-2015

د ۲۰۱۴/۲۰۱۵ م (۱۳۹۳/۱۳۹۴) لمریز کال کتلاگ

د ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) کال په پسرلی کې د خپل اصل او نسل سره سم میوه لرونکی نیالګی موجود دی چې د افغانستان د ملي کلکسیونونو څخه یې سرچینه اخستی ده.

True to type fruit saplings available in Spring 2015, originated from the Afghanistan National Collections

Kabul, March 2015

۱۳۹۳ لمریز کال کب میاشت یا ۲۰۱۵ م کال د مارچ میاشت کابل

Mir Amanuldin Haidari

I am very pleased to introduce the fourth edition of the ANNGO catalogue for the planting season 2014-15. The publication of this catalogue is a milestone in the development of horticulture in Afghanistan and upholds the overall vision of the Islamic Republic of Afghanistan's Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock (MAIL).

During the spring 2014, for the third time, almost around one million ANNGO-certified trees have been successfully marketed in Afghanistan. This year it is estimated that the production of certified trees will increase further.

By providing to growers an increasing number of true to type trees of marketable varieties, ANNGO is setting the foundation of modern fruit culture in Afghanistan.

This initiative is part of the ongoing larger effort to revive the horticulture industry in Afghanistan as laid out in the National Agriculture Development Framework (NADF).

The 35 % of Afghanistan's total exports is constituted by fruit & nuts. This sector has a great potential for growth and income for rural households. Moreover the valuable germplasm collection of Afghan fruit varieties has been reconstituted and is being enriched with the EU support and the establishment of an extensive extension and farmers support network is in progress with the help of the WB2.

The ANNGO is now a reality and has established a brand name. With continuing PHDP/II support the organization is stronger and it is providing better services to its associates.

د کرنی اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت د
تخنکي چارو معین جلالتماب میر
امان الدین حیدري

دېر خوشاله یم، چې ۲۰۱۵- ۲۰۱۴ کال لپاره د افغانستان د قوریه دارانود ملي مؤسسې د کتلاگ څلورم چاپ تاسې ته درېږنم. د دغه کتاب خپرېدل د افغانستان د بڼوالۍ صنعت په پراختیا کې یو مهم او بنسټیز گام بلل کېږي، چې د افغانستان د کرنې، اوبو لگونې او مالدارۍ وزارت ټولیز لیدلوری منعکسوي.

د ۲۰۱۴ کال په پسرلي کې د دریم ځل لپاره شاوخوا یو میلیون نیالګي، چې د افغانستان د قوریه دارانود ملي مؤسسې (مقا) له خوا تصدیق شوي وه په بریالیتوب سره په افغانستان کې بازار ته وړاندې کړي شول. سربکال د دغو نیالګیو شمېر زیات اټکل شوی.

د افغانستان د قوریه دارانود ملي مؤسسه بڼوالانو ته د تصدیق شوو، د خپل اصل اونسل سره سم او هغه نیالګی چې میوه یې ښه بازار لري دیوزیات شمیر نیالګیو په وړاندې کولو سره په افغانستان کې د بڼوالۍ اساسي بنسټ جوړوي.

دغه نوښت په افغانستان کې د بڼوالۍ د صنعت بیا راژوندي کېدو په برخه کې چې د کرنې ملي پراختیا په چوکاټ کې ځای کړی شوی د هڅو یوه برخه ده.

د افغانستان د ټولو صادراتو ۳۵ سلنه تازه او مغز لرونکي مېوې تشکیلوي. دغه سکتور د کلیوالو کورنیو دعوایدو د زیاتوالي او پراختیا برخه کې زیات ظرفیت لري. سربېره پردې د افغانستان د بېلابېل ډوله مېوو ملي کلکسیون داروپایې ټولنې په مرسته بیارغول او لا بډای شوي دي. دنړیوال بانک په مرسته بڼوالو سره دمرستې او دترویج دیوې پراخې شبکې رامنځته کول دپراختیا په حال کې ده.

اوسمهال د افغانستان د قوریه دارانو ملي مؤسسه په یوه حقیقت بدله شوې او یو سوداګریز نوم یې خپل کړی دی. د بڼوالۍ څوکلنې پراختیایي پروژې دویمې برخې له دوامداره مرستو او همکاريو سره دغه مؤسسه پیاوړې شوې او خپلو ټولنو ته یې ښه او غوره خدمات وړاندې کړي.

Chief Editors: Zainulabudin "Noor" and Mohammad Muzafar "Athar"

Editorial Committee: Sharfudin "Sharaf" Noora Jan "Sadat" & Nazifullah "Husaini"

Designed & Developed: Mohammad Talib "Sultani" Zabiullah "Sahil"

خپرونکي مشرتابه هیئت: زین العابدین "نور" او محمد مظفر "اټهر"

خپرونکي کمیټه: شرف الدین "شرف"، نورا جان "سادات" او نظیف الله "حسینی"

طرح او ترتیب: محمد طالب "سلطانی" ذبیح الله "ساحل"

With a new project Support to the Development of Agriculture private sector (EU-ANHDO RI HPS) has also started supporting floriculture and landscape designing with registered NGA members and historic old gardens and public parks. In partnership with other NGOs, ANNGO is expanding its activities to provinces that were not under coverage.

Many donors and international organizations are ready to support ANNGO for the production of quality and true to type certified saplings. The member NGOs are keen to follow ANNGO standards for the production saplings.

With PHDP support ANNGO has not only produced and marketed certified trees but also designed the procedures for inspection, labelling, etc. This experience will be extremely valuable for MAIL in order to introduce in the Seed Law the official regulations for certification of seed and planting material.

For this purpose, MAIL and ANNGO must continue to work together and make this partnership stronger and stronger.

I congratulate ANNGO and the PHDP staff for their achievements, and their significant contribution for the Afghanistan Horticulture.

H.E. Mir Amanuldin Haidari

**Deputy Minister, Technical Agricultural Affairs,
MAIL, Kabul**

1 Perennial Horticulture Development Project Phase I and II, 2006-2015

2 Horticulture & Livestock Project, Phase I and II, 2007-2017

د کرنې د خصوصي سکتور له پراختیا څخه د ملاتړ د یوې نوې پروژې (EU-ANHDO-RI/HPS) په همکارۍ سره له ثبت شویو قوریه دارانو ټولنو، تاریخي بڼونونو، عامه پارکونو، د گل روزنې او د پارکونو د ډیزاین په برخه کې فعالیت پیل کړی دی. له نورو غیردولتي مؤسسو سره د همکارۍ او ګډون له لارې د افغانستان د قوریه دارانو ملي مؤسسه په دې لټه کې ده، څو خپل فعالیت هغو ولایتونو ته هم وغځوي چې تر دې دمخه یې هلته خدمات نه دي وړاندې کړي. زیات شمېر تمویلونکي بنسټونه او نړیوالې مؤسسې د خپل اصل او نسل سره سم نیالګیو د تولید په برخه کې د افغانستان د قوریه دارانوملي مؤسسې تمویل ته حاضر شوي دي. یو تعداد غیردولتي مؤسسې د افغانستان د قوریه دارانوملي مؤسسې د نیالګیو د تولید په برخه کې د نوموړې مؤسسې د معیارونو د عملي کولو او له دغو معیارونو څخه ملاتړ په برخه کې لېوالتیا لري.

د بڼوالۍ څوکلنې پرمختیايي پروژې په ملاتړ سره د افغانستان د قوریه دارانوملي مؤسسې نه یوازې دا چې تصدیق شوي نیالګی بازار ته وړاندې کړي بلکې د پلټنې، لېبل کولو او داسې نورې تګلارې یې هم ترتیب کړي دي. د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت لپاره دغه تجربه خورا ارزښتمنه ده ځکه له همدې لارې د تخم په قانون کې د تخمونو او نباتي توکو تصدیق لپاره به رسمي سیستم معرفي شي. د همدې موخې پر بنسټ د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت او د افغانستان د قوریه دارانو ملي مؤسسه باید ګډ کار ته دوام ورکړي څو دغه مشارکت لا پیاوړی شي. د افغانستان د قوریه دارانو ملي مؤسسې او د بڼوالۍ د پراختیا پروژې کارکونکو ته د افغانستان د بڼوالۍ د ودې او پراختیا په برخه کې د دوی د سترو لاسته راوړنو مبارکي وایم.

میر امان الدین حیدري
د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت د تخنیکي چارو
معین، کابل

۱ د بڼوالۍ د پراختیا څوکلنه پروژه ۱ او ۲ برخه، ۲۰۱۵-۲۰۰۶

۲ د بڼوالۍ او مالدارۍ پروژه ۱ او ۲ برخه، ۲۰۰۷-۲۰۱۷

Abbreviations

<i>AAIDO</i>	<i>Afghan Almond Industry Development Organization</i>	دافغان بادامو دصنعت دپراختيا مؤسسه
<i>ACLSV</i>	<i>Apple Chlorotic Leaf Spot Virus</i>	د منو د پانو ژيرنگه داغونو وپروس
<i>AKF-A</i>	<i>Agha Khan Foundation –Afghanistan</i>	داغاخان بنيا د - افغانستان
<i>ANHDO</i>	<i>Afghanistan National Horticulture Development Organization</i>	دافغانستان دبنوالی د پراختيا ملی مؤسسه
<i>ANNGO</i>	<i>Afghanistan National Nursery Growers Organization</i>	دافغانستان دقوريه دارانو ملی مؤسسه
<i>BoD</i>	<i>Board of Directorate</i>	د مديره هیئت
<i>CPN</i>	<i>Certified Production Nurseries.</i>	تصديق شوی تولیدی قوریه
<i>CTV</i>	<i>Citrus Tristiza Virus</i>	دستروسو تریستیزا وپروس
<i>DAIL</i>	<i>Directorate Agriculture Irrigation & Livestock</i>	دکرنی ، اوبولگونی او مالدارۍ ریاست
<i>ELISA tests</i>	<i>Enzyme-Linked Immunosorbent Assay (ELISA)</i>	
<i>EU</i>	<i>European Union</i>	اروپایی اتحادیه
<i>GFLV</i>	<i>Grapevine Fan Leaf Virus</i>	د انگورو د پانو پروانه ډوله وپروس
<i>MAIL</i>	<i>Ministry of Agriculture Irrigation and Livestock</i>	دکرنی، اوبولگونی او مالدارۍ وزارت
<i>MSN</i>	<i>Mother Stock Nurseries</i>	مورنی قوریه
<i>NC</i>	<i>National Collection</i>	ملی کلکسیون
<i>NGA</i>	<i>Nursery Growers Associations</i>	دقوریه دارانو ټولنه
<i>PBTL</i>	<i>Plant Bio Technology Laboratory</i>	دنباتاتو بایوتکنالوژی لابراتوار
<i>PCR</i>	<i>Polymerase Chain Reaction</i>	
<i>PHDP</i>	<i>Perennial Horticulture Development Project</i>	دبنوالی څوکلنه پرمختیایی پروژه
<i>PNRSV</i>	<i>Prunus Necrotic Ring Spot Virus</i>	
<i>UPOV</i>	<i>The International Union for the Protection of New Varieties</i>	دنووورایتیوساتلولپاره بین المللی ټولنه

Table of Contents

INTRODUCTION

PRESENTATION OF ANNGO

THE REGULATORY SYSTEM FOR PLANTING MATERIAL (CERTIFICATION)

THE BIOTECHNOLOGY LABORATORY OF BADAM BAGH

THE NATIONAL COLLECTION

NURSERY GROWERS' ASSOCIATIONS (NGAs)

Part I

Category 1.

(Certified Fruit saplings, originated from National Collection, with ANNGO labels)

1. Almond

- 1.1. Chart of flowering and ripening time
- 1.2. Details of available variety and accessions
- 1.3. Rootstocks

2. Apple

- 2.1. Chart of flowering and ripening time
- 2.2. Details of available variety and accessions
- 2.3. Rootstocks

3. Apricot

- 3.1. Chart of flowering and ripening time
- 3.2. Details of available variety and accessions
- 3.3. Rootstocks

4. Cherry

- 4.1. Chart of flowering and ripening time
- 4.2. Details of available variety and accessions
- 4.3. Rootstocks

5. Citrus

- 5.1. Details of available Sub-Species
- 5.2. Rootstocks

6. Plum

- 6.1. Chart of flowering and ripening time
- 6.2. Details of available variety and accessions
- 6.3. Rootstocks

7. Grape

- 7.1. Chart of flowering and ripening time
- 7.2. Details of available variety and accessions

8. Peach

- 8.1. Chart of flowering and ripening time
- 8.2. Details of available variety and accessions
- 8.3. Rootstocks

9. Pomegranate

- 9.1. Chart of flowering and ripening time
- 9.2. Details of available variety and accessions

Part II Ornamental Flowers

1. 1. Annual Flowers
 - 1.2. General Information for Growing Bulbs , Corms and Rhizomes.
 - 1.3 Dahlia
 - 1.4. Indoor Plants for Gardening
 - 1.5. Rosa Sp
 - 1.6. Jasmine
 - 1.7. Pelargonium
 - 1.8. Cupressus
 - 1.9 Eucalyptus
 - 1.10 Afghan Pine
 - 1.11 Pistachio
 - 1.12 Ash Tree.
- Glossary

لړلیک

پېژندنه

- د افغانستان د قوریه دارانو د ملي موسسې پېژندنه
- د نباتي توکو لپاره تصدیقي سیستم (تصدیق)
- د بادام بادغ د بایو ټکنالوجی لابراتوار
- ملي کلکسیون
- دقوریه دارانو ټولنې

لمړۍ برخه

بېلېندۍ ۱

د ممقا له لېبل سره میوه دار تصدیقي نیالګي، چې له ملي کلکسیون څخه یې سرچینه اخیستې ده

۱. بادام

- ۱،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۱،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۱،۳ نیله بوټی

۲. منه

- ۲،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۲،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۲،۳ نیله بوټی

۳. زردآلو

- ۳،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۳،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۳،۳ نیله بوټی

۴. گیلاس

- ۴،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۴،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۴،۳ نیله بوټی

۵. ستروس

- ۵،۱ د موجودو فرعي سپیشیزونو په اړه تفصیلی معلومات
- ۵،۳ نیله بوټی

۶. آلو

- ۶،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۶،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۶،۳ نیله بوټی

۷. انگور

- ۷،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۷،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات

۸. شفتالو

- ۸،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۸،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات
- ۸،۳ نیله بوټی

۹. انار

- ۹،۱ د گل کولو او د پخېدو دوخت جدول
- ۹،۲ د موجوده ورايتیو او اکسیژنوپه اړه تفصیلی معلومات

دویمه برخه: زینتي گلان

۱،۱ یو کلن گلان

- ۱،۲ د خاورو لاندې ریښو (رایزومونو) ، غوټو او گندو په اړه عمومي معلومات

۱،۳ ډهلیا

- ۱،۴ هغه بوټی دخونی په داخل کی کیښودل کیږی.

۱،۵ د گلابو بېلابېل ډولونه

۱،۶ یاسمن

۱،۷ پیلارگونوم

۱،۸ سروه

۱،۹ یوکالیپتوس

۱،۱۰ افغانی ناچو

۱،۱۱ پسته

۱،۱۲ دشنک ونه

اصطلاحات

INTRODUCTION

This is the fourth edition of the Afghanistan National Nursery Growers' Organization, ANNGO, catalogue, the main purpose of this document is to give to Afghan orchard growers a solid decision making tool to develop their orchards. This catalogue includes only the saplings multiplied (in 2013-14) from Mother Stock Nurseries, MSNs, who were inspected and approved based on the ANNGO regulatory system.

This catalogue contains in Part I the CATEGORY I, saplings (or ANNGO-certified), multiplied in 2013-14 from Mother Stock Nurseries, MSN, who were inspected and approved based on the ANNGO regulatory system.

For each species, variety and accession, we have reported the following characteristics:

- **Specie name**
- **Variety name**
- **Clone/accession number;**

This is a unique number of identification referred to the Afghan National Collection. Each clone has different characteristics and peculiarities.

- **Flowering and ripening time;**

These data were taken from two different locations in order to provide representative information. By choosing clones according to the maturity time, growers have the opportunity to extend the production season. These data are also shown in comparative charts before the varieties description tables.

- **Fruit characteristics;**

Fruit colour, dimension and shape based on UPOV (International Union for the Protection of New Varieties of Plants) descriptors.

- **Pollination information;**

This shows if a clone is self-fertile or cross-fertile, and which are the most suitable pollenizer. Growers can finally design their orchards choosing the best pollination combination in order to maximize the production.

In the **part II** the ornamental and forest tree species are introduced. Each year, a large number of such species are marketed by local nursery growers associations.

مقدمه

دا د افغانستان د قوريه دارانود ملي مؤسسي د کتلاک څلورم چاپ دی، چې تر ټولو مهمه موخه یې په افغانستان کې د مېوې بڼونونو پراختیا په موخه بڼوالو ته د تصمیم گیرۍ ټولیزې وسیلې وړاندې کول دي. دغه کتلاک یوازې پيوند شوي نیالګي رانګاري، چې په (۲۰۱۳-۲۰۱۴) له مورنيو قوريو څخه تکثیر شوي دي. دغه نیالګي د انګو تصديقي سیستم پر بنسټ تفتیش شوي او د ممقا تنظیمي سیستم پر بنسټ تایید شوي دي.

په لومړۍ برخه کې دغه کتلاک لومړۍ کتګوري رانګاري، (د ممقا لهخوا تصدیق شوي) نیالګي، چې په ۲۰۱۳-۲۰۱۴ کال کې له اصلي قوريو څخه تکثیر شوي دي. دغه نیالګي د ممقا تصديقي سیستم پر بنسټ تفتیش شوي او د انګود تصديقي سیستم پر بنسټ تایید شوي دي.

هرسپشیز، ورايتي او اکسيژن ته لاندې ځانګړتياوې وړاندې شوی.

- د سپشيز نوم

- د ورايتي نوم

- کلون/ د کلون يا اکسيژن شمېره

دغه د پېژندنې يوه ځانګړې شمېره ده، چې د افغانستان ملي کلکسيون ته منسوب کېږي. هر يو کلون جلا ځانګړتياوې او خصوصيات لري.

د گل کولو او پخېدلو وخت

د اړوندو معلوماتو ورکولو په موخه دغه اطلاعات له دوو جلا برخو څخه را ټول شوي دي. د پخېدو وخت پر بنسټ د کلونونو ټاکل، بڼوالو ته دا فرصت ورکوي، څو د خپلو مېوو د پخېدو موسم ته وده ورکړي. سربېره پردې دغه معلومات په مقاييسوي جدولونو او له ورايتي تشریحي جدولونو څخه وړاندې هم ښودل شوي دي.

د مېوې ځانګړتياوې

د مېوې رنگ، قطر او د UPOV (د نباتاتودنويو ورايتيود ساتنې لپاره نړيواله ټولنه) معيارونو د تشریح کوونکو پر بنسټ بڼه او قطر يې.

دګرده افشاني معلومات

دغه معلومات د دې ښکارندويي کوي، که چيرې يو کلون خودی القاح لری يا غيرخودی القاح او کوم يو مناسب ګرده توليدونکی دی. چې بالاخره بڼوالان خپل بڼونه د حاصلاتو زياتوالي لپاره د تر ټولو غوره ګرده افشاني د ترکیب پر بنسټ ډيزاين کړي. په دويمه برخه کې د زینتي او ځنګلي ونو بېلابېل ډولونه معرفي شوي دي. هر کال په زیاته کچه دغه ډول ونې د قوريه لرونکو ټولنو لهخوا بازار ته وړاندې کېږي.

ANNGO PRESENTATION

The Afghanistan National Nursery Growers Organization is a non-profit organization whose purpose is the development of the nursery industry in Afghanistan, represents 26 Nursery Growers Associations (NGAs) in 22 provinces. The total number of nursery members of NGAs is presently about 894. The organization is open for new membership of nurseries growers who accept and implement the regulatory scheme for quality control and traceability of planting material. Nurseries growers who do not implement such regulatory system cannot be part of the organization.

The main decision bodies for the NGAs and ANNGO are the General Assembly and the Executive Board composed of seven members elected by the 26 NGAs associates.

As per its bylaw, ANNGO is currently providing to its associate NGAs a number of services including:

- Business improvement and marketing promotion services
- Laboratory services for sanitary control.
- Monitoring of the quality of planting material
- Improvement of nursery techniques.
- Clonal rootstocks production and multiplication.
- Certification and inspection services including labeling of certified saplings
- Technical training and dissemination of innovations
- Landscape designing

ANNGO and the NGAs are being supported by the EU funded PHDP II.

In June 2012 ANNGO was awarded an EU Grant of 0.8 million Euro for the implementation of the "Nursery Industry Development Transition Project" which will further strengthen the organization and the nursery industry in Afghanistan.

In November 2012, ANNGO signed an MoU with MAIL which endorses the ongoing ANNGO Regulatory System.

افغانستان د قوريه دارانودملي مؤسسي پېژندنه

د افغانستان د قوريه دارانو ملي مؤسسه يوه غير انتفاعي مؤسسه ده، چې موخه يې په افغانستان کې د بنوالی صنعت پراختيا ده او د افغانستان په ۲۲ ولايتونو کې د قوريه لرونکو ۲۶ ټولنې لري. اوسمهال د دغې مؤسسي د قوريه لرونکو شمېر ۸۹۴ ته رسېږي. په دغې مؤسسي کې هغه قوريه داران کولای شي غړيتوب ترلاسه کړي، چې د نباتي توکو د کيفيت کنټرول او څارنې په برخه کې د دغې مؤسسي تصديقي سيستم او مقررات پلي کړي، هغه قوريه داران چې دغه مقررات عملي نه کړي نشي کولای د افغانستان د قوريه دارانو ملي مؤسسي غړيتوب ترلاسه کړي.

د دغې مؤسسي مهم تصميم نيونکي غړي هغه ۷ کسيز مديره هيت دی چې د ۲۶ قوريه دارانو ټولنو دغرو لخوا غوره کړی شوي دي. د افغانستان د قوريه دارانو ملي مؤسسي (انگو) د اساسنامې پر بنسټ، اوسمهال د قوريه دارانو ټولنو غړو ته لاندې خدمات وړاندې کېږي.

- د تجارت اصلاح او د بازارموندنې په برخه کې اسانتياوې رامنځته کول.
 - د صحې کنټرول لپاره د لابراتوار خدمتونه.
 - د نباتي توکو له کيفيت څخه څارنه.
 - د قوريه دارو په تخنيکونو کې ښه والی.
 - دکلونل نيله بوټو تکثيرول اوډيرول.
 - دتصديق، پلټنې او دتصديقي نيالگيو دليبل کولو په گډون خدمات.
 - د روزنيزوکورسونو دايږول او دنووتخنيکونو رواجول.
 - د پارکونو ډيزاينول.
- د افغانستان د قوريه دارانو ملي مؤسسه او د قوريه دارانوټولنې، د بنوالی دخوکلنې پرمختيايې پروژې چې د اروپايي ټولنې له لوري تمويلېږي حمايه(ملاتړ) کيږي.

د ۲۰۱۲ کال د جون په مياشت کې اروپايي ټولنې د افغانستان د قوريه دارانوملي مؤسسي ته (۰،۸) مليونه يورو د بلاعوضه مرستې په توگه د قوريه دارو صنعت د پراختيا او د پروژې د تطبيق په خاطر ورکړی چې د دی مرستې سره به نوموړی مؤسسه او د قوريه دارو صنعت نور هم قوي او غښتلی شي. د ۲۰۱۲ ميلادي کال په نومبر مياشت کې د افغانستان د قوريه دارانو ملي مؤسسي د کرنې، اوبو لگونې او مالدارۍ له وزارت سره يو هوکړه ليک لاسليک کړ، چې دغه هوکړه ليک روان موجوده تصديقي سيستم تائيدوي او ترې ملاتړ کوي.

THE NATIONAL COLLECTION

The National Collection of Fruit and Nuts of Afghanistan include around 849 accessions of 14 main species and is maintained in 6 Perennial Horticulture Research Centers (PHDCs) in MAIL farms in Kabul, Mazar, Kunduz, Herat, Kandahar and Jalalabad. It was established through the EU funded PHDP (2006-2015).

As of November 2012, the PHDP II handed over the NCs to ANHDO and on July 1st 2014 transferred the PHDCs to MAIL. The MAIL Directorate of Research is currently in charge of the PHDCs and the NCs with the support of PHDP II, the EU- transition project and the ANHDO HPS project.

The management of the National Collection is a fundamental public service to the horticulture industry. It includes the description of the varieties as per

international standards, pollination trials to identify pollinators and inter-fertile combinations among varieties of apricot, plum and almond, the evaluation of the varieties from the point of view of their marketability and keeping quality.

Varieties/accessions that show market potentiality are released to the nursery industry by including them in the Mothers Stock Nurseries. This is done following the procedures set by the ANNGO regulatory system.

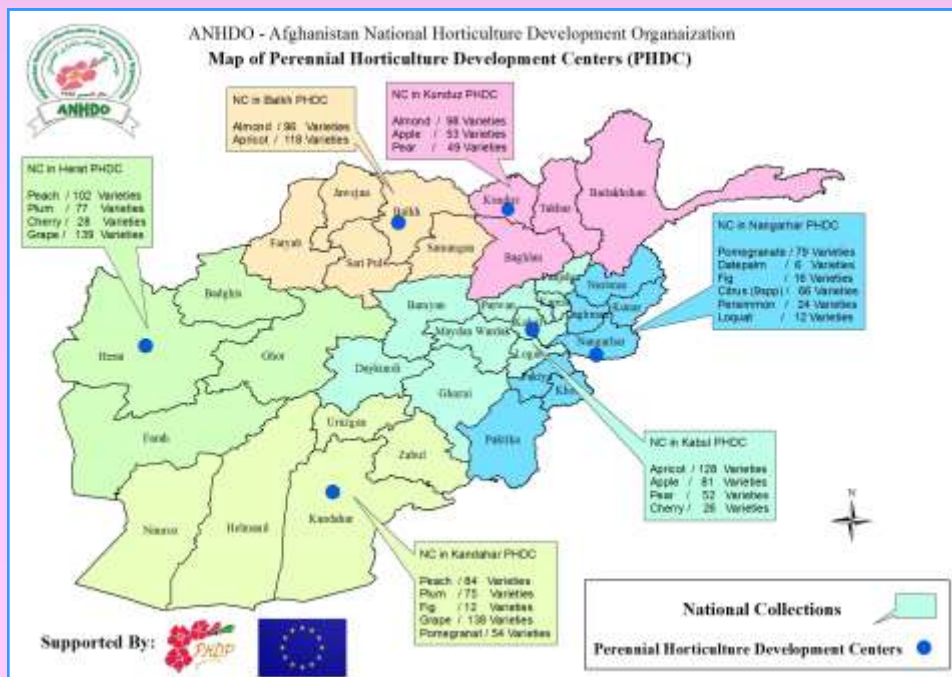
ملي کلکسیون

د افغانستان د میوو او مغزبابوملي کلکسیون، چې له ۱۴ اساسي سپیشیزونو څخه شاوخوا ۸۴۹ اکسیژنه پکې شامل دی په کابل، مزار شریف، کندز، هرات، کندهار او جلال اباد کې د کرنې، مالدارۍ او اوبو لګونې وزارت په شپږو دېوالي څوکلن پرمختیایي څېړنیزو مرکزونو کې ساتل کېږي. دغه کلکسیون د بڼوالی څوکلن پرمختیایي پروژې له لوري چې د اروپايي ټولنې لخوا تمویلېږي د ۲۰۰۶-۲۰۱۵ کلونو ترمنځ رامنځته شوی دی.

د ۲۰۱۲ کال د نومبر میاشتې له پیل څخه د بڼوالی د څوکلنې پرمختیایي پروژې لخوا ملي کلکسیونونه د افغانستان د بڼوالی د دپراختیایي مؤسسي ته ورکړل شوي او د ۲۰۱۴ کال د جولای په لومړۍ نېټه د بڼوالی د پرمختیا مرکزونه د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت ته ولېږدول شول. اوس مهال د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت د څېړنو ریاست د بڼوالی د پرمختیایي مرکزونو د چارو تنظیم پر غاړه لري چې د بڼوالی د پراختیا پروژې، اروپايي ټولنې او د بڼوالی د پراختیا ملي مؤسسي په ملاتړ ملي کلکسیونونه لا بډای کېږي. له دې لارې په افغانستان کې د بڼوالی سکتور پیاوړتیا ته کار روان دی.

د ملي کلکسیون اداره او تنظیم د بڼوالی صنعت لپاره تر ټولو اساسي عامه خدمات شمېرل کېږي. دغه خدمات د نړیوالو معیارونو پر بنسټ د وراېټیو(نوعو) تشریحات، د ګره افشاني تجربې، څو د زردالو، آلو او بادامو په بېلابېلو ډولونو کې د ګرده ورکونکې او ځاني القاح کونکې وېژندل شې او د بازارموندنې او ساتنې له پلوه د بېلابېلو لیدلوریو ارزونه رانغاړي څو کیفیت ځانګړی کړي.

هغه وراېټي ګانې/اکسیژنونه چې د بازار موندنې ښه وړتیا وښیې دمورنیو قوریو له لارې قوریه دارانو ته ورکول کېږي. ډاکار دهغه کرنلاری له لارې چې دافغانستان دقوریه لرونکو ملی مؤسسي دتصدیقي پروګرام لخوا ټاکل شوی پرمخ وړل کېږي. چې دا دانګودتصدیقي سیستم په لاندی ګرنلاره کی واضح او عملی شوی.

PLANT BIOTECHNOLOGY LABORATORY

The Afghanistan's Plant Biotechnology Laboratory (PBTB), funded by EU was established in 2009 with the technical support of PHDP and administrative management of the Aga Khan Foundation Afghanistan (AKF-A). The laboratory is located in Badam Bagh - Kabul, the research area of the Ministry of Agriculture, Irrigation & Livestock. As of March 2014 this lab is working under the supervision of Seed and Planting Material Certification Directorate of MAIL.

Objectives

The overall objective of the PBTB is to support and improve the horticulture sector of the country by improving the quality of planting material for propagation. The lab works closely with the Perennial Horticulture Development Project, ANNGO, ANHDO and its partners, and verifies the health status of national and exotic germplasm of fruits trees to insure the distribution of only healthy and high quality planting material to nursery growers and farmers. Each year, plant samples are collected for lab analyses from various agro-ecological zones of Afghanistan. The lab also actively participates in high level policy dialogue in order to develop control strategies for various pests and diseases, and to improve the nursery industry. The lab is well equipped with latest technologies and updated protocols are used to detect and identify fruit crops diseases.

Diagnostic facilities

The plant pathogens (Virus, viroid, phytoplasma, bacteria and fungus) are detected and identified by classical methods and latest techniques (ELISA and PCR) and biological indexing. The lab also contains facility for plant nematode isolation from soil.

دنباتاتو بایو ټکنالوژی لابراتوار

د افغانستان د نباتاتو بایو ټکنالوژی لابراتوار په ۲۰۰۹ میلادی کال کې د اروپایي ټولنې په مالي مرسته، د افغانستان لپاره د آغاخان بنسټ د ادارې برخې او د بنوالی د پرمختیایي څوکلنې پروژې په تخنیکي مرسته تاسیس شوی دی. دغه لابراتوار د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت مربوط د کابل په بادامباغ فارم په څیرنیزه ساحه کې موقعیت لري. د ۲۰۱۴ کال د مارچ میاشتې له پیل څخه دغه لابراتوار د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت د تخم اوبناتو توکو د تصدیق کولو ادارې تر لارښوونې لاندې فعالیت لري.

موخې

د نباتي ټکنالوژی لابراتوار ټولیزه موخه، د تکثیر په موخه د نباتي توکو د کیفیت ښه والي په برخه کې د هېواد د بنوالی له سکتور څخه ملاتړ او د دغه سکتور پراختیا ده. دغه لابراتوار د بنوالی د پرمختیایي څوکلنې پروژې، د افغانستان د قوریه لرونکو ملي مؤسسي، د افغانستان د بنوالی د پراختیا ملي مؤسسي او د دوی د شریکانو په نږدې همکارۍ سره کار کوي او د کورنیو او بهرنیو مېوه دارو ونود جرم پلازم روغتیایي حالت تصدیق کوي، څو کروندګرو او قوریه لرونکو ته د ښه کیفیت درلودونکي نباتي توکو له ورکړې څخه ډاډ ترلاسه کړي.

هرکال له بېلابېلو کرنیزو اقلیمي سیمو څخه دلبراتورۍ تحلیل او تجزیې په موخه نباتي بېلګې راټولېږي. سربېره پردې دغه لابراتوار په فعاله ډول داوچت لیول پالیسي په بحثونو کې ګډون کوي ترڅو د بېلابېلو آفتونو او ناروغیو لپاره د کنټرول ستراتیژۍ رامنځته کړي. او د قوریه دارۍ صنعت ښه کړی شي. لابراتوار په نوي پرمختللي او اساسي ټکنالوژی سمبال دی او نوی لاری او طریقی استعمالوی چی دمیوه دارو بوټو ناروغی تشخیص او وپېژنی.

تشخیصیه امکانات

نباتي پټوجنونه یادناروغی عاملین (د فایټو پلازما ویروید، بکټریا او فنجي) په کلاسیکو لارو چارو او نویو تخنیکونو سره (ایلیسا او پی سي آر) او بیولوژیکي شاخصونو سره تشخیص او پېژندل شوي دي. همداراز لابراتوار له خاورو څخه د نباتي نیماتود پاکولو آسانتیاوې لري.

Inoculation and culturing of microbes on media

د میکروب معامله کول او کرل په میډیا باندې

Internship students in Badam Bagh farm

بادام باغ فارم کی له بوھنتون څخه فارغیدونکی زده کونکی

Tissue culture

Clonal rootstocks that are difficult to propagate with traditional methods, i.e. (GF 677, Farlod40, FOX 16e, Pyroldwarf and Gisela 5) are produced by micropropagation in the tissue culture unit of the lab. The same facility is used for Micrografting (Virus cleaning). An acclimatization facility for the clonal rootstock has been constructed near to lab.

Trainings/ Capacity Building

From time to time the lab provides opportunities of capacity building/Training/internship for the technical staff of NGOs (Involved in horticulture development), MAIL and university students.

Monitoring Viruses in the National Collections & MSNs

Every year plant samples from various fruit trees are collected from MSNs and NCs of all agro ecological zones (PHD Centers) of Afghanistan for virus indexing.

Achievements

Since 2009, the laboratory has been detected and identified for the first time in Afghanistan some important viruses (ACLSV, PNRSV, CTV, GFLV etc) of fruit trees (almond, plum, peach, apricot, citrus and grapevine) along important fungal and bacterial pathogens. The PBTL has their supportive measures to keep the NCs and the MSNs free from viruses.

Experience sharing

All the results and experience of Plant Biotechnology Laboratory is being shared with stakeholders on national and international level in seminars/workshops and conferences. The results are being published from time to time in international journals.

د انساجو کرل (تیشو کلچر)

کلونل نیله بوټی چې په دودیزو لارو چارو یې تکثیرستونزمن دي، لکه (جي اف ۶۷۷، فارولډ ۴۰، فوکس ۱۶، پايروول ډوارف او گزیلا ۵) په لابراتوار کې د انساجو د کوچني تکثیر له لارې تولیدیږي. ورته تگلاره د کوچني پیوند (د ویروس پاکولو) لپاره هم کارول کېږي. له ازادۍ هوا سره دکلونل نیله بوټومخامخ کولو لپاره آسانتیا لابراتوار ته نږدې رامنځته شوی.

روزنیز کورسونه/ظرفیت لوړونه

لابراتوار وخت په وخت د غیردولتي مؤسساتو ټیم ته (هغوی چې د ښوونې د پراختیا په سکتور کې دخیل دي)، د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت کارکوونکو او د پوهنتونونو زده کوونکو ته ظرفیت لوړولو، روزنیز کورسونو د برابرولو فرصت برابروي.

په ملي کلکسیونونو او مورنیو قوریو کې د ویروس ارزونه

هر کال له مورنیو قوریو او ملي کلکسیونونو د بېلابېلو مېوو له ونو، د هیواد د ټولو اقلیمي سیمو (د باغدارۍ څوکلن پرمختیایي مرکزونه) څخه د ویروس پېژندنې په موخه نباتي نمونې راټولېږي.

لاسته راوړنې

له ۲۰۰۹ کال څخه راپدېخوا دغه لابراتوار دلمړۍ ځل لپاره په افغانستان کې بعضی مهم ویروسونه (ACLSV, PNRSV, CTV, GFLV etc) د بادام، آلو، شفتالو، زردآلو، ستروسو او انگورو په ونو کې پېژندلي دي. سربېره پردې مهم فنگسي او بکتریايي فتوجنونه هم پېژندل شوي دي. دغه لابراتوار د دې توان لري څو ملي کلکسیونونه او مورنۍ قورۍ له ویروس څخه پاکې وساتي او پدې برخه کې حمایتي تدابیر عملي کړي.

د تجربو تبادله

د بیوټکنالوژۍ لابراتوار ټولې تجربې او پایلې په ملي او نړیواله کچه د سیمینارونو، ورکشاپونو او کنفرانسونو دګډون والوسره شریکي شوي دي او هم نوموړې پایلې وخت په وخت په نړیوالو ژورنالونو کې خپرې شوي دي.

Citrus promotion group meeting in Jalalabad PHDC
په جلال اباد کې دستروسو صنعت د پرمختګ لپاره ډایر شوی مجلس

Participation in 22nd ICFV in Rome-Italy (2012) ؟

THE REGULATORY SYSTEM FOR PLANTING MATERIAL (CERTIFICATION)

All the nurseries registered with ANNGO have voluntarily accepted the ANNGO regulatory system for planting material. This set of procedures ensure that the saplings are true to type and traceable to the Mother Stock Nurseries originated from the National Collection.

The Mother Stock Nurseries (MSNs) are the key component of the system. The MSNs can be established only from certified material coming from the National Collection and the material for tree propagation (buds or scions or cuttings) can only be taken from the MSNs.

A specific set of procedures for Citrus Mother Stock Nurseries has been added for the main purpose of preventing and monitoring the infection of virus diseases.

Eventually this regulatory system will be endorsed by the MAIL as a part of the Seed Law and then become a legal certification. In order to do so, MAIL need to establish a Certification Authority.

The implementation of the regulatory system is the main task of ANNGO and requires strict monitoring and continuous physical inspections. In this challenging task ANNGO is supported by PHDP II, and by ANHDO-RI-HPS project.

The plant biotechnology laboratory (PBTL) is another Key component of the system is systematically monitoring the National Collections and MSNs in order to keep them virus free.

نباتي توکو لپاره تصدیقي سیستم (تصدیق)

د قوربه دارانوتولی قوربی د انگو سره ثبت دی البته هغه قوربه داران چی دانگودنباتی توکو تصدیقي سیستم یی په خپله خوښه منلی او پلی کړی یی دی . دغه یو لړکړنلاری ددی داد ورکوی چه دغه نیالگی دخپل اصل او نسل سره سم اودمورنیو قوریو څخه یی سرچینه اخستی ده.

مورنی قوربی د دغی سیستم یو بنسټیز اصل دی. دغه قوربی یوازی له هغو نباتی توکو څخه جوړېدای شي چې له ملي کلکسیون څخه ترلاسه شوي وي او تکثیری مواد (پنډک، پیوند او قلمی) یواځی او یواځی دمورنیو قوریو څخه اخستل کېدای شی.

دستروسو دمورنیو قوریو لپاره یولرخاصی کړنلاری اضافه شوی دی چی عمده هدف یی په ویروسی ناروغیو باندی دنوموړوقوریو دملوث کیدو مخنیوی او کنترول دی.

بالاخره دغه تصدیقي سیستم به د کرنی، اوبولگونې او مالدارۍ وزارت لهخوا د تخم د قانون دیوی برخي په توگه تایید شي، چې ورسره جوخت به پر یوه قانوني تصدیقي سیستم بدل شي، نوڅکه د کرنی، اوبو لگونې او مالدارۍ وزارت د تصدیقي سیستم دیوی اداری تاسیسولو ته اړتیا لري.

د تصدیقي سیستم عملي کول د افغانستان د قوربه لرونکو ملي مؤسسي یوه له اساسي موخو څخه ده ،چې جدی څارنی او دوامدراه فزیکي پلټنی ته اړتیا لري. په دغه له ننگونو پک مسؤلیت کی انگو د بنوالی څوکلنی پرمختیایی پروژی او د بنوالی پرمختیایی ملي مؤسسي- ار ای - ایچ پی اس پروژی د ملاتړ څخه برخمنه ده.

د دغه سیستم یوه بله اساسي برخه د بیوتکنالوژی لابراتوار ده چې په دوامداره توگه ملي کلکسیونونه او مورنی قوربی ارزوي چی په پدی ډول نوموړی (ملي کلکسیونونه او مورنی قوربی) دویروس څخه پاک وساتل شی.

Certified Motherstock nursery of NGA

دتولنی تصدیق شوی مورنی قوربه

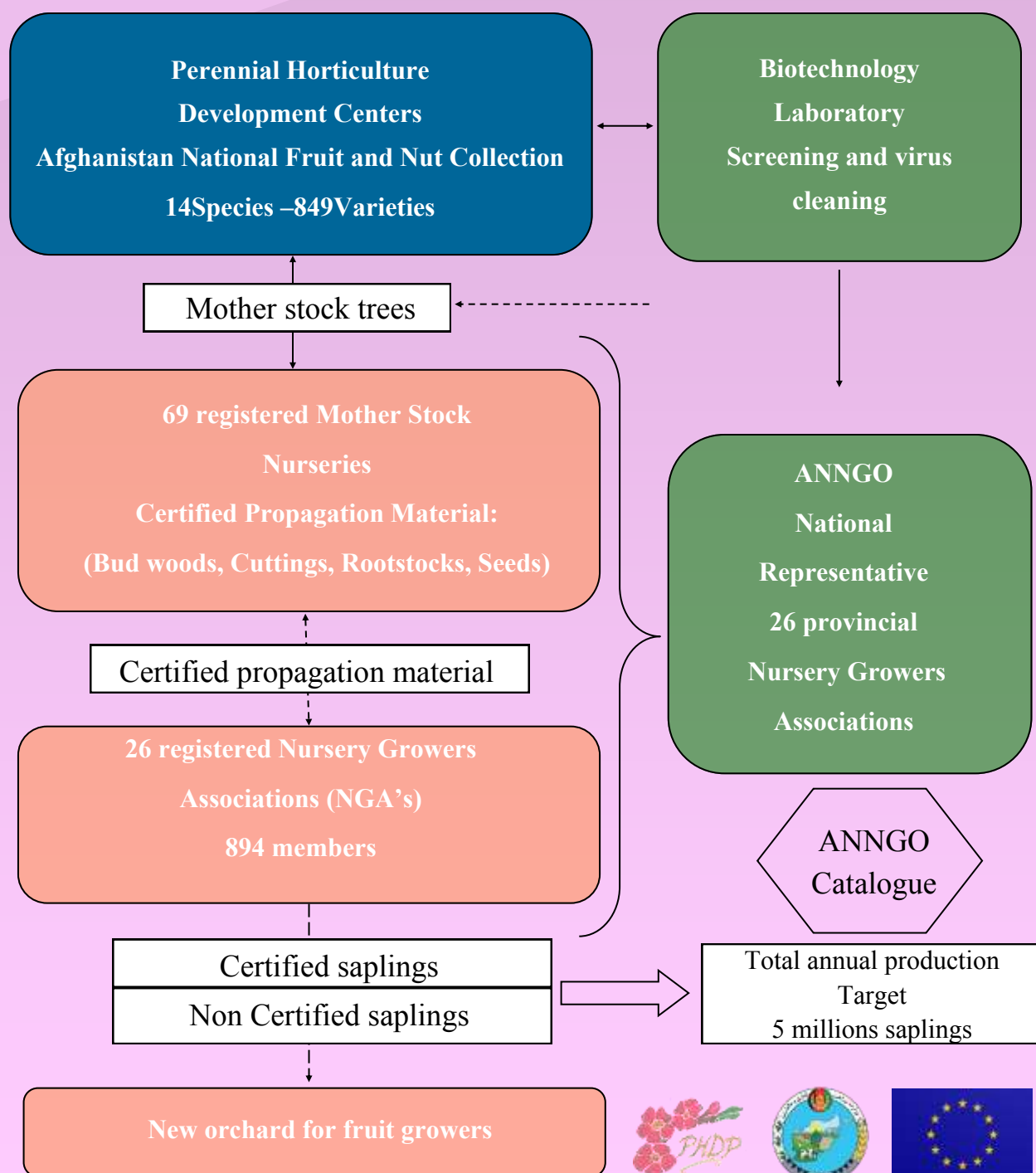

Certified nursery produced from a registered Mother stock

تصدیق شوی شوی قوربه چی دمورنی قوربی څخه تولید شوی

Afghanistan National Nursery Growers Organization (ANNGO)

Planting material certification scheme

Afghanistan National Nursery Growers Organization Planting Material Certification Process

EASTERN-ZONE LIST OF NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

The eastern zone consists of the following

Associations;

1. Laghman Nursery Growers Association
(82 members).
2. Nangarhar Nursery Growers Association
(49 members).
3. Kunar & Nuristan Ha Nursery Growers Association
(54 members).
4. Paktia Nursery Growers Association (24 members).

Available MSNs;

Total available number of Citrus MSNs: 4 with

1398 number of trees

Total available number of Citrus seed MSNs: 3 with

183 number of trees

Total available number of Stone fruit MSNs 4 with

23 number of trees

Total available number of pome fruit MSNs: 2 with

208 number of trees

Total available number of apple clonal rootstocks MSN 1 with
1853 number of stocks

Total available number of Pomegranate MSN 1

with 197 number of trees

Main Productions;

Main production of the eastern zone NGAs are citrus,
almonds, apples, pears, apricots, plums, persimmons and
pomegranates.

Services;

Sale of certified and quality bud woods

Sale of certified saplings

Sale of ornamental and forest saplings.

All types of technical supports to orchard growers

Supply inputs to NGOs, orchard growers, private

companies, etc

ختیځ زون د قوریه دارانو ټولنو لست

په ختیځ زون کې لاندې ټولنې موجودې دي

۱. لغمان د قوریه دارانو ټولنه (۸۲ غړي)
۲. ننګرهار د قوریه دارانو ټولنه (۴۹ غړي)
۳. کونړ او نورستان د قوریه دارانو ټولنه (۵۴ غړي)
۴. پکتیا د قوریه دارانو ټولنه (۲۴ غړي)

موجوده مورنۍ قوریې

د ستروسو دموجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۴ له ۱۳۹۸ ونو سره.

د ستروسو د تخم موجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۳ له ۱۸۳ ونو سره.

د کلک زرومیوو دموجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۴ له ۷۲۳ ونو سره.

د غوښنیو مېوو دموجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۲ له ۷۲۳ ونو سره.

د منو نیله بوټو دموجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۱ له ۱۸۵۳ نیله بوټو سره.

د انارو دموجوده مورنیو قوریو ټولیز شمېر ۱ له ۱۹۷ ونو سره.

عمده تولیدات

ختیځ زون د قوریه دارانو د ټولنو اصلي او عمده تولیدات ستروس، بادام، منی، ناک، زردآلو، آلو، املوک او انار دي.

خدمات

د باکیفیته او تصدیق شویو پیوندونو (زخو) پلورل.

د تصدیق شویو نیالګیو پلورل.

د زینتي او ځنګلي بوټو پلورل.

بنوالو ته بېلابېل تخنیکي خدمات وړاندې کول.

غیردولتي موسسو، بنوالو، شخصي کمپنیو اوداسی نورو ته د توکو چمتو کول.

Laghman NGA's Stone fruit MSN

لغمان د قوریه دارانو ټولنې د کلک زرو میوو مورنۍ قوریه

A certified nursery of Gardez NGA

د پکتیا د قوریه دارانو ټولنې یوه تصدیقي قوریه

Citrus saplings available in all NGAs

د ستروسو تصدیق شوی نیا لګی د ختیځ زون په ۳ ټولنو کې موجود دی

Zonal Distribution of Nursery Growers' Association (East NGAs)

د زون په سطحه د قوريه دارانو د ټولنو ویش
(ختیځ زون ټولنې)

Addresses of the 4 NGAs

1- Nangarhar NGA

پته : د زراعت ریاست جلال آباد ننگرهار
Cell: +93(0)77 545 0552
Email: nasih_nnga@yahoo.com

2- Laghman NGA

Add: Chardhe, Mehtarlam, Laghman Province
Cell: +93(0)799 670 660
Email: inga.laghman@yahoo.com

3- Kunar and Nuristan NGA

Add: Agriculture Directorate Asad abad Kunar
Cell: +93(0)700 994 374
Email: info.knnga@gmail.com

4- Paktia NGA

Add: Agriculture Directorate ,Gardiz,Paktia
Cell: +93(0)799 053 446
Email: paktya.nga@gmail.com

د قوريه دارانو د خلو روټولنو پټی

۱- ننگرهار ټولنه

پته : د زراعت ریاست جلال آباد ننگرهار
د مېایل شمېره : ۷۷۵۴۵۰۵۵۲ (۰) ۹۳ +

۲- لغمان ټولنه

پته : چهاردهی مهترلام لغمان
د مېایل شمېره : ۷۹۹۶۷۰۶۶۰ (۰) ۹۳ +

۳- کنړ او نورستان ټولنه

پته : د زراعت ریاست اسعد آباد کنړ
د مېایل شمېره : ۷۰۰۹۹۴۳۷۴ (۰) ۹۳ +

۴- پکتیا ټولنه

پته : د زراعت ریاست گردیز پکتیا
د مېایل شمېره : ۷۹۹۰۵۳۴۴۶ (۰) ۹۳ +

Citrus saplings available in all 3 Eastern Zone NGAs

د سترو سو تصدیق شوی نیالګی دختیځ زون په ۳ ټولنو کی موجود دی

NORTHERN ZONE NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

The northern zone consists of following associations;

1. Aybak Nursery Growers Association (27 members).
2. Khulm Nursery Growers Association (17 members).
3. Umulbelad Nursery Growers Association (18 members).

Available MSNs:

The above NGAs having following mother stock nurseries (MSNs);

Total available number of Stone fruit MSNs:

3 with number of 710 trees

Total available number of pome fruit MSN:

1 with number of 40 trees

Total available number of pomegranate MSN:

1 with number of 117 trees

Main Productions;

Main production of certified the northern zone NGAs are almonds, apricots, peach, apples, cherries, pomegranate, and apple clonal rootstocks.

Services;

Sale of certified and quality budwoods
Sale of certified saplings
Sale of ornamental and forest saplings
Supply inputs to NGOs, orchard growers, private companies, etc

په شمال زون کې د قوريه دارانو ټولنو لست
په شمال زون کې لاندې ټولنې موجودې دي
۱. ايبيک دقوريه دارانو ټولنه (۲۷ غړي)
۲. خلم دقوريه دارانو ټولنه (۱۷ غړي)
۳. امالبلاد دقوريه دارانو ټولنه (۱۸ غړي)
موجوده مورنۍ قورۍ

پورته ټولنې لاندې مورنۍ قورۍ لري.
د کلک زروميو موجوده مورنۍ قورۍ ټوليز شمېر ۳ له ۷۱۰ ونو سره

د غوښنومېو موجوده مورنۍ قورۍ ټوليز شمېر ۱ له ۴۰ ونو سره
د انارو موجوده مورنۍ قورۍ ټوليز شمېر ۱ له ۱۱۷ ونو سره

عمده توليدات

د شمال زون دقوريه دارانو دټولنواصلي اوعمده توليدات بادام، زردآلو، شفتالو، منی، گيلاس، انار اود منو نيله بوټي دي.

خدمات

د باکيفيته او تصديق شويو زخوبا پيوندونوپلورل.

د تصديق شويو نيالگيو پلورل.

د زينتي او ځنگلي بوټو پلورل.

غيردولتي مؤسسو، بنوالو، شخصي کمپنيو اوداسی نورو ته د توکو چمتو کول.

Pear

ناک

Plum

آلو

Zonal Distribution of Nursery Growers' Association (North NGAs)

د زون په سطحه د قوريه دارانو د ټولنو ویش
(د شمال زون ټولنې)

Addresses of the 3 NGAs;

1- Umulbelad Ha NGA

Add: Mazar Mohammad Ibrahim market

Cell: +93(0)700049952

Email: ummul.belad.nga@gmail.com

2- Khulm NGA

Add: Balkh Khulm

Cell: + 93(0)799485749

Email: Khulm.nga@gmail.com

3- Aybak NGA

Add: Aybak Sarak e Godam

Cell: + 93(0) 799102397

Email: aybak.nga@gmail.com

دقوريه دارانو ددريو ټولنو پټی

۱- ام لیلاد ټولنه

پټه: دزراعت ریاست، مزار شریف
دمبایل شمیره: ۷۰۰۰۴۹۹۵۲ (۰) ۹۳+

۲- خلم ټولنه

پټه: بازار خلم، بلخ
دمبایل شمیره: ۷۹۹۴۸۵۷۴۹ (۰) ۹۳+

۳- ایبک ټولنه

آدرس: ایبک دامنی قوماندانی ترڅنگ
دمبایل شمیره: ۷۹۹۱۰۲۳۹۷ (۰) ۹۳+

Stonefruit saplings available in all 3 Norther Zone NGAs

دکلک زرو میو و تصدیق شوی نیالکی د شمال زون په ټولو ټولنو کی موجود دی

NORTH-EASTERN ZONE LIST OF NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

The north-eastern zone consists of following associations;

1. Badakhshan Nursery Growers Association (26 members).
2. Takhar Nursery Growers Association (26 members).
3. Kunduz Nursery Growers Association (52 members).
4. Imam Qutiba Nursery Growers Association (22 members).
5. Chunghar Nursery Growers Association (22 members)
6. Andarab Ha Nursery Growers Association (37 members).

Available MSNs:

Total available number of stone fruit MSNs: 8 with 1860 number of trees

Total available number of pome fruit MSNs: 2 with 183 number of trees

Total available number of apple clonal rootstocks MSNs: 6 with 3614 number of stocks

Main Production;

The main certified production of the above NGAs are almonds, apples, pears, apricots, cherries, plums and apple clonal rootstocks.

Services;

Sale of certified and quality budwoods

Sale of certified saplings

Sale of ornamental and forest saplings

Supply inputs to NGOs, orchard growers, private companies, and other possible services in the field of Horticulture.

د شمال ختیځ زون د قوریو دارانو ټولنو لست

په شمال ختیځ زون کې لاندې ټولنې موجودې دي

۱. بدخشان د قوریو دارانو ټولنه (۲۶ غړي)
۲. تخار د قوریو دارانو ټولنه (۲۶ غړي)
۳. کندز د قوریو دارانو ټولنه (۵۲ غړي)
۴. امام قتیبه د قوریو دارانو ټولنه (۲۲ غړي)
۵. چونغر د قوریو دارانو ټولنه (۲۲ غړي)
۶. اندارب د قوریو دارانو ټولنه (۳۷ غړي)

موجوده مورنۍ قورۍ

د موجوده کلک زرو میوو د مورنیو قوریو ټولیز شمیر ۸ د ۱۸۶۰ د ونوسره.

د موجوده غوښنیو مېوو د مورنیو قوریو ټولیز شمیر ۲ د ۱۸۳ د ونوسره
موجوده د مینو نیله بوټو د مورنیو قوریو ټولیز شمیر ۶ د ۳۶۱۴ نیله بوټوسره.

عمده تولیدات

پورته د قوریو دارانو د ټولنواصلي او عمده تولیدات بادام، مڼه، ناک، زردآلو، گیلان او آلو او دمنو نیله بوټي دي.

خدمات

د باکیفیته او تصدیق شویو زخویا پېوندونو پلورل.

د تصدیق شویو نیالکیو پلورل

د زینتي بوټو او ځنگلي نیالکیو پلورل

غیردولتي مؤسسو، بڼوالو او شخصي کمپنیو ته د توکو چمتو کول او د بڼوالی

په برخه کې د نورو شونو خدماتو وړاندې کول.

Certified saplings results in quality fruits

د تصدیق شویو نیالکیو څخه با کیفیتو تولید شوی میوه

Certified nursery

تصدیق شوی قوریو

stone fruit mother stock nursery

د کلک زرو میوو مورنۍ قوریو

Zonal Distribution of Nursery Growers' Association (North East NGAs)

د زون په سطحه د قوريه دارانو د ټولنو ویش
(د شمال شرق زون ټولنې)

Addresses of the 6 NGAs

دقوريه دارانو دښپرو ټولنو پتی

1- Badakhshan NGA Add: Baharak Bazar,Badakhshan Cell: + 93(0) 775386708 Email: badakhshan.nga@gmail.com	۱- بدخشان دقوريه دارانو ټولنه پته: د بهارک بازار بدخشان د مېايل شمېره: ۷۷۵۳۸۶۷۰۸ (۰) ۹۳+ Email: badakhshan.nga@gmail.com	4- Andarab Ha NGA Add: Anarab Bazar e deh salah,Baghlān Cell: +93(0) 707923932 Email: andarab.nga@gmail.com	۴- اندراب دقوريه دارانو ټولنه پته: اندراب بازار، ده صلاح، بغلان د مېايل شمېره: ۷۰۷۹۲۳۹۳۲ (۰) ۹۳+
2- Takhar NGA Add: Agriculture Directorate ,Taloqan Cell: +93(0) 700700380 Email: takhar.nga@gmail.com	۲- تخار دقوريه دارانو ټولنه پته: د زراعت رياست تالقان د مېايل شمېره: ۷۰۰۷۰۰۳۸۰ (۰) ۹۳+ Email: takhar.nga@gmail.com	5- Chonghar NGA Add: Black ha e Cement puli khumri Cell: +93(0) 777551909 Email: chonghar.nga@gmail.com	۵- چونغر دقوريه دارانو ټولنه پته: د سمنډو بلاکونه، پلخمری د مېايل شمېره: ۷۷۷۵۵۱۹۰۹ (۰) ۹۳+
3- Kunduz NGA Add: Beside Agriculture Directorate ,Kunduz Cell: + 93(0) 786166625 Email: kunduz.nga@gmail.com	۳- کندز دقوريه دارانو ټولنه پته: د زراعت رياست کندز د مېايل شمېره: ۷۸۶۱۶۶۶۲۵ (۰) ۹۳+ Email: kunduz.nga@gmail.com	6- Imam Qutiba NGA Add: Shar e Jadid Ariana market Cell: + 93(0) 778812435 Email: imam.qutaiba.nga@gmail.com	۶- امام قتيبه دقوريه دارانو ټولنه پته: شهري جديد آريانا مارکيت د مېايل شمېره: ۷۷۸۸۱۲۴۳۵ (۰) ۹۳+

CENTRAL ZONE NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

This zone consists of following associations;

1. Sayedkhail Nursery Growers Association (34 members).
2. Bagram Nursery Growers Association (36 members).
3. Shakardara Nursery Growers Association (35 members).
4. Paghman Nursery Growers Association (26 members).
5. Logar Nursery Growers Association (21 members).
6. Dr.Wakil Nursery Growers Association (45 members).
7. Maidan Nursery Growers Association (38 members).
8. Kahmard Nursery Growers Association (16 members).
9. Hakim Saniee Nursery Growers Association (18 members).

Available MSNs:

The above NGAs have following mother stock nurseries (MSNs);

Total available number of Stone fruit MSNs: 8 with number of 1199 trees.

Total available number of pome fruit MSNs: 4 with number of 261 trees.

Total available number of apple clonal rootstocks MSN: 8 with number of 3385 stocks

Total available number of Grapes MSNs: 2 with number of 168 trees.

Main Productions;

Main production of certified the central zone NGAs are apples, pears, apricots, cherries, almonds, peaches, grapes and clonal rootstocks for apples.

Services;

Sale of certified and quality budwoods

Sale of certified saplings

Sale of ornamental and forest saplings

Supply inputs to NGOs, orchard growers, private companies, etc.

Technical staff for orchards layout, budding, pruning, spray, etc.

د مرکزي زون د قوريه دارانوټولنو لست

په مرکزي زون کې لاندې ټولنې موجودې دي.

۱. سيدخېل دقوريه دارانو ټولنه (۳۴ غړي)
۲. بگرام دقوريه دارانو ټولنه (۳۶ غړي)
۳. شکرده دقوريه دارانوټولنه (۳۵ غړي)
۴. پغمان دقوريه دارانو ټولنه (۲۶ غړي)
۵. لوگر دقوريه دارانو ټولنه (۲۱ غړي)
۶. ډاکټر وکيل دقوريه دارانوټولنه (۴۵ غړي)
۷. ميدان دقوريه دارانو ټولنه (۳۸ غړي)
۸. کهمرد قوريه دارانو ټولنه (۱۶ غړي)
۹. حکيم سنایي دقوريه دارانو ټولنه (۱۸ غړي)

موجوده مورنۍ قورۍ

پورته ټولنې لاندې مورنۍ قورۍ لري.

دموجوده کلک زروميوودمورنيوقوريوتوليزشمير ۸ له ۱۱۹۹ ونو سره

د موجوده غوښينو ميوو دمورنيوقوريو توليز شمېر ۴ له ۲۶۱ ونو سره

موجوده دمونيوله بوټو دمورنيو قوريو توليز شمير ۸ له ۳۳۸۵ نيوله بوټو سره

موجوده د انگورو دمورنيو قوريو توليز شمېر ۲ له ۱۶۸ ټاکونو سره

عمده توليدات

د مرکزي زون قوريه دارانو دټولنواصلي اوعمده توليدات مڼه، ناک، زردآلو، گيلاس، بادام ، شفتالو ا انگور او دمنو نيوله بوټي دي.

خدمات

د باکيفيته او تصديق شويو زخويا پيوندونوپلورل.

د تصديق شويو نيالگيو پلورل

د زينتي بوټو او ځنگلي نيالگيو پلورل

نادولتي موسسو، بڼوالو او شخصي کمپنيو ته د توکو چمتو کول او د بڼوالۍ په برخه کې د نورو شونو خدماتو وړاندې کول.

د بڼونو ډيزاين لپاره د تخنیکي ټيم لخوا خدماتو وړاندې کول، شاخبرۍ، دباغ ډيزاين ، ډيپون طريقی ، دواپاشی او داسی نور.

Zonal Distribution of Nursery Growers' Association (Central NGAs)

د زون په سطحه د قوریه دارانو د ټولنو ویش
(د مرکزی زون ټولنې)

Addresses of the 9 NGAs

دقوریه دارانو دنه ټولنو پتی

1-Sayed Khail NGA: ۱- دسید خیل دقوریه دارانو ټولنه
Add: Said Khil, Parwan پته : سید خیل د زراعت لیسې ته څیرمه
Cell: ++ 93(0)799752889 دمبایل شمیره : ۷۹۹۷۵۲۸۸۹ (۰) ۹۳+
Email: Sayedkhil_nga@yahoo.com

5-Paghman NGA: ۵- پغمان دقوریه دارانو ټولنه
Add: Dou deh mast village, Paghman, Kabul پته : قریه دوده مست، پغمان، کابل
Cell: ++ 93(0) 700280657 دمبایل شمیره : ۷۰۰۲۸۰۶۵۷ (۰) ۹۳+
Email: paghman.nga@gmail.com

2-Bagram NGA: ۲- بگرام دقوریه دارانو ټولنه
Add: Bagram Robot village, Parwan آدرس : رباط، بگرام، پروان
Cell: ++ 93(0) 700029628 دمبایل شمیره : ۷۰۰۰۲۹۶۲۸ (۰) ۹۳+
Email: bagram_nga@gmail.com

6-Maidan NGA: ۶- میدان دقوریه دارانو ټولنه
Add: Gulzar Market, Maidan پته : گلزار مارکیټ، میدان
Cell: ++ 93(0) 775181237 دمبایل شمیره : ۷۷۱۸۱۲۳۷ (۰) ۹۳+
Email: maidan_nga@yahoo.com

3-Logar NGA: ۳- لوگر دقوریه دارانو ټولنه
Add: Logar beekeeping building puli alamm پته : تعمیر زنبور داری پل علم لوگر
Cell: ++ 93(0) 772350853 دمبایل شمیره : ۷۷۲۳۵۰۸۵۳ (۰) ۹۳+
Email: logar.nga@gmail.com

7-Dr.Wakil NGA: ۷- داکتر وکیل دقوریه دارانو ټولنه
Add: Sang e Siah, Maidan پته : گلزار مارکیټ میدان
Cell: ++ 93(0) 799193259 نمبر مایل : ۷۹۹۱۹۳۲۵۹ (۰) ۹۳+
Email: dr.wakil_nga@yahoo.com

4-Shakardara NGA: ۴- شکر دره دقوریه دارانو ټولنه
Add: Shakar dara, Kabul پته : شکر دره کابل
Cell: ++ 93(0) 798718114 دمبایل شمیره : ۷۹۸۷۱۸۱۱۴ (۰) ۹۳+
Email: Shakardara.nga@gmail.com

8-Hakim Saniee NGA: ۸- حکیم سنائی دقوریه دارانو ټولنه
Add: Urgon previous bus station Ghazni پته : د ارگون د موټرو زړه هډه
Cell: ++ 93(0) 799 دمبایل شمیره : ۷۷۵۱۸۱۲۳۷ (۰) ۹۳+
471946

9-Kahmard NGA: ۹- کهمرد دقوریه دارانو ټولنه
Add: Kahmard, Bamyan پته : کهمرد بامیان
Cell: ++ 93(0) 775851690 دمبایل شمیره : ۷۷۵۸۵۱۶۹۰ (۰) ۹۳+
Email: Kahmard_nga@yahoo.com

SOUTHERN ZONE NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

The southern zone consists of following associations;

1. Kandahar Nursery Growers Association (24 members)
2. Helmand Nursery Growers Association (21 members)
3. Zabul Nursery Growers Association (19 members).

Available MSNs:

The above NGAs having following mother stock nurseries (MSNs);

Total available number of Stone fruit MSNs: 3 with number of 546 trees

Total available number of Pomegranate MSNs: 2 with number of 316 trees

Total available number of Grapes MSNs: 1 with number of 106 trees

Main Productions;

Main production of certified the southern zone NGAs are Pomegranate, grapes, almonds, apricots, peach and plums.

Services;

Sale of certified and quality budwoods and cuttings

Sale of certified saplings

Sale of ornamental and forest saplings

Supply inputs to NGOs, orchard growers, private companies, etc

د سوېلي زون د قوريه دارانو ټولنو لست

په سوېلي زون کې لاندې دقوريه دارانو ټولنې موجودې دي

۱. کندهار دقوريه دارانو ټولنه (۲۴ غړي)
۲. هلمند دقوريه دارانو ټولنه (۲۱ غړي)
۳. زابل دقوريه دارانو ټولنه (۱۹ غړي)

موجوده مورنۍ قورۍ

پورتنۍ ټولنې لاندې مورنۍ قورۍ لري.

دموجوده کلک زرومیوودمورنیو قوریو ټولیز شمېر ۳ له ۵۴۶ ونو سره

دموجوده انارو دمورنیو قوریو ټولیز شمېر ۲ له ۳۱۶ ونو سره
دموجوده انگورو دمورنیو قوریو ټولیز شمېر ۱ له ۱۰۶ ټاکونو سره

عمده تولیدات

د سوېلي زون قوريه دارانو دټولنواصلي اوعمده تولیدات عبارت دي له انار، انگور، بادام، زردآلو او آلو.

خدمات

د باکیفیته او تصدیق شویو زخویا پیوندونو پلورل.

د تصدیق شویو نیالگیو پلورل

د زینتي بوټو او ځنگلي نیالگیو پلورل

غیر دولتي مؤسسو، بڼوالو او شخصي کمپنیو ته د توکو چمتو کول او د بڼوالۍ په برخه کې د نورو شونو خدماتو وړاندې کول.

Quality fruit of MSN in Kandahar

دکندهار دمورنۍ قورۍ څخه لاسته راغلې باکیفیته میوه.

A registered MSN of stone fruit

دکلک زرو میوو مورنۍ قورۍ

A certified nursery

تصدیق شوی قورۍ

د زون په سطحه د قوريه دارانو د ټولنو ویش
(د جنوب زون ټولنې)

Addresses of the 3 NGAs

دقوريه دارانو ددریو ټولنو پتی

1- Kandahar NGA

۱- کندهار دقوريه دارانو ټولنه

Add: Gadiano Sarak Shop 2 Kandahar پته : د گادیا نو سرک ، دوهم دوکان، کندهار

Cell: + 93(0)700305406 دمیايل شمیره : ۷۰۰۳۰۵۴۰۶ (۰) ۹۳+

Email: knd-nga@yahoo.com

2- Hilmand NGA

۲- هلمند دقوريه دارانو ټولنه

Add: Agriculture Directorate Lashkargah آدرس : ریاست زراعت لشرگا

Cell: + 93(0)706906810 دمیايل شمیره : ۷۰۶۹۰۶۸۱۰ (۰) ۹۳+

Email: helmend.nga@gmail.com

3- Zabul NGA

۳- زابل دقوريه دارانو ټولنه

Add: Jalal Khan village, Qalat پته : قریه جلال خان قلات

Cell: + 93(0) 700382737 دمیايل شمیره : ۷۰۰۳۸۲۷۳۷ (۰) ۹۳+

Email: zabul.nga@gmail.com

Pomegranate saplings available in South NGAs

دانارو تصدیق شوی نیالگی دسویلی زون ټولنو سره موجود دی

WESTERN ZONE NURSERY GROWERS ASSOCIATIONS

The western zone consists of following association;
Herat Nursery Growers Association (70 members)

Available MSNs: The above NGAs having following mother stock nurseries (3 MSNs);

Total available number of Stone fruit MSNs: 3 with number of 1165 trees

Total available number of pome fruit MSNs: 1 with number of 44 trees

Total available number of apple clonal rootstocks MSN: 1 with number of 335 stocks

Main Productions;

Main production of certified the western zone NGAs are peach, plums cherries, apricots, almonds, apples and apple clonal rootstocks. The NGA is also producing large number ornamental shrubs and trees.

Services;

Sale of certified and quality budwoods

Sale of certified saplings

Sale of ornamental and forest saplings

Supply inputs to NGOs, orchard growers, private companies, etc

لوېديځ زون د قوريه دارانو ټولنو لست

په لوېديځ زون کې لاندې د قوريه دارانو ټولنې موجودې دي
۱. هرات دقوريه دارانو ټولنه (۷۰ غړي)

موجوده مورنۍ قوريې

پورتنۍ دقوريه دارانو ټولنه لاندې مورنۍ قوريې لري.

د موجوده کلک زروميوودمورنيوقوريوټوليزشمير ۳ له ۱۱۶۵ ونو سره

د موجوده غوښينو مېوو دمورنيوقوريو ټوليز شمېر ۱ له ۴۴ ونو سره

موجوده دمونيوله بوټو دمورنيو قوريو ټوليز شمير ۱ له ۳۳۵ نيټه بوټو سره

عمده توليدات

د لوېديځ زون قوريه دارانو دټولنواصلي اوعمده توليدات عبارت دي له شفتالو، آلو، گيلاس، زردالو، بادام، منو او دمنو نيټه بوټوڅخه. ياده ټولنه په پراخه کچه زينتي بوټي او ونې توليدوي

خدمات:

د باکفيته او تصديق شويو زخويا پيوندونوپلورل.

د تصديق شويو نيالگيو پلورل

د زينتي بوټو او ځنگلي نيالگيو پلورل

نادولتي مؤسسو، بنوالو او شخصي کمپنيو ته د توکو چمتو کول او

د بنوالۍ په برخه کې د نورو شونو خدماتو وړاندې کول.

Certified cherries saplings available

دگيلاسو تصديقي نيالگي موجود دي

Best Quality of Peaches

دشفتالو با کيفيته ميوه

Certified almond saplings available

دبادامو تصديق شوي نيالگي موجود دي

Zonal Distribution of Nursery Growers' Association (West NGAs)

د زون په سطحه د قوریه دارانو د ټولنو ویش
(د غرب زون ټولنې)

Address of the 2 NGAs

دقوریه دارانو ددو ټولنو پتی

1- Hirat: NGA

Add: Directorate of Agriculture, Herat Province
Cell: + 93(0)773000383
Email: nga_herat@yahoo.com

۱- هرات دقوریه دارانو ټولنه

پته: د زراعت ریاست، هرات
د مپایل شمیره: + ۹۳(۰)۷۷۳۰۰۰۳۸۳

2- Hariva : NGA

Add: Guzara District Sari Jangal, Herat Province
Cell: + 93(0)708462422
Email: nga_herat@yahoo.com

۲- هریوا دقوریه دارانو ټولنه

آدرس: د هرات ولایت، د گنډه ولسوالۍ
د مپایل شمیره: + ۹۳(۰)۷۰۸۴۶۲۴۲۲

Grape saplings available in West NGAs

دلویډیڅ زون په ټولنه کی دانگورو نیالگی موجود دی

Grape quality fruit

دانگورو باکیفیته میوه

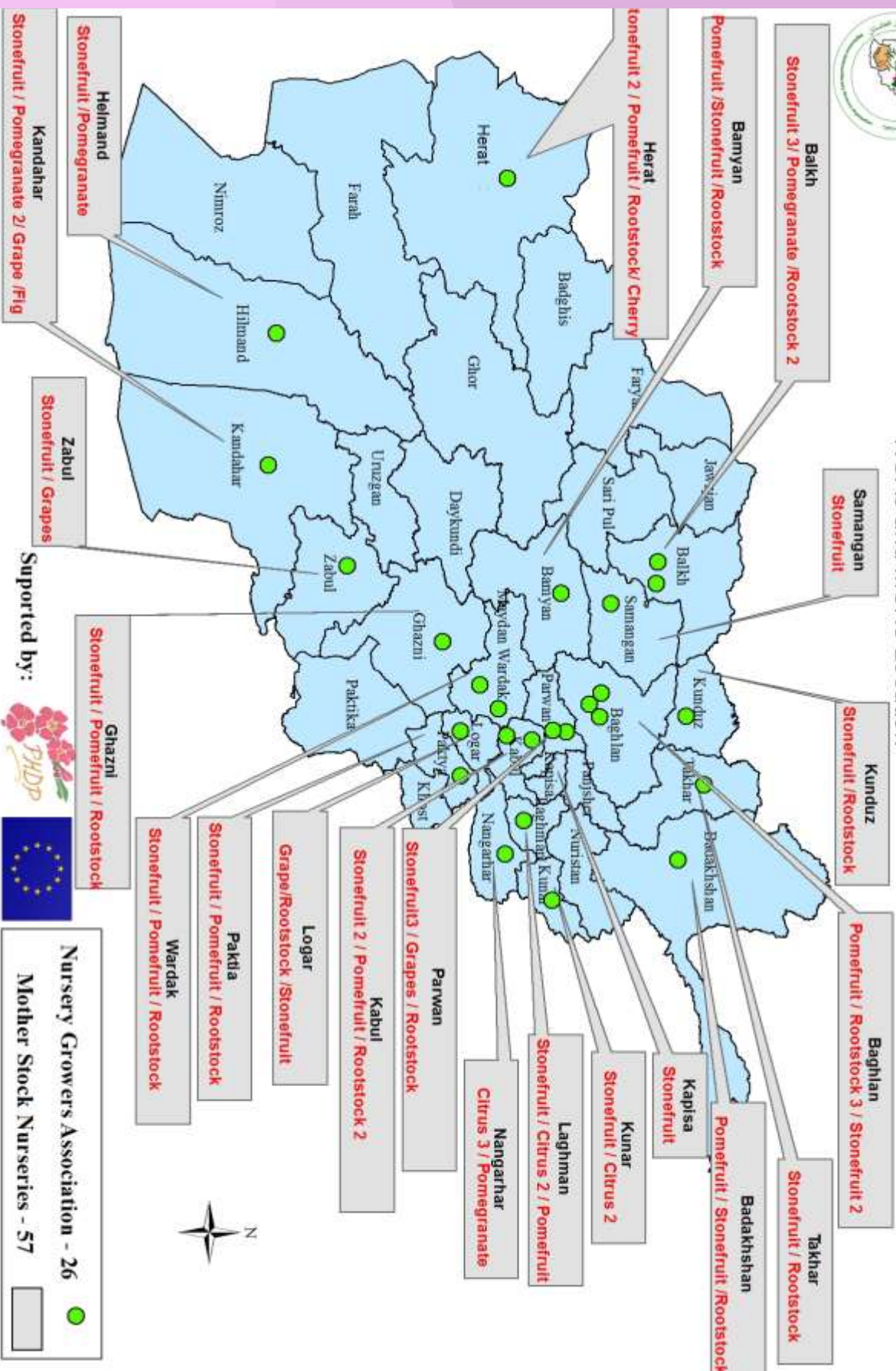
Name:	Abdul Sattar "Mubariz"		نوم : عبدالستار "مبارز"
Sapling production Experience:	16 years		د قوريه دارى تجربه: ۱۶ کاله
Position in ANNGO:	BoD Chairman		په ممقاکی دنده : د مدیره هیئت رئیس
Province :	Kabul		ولایت : کابل
Name:	Aisa Jan "Atteq Ubdiani"		نوم : عیسی جان "عتیق عبدیانی"
Sapling production Experience:	16 years		د قوريه دارى تجربه: ۱۶ کاله
Position in ANNGO:	Deputy of BoD		په ممقاکی دنده : د مدیره هیئت معاون
Province :	Nangarhar		ولایت : ننگرهار
Name:	Shah Mohammad "Muhaqiq"		نوم : شاه محمد "محقق"
Sapling production Experience:	19 years		د قوريه دارى تجربه: ۱۹ کاله
Position in ANNGO:	Finance of BoD		په ممقاکی دنده : د مدیره هیئت مالی
Province :	Baghlan		ولایت : بغلان
Name:	Haji Mohammad Shafi "Faizi"		نوم : حاجی محمد شفیع "فیضی"
Sapling production Experience:	17 years		د قوريه دارى تجربه: ۱۷ کاله
Position in ANNGO:	Encourage fund raising Incharge		په ممقاکی دنده : د مالی منابعو د جلبولو مسؤل
Province :	Kandahar		ولایت : قندهار
Name:	Haji Mohammad Akram "Hashimi"		نوم : حاجی محمداکرم "هاشمی"
Sapling production Experience:	41 years		د قوريه دارى تجربه: ۴۱ کاله
Position in ANNGO:	Foreign relationship Incharge of BoD		په ممقاکی دنده : د بهرنیو ارتباطاتو مسؤل
Province :	Balkh		ولایت : بلخ
Name:	Abdul Nasir Khan "Haidari"		نوم : عبدالناصر "حیدری"
Sapling production Experience:	23 years		د قوريه دارى تجربه: ۲۳ کاله
Position in ANNGO:	Marketing Incharge of BoD		په ممقاکی دنده : د بازار موندنی مسؤل
Province :	Herat		ولایت : هرات
Name:	Haji Salih Mohammad		نوم : حاجی صالح محمد
Sapling production Experience:	12 years		د قوريه دارى تجربه: ۱۲ کاله
Position in ANNGO:	Clerk of BoD		په ممقاکی دنده : د مدیره هیئت منشی
Province :	Ghazni		ولایت : غزنی

<p>Name: Zinulahbudin "Noor"</p> <p>Work Experience: Since 1990 worked in Horticulture sector and management with National and international organizations.</p> <p>Position in ANNGO: ANNGO General Manager</p> <p>Education: B.Sc of Horticulture, Kabul university</p>		<p>نوم : زين العابدين "نور"</p> <p>کاري تجربه: ۱۹۹۰ کال څخه راپدېخوا دښوالی اومنجمت په برخه کی دملی اوبین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : اجرائیه رئیس</p> <p>تحصیلات : لیسانس، زراعت پوهنځی، دهارتیکلچر څانگه، کابل پوهنتون</p>
<p>Name: Sharafuddin "Sharaf"</p> <p>Work Experience: Since 1985 worked in Horticulture sector and management with National and international organizations.</p> <p>Position in ANNGO: Head of Regulatory Services</p> <p>Education : M.Sc, Soil Sc, Dokuchaev university, Ukraine</p>		<p>نوم : شرف الدین "شرف"</p> <p>کاري تجربه: ۱۹۸۵ کال څخه راپدېخوا دښوالی اومنجمت په برخه کی دملی اوبین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : دتصدیقي پروگرام مسؤل</p> <p>تحصیلات : ماسټر، خاوری پېژندنه د کوچایف پوهنتون، اوکراین</p>
<p>Name: Mohammad Muzafar "Athar"</p> <p>Work Experience: Since 2005 worked in Horticulture sector and management with National and international organizations.</p> <p>Position in ANNGO: Head of Technical Service</p> <p>Education: Bachelor, Agriculture Faculty, Faisal abadad university</p>		<p>نوم : محمد مظفر "اطر"</p> <p>کاري تجربه: ۲۰۰۵ کال څخه راپدېخوا دښوالی اومنجمت په برخه کی دملی اوبین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : د تخنیکي چارو مسؤل</p> <p>تحصیلات : لیسانس، زراعت پوهنځی، هارتیکلچر فیصل آباد پوهنتون</p>
<p>Name: Nazifullah "Hussaini"</p> <p>Work Experience: Since 2007 worked in Horticulture sector with National and international organizations</p> <p>Position in ANNGO: Senior Field Inspector</p> <p>Education: Bachelor, Agriculture Faculty, Nangarhar university</p>		<p>نوم : نظیف الله "حسینی"</p> <p>کاري تجربه: ۲۰۰۷ کال څخه راپدېخوا دښوالی په برخه کی دملی اوبین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : ساحوی مفتیش</p> <p>تحصیلات : لیسانس، زراعت پوهنځی، ننګرهار پوهنتون</p>
<p>Name: Mohammad Talib "Sultani"</p> <p>Work Experience: Since 1998 worked in IT and management with National and international organizations</p> <p>Position in ANNGO: Database & Information Resources Manager</p> <p>Education : Bachelor, PCIS university</p>		<p>نوم : محمد طالب "سلطانی"</p> <p>کاري تجربه: ۱۹۹۸ کال څخه راپدېخوا د معلوماتی تکنالوژی او اداری په برخه کی دملی اوبین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : د معلوماتو او تکنالوژی مسؤل</p> <p>تحصیلات : لیسانس، کمپیوتر ساینس، پی سی ای اس پوهنتون</p>
<p>Name: Atiqullah "Besmil"</p> <p>Work Experience: Since 1996 worked with National and International organizations</p> <p>Position in ANNGO: Finance and Admin Manager</p> <p>Education : Master, Bakhtar university</p>		<p>نوم : عتیق الله "بسمیل"</p> <p>کاري تجربه: ۱۹۹۶ کال څخه راپدېخوا دملی او بین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : د مالی او اداری چارو مسؤل</p> <p>تحصیلات : ماسټر، باختر پوهنتون</p>
<p>Name: Ahmad Zahir "Arabzai"</p> <p>Work Experience: Since 2007 worked with National and international organizations</p> <p>Position in ANNGO: Procurement & Marketing Manager</p> <p>Education : Baccalaureate</p>		<p>نوم : احمد ظاهر "عرب زی"</p> <p>کاري تجربه: ۲۰۰۷ کال څخه راپدېخوا دملی او بین المللی مؤسسو سره دنده ترسره کړی.</p> <p>په ممکای دنده : د خریداری او بازار موندنی مسؤل</p> <p>تحصیلات : بکلوریا</p>

ANNGO - Afghanistan National Nursery Growers Organization

NGAs and MSNs Location

ANNGO board members

د انگو بورډ غړي

ANNGO executive members

د انگو اجرائیه غړي

Almond بادام

Almond Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کې د بادامو د کږ وړ ولايتونه

Almond Flowering time in Kunduz

په کنډز کې د بادامو د گل کولو وخت

Flowering Time د گل کولو وخت	Variety ورایټي	Feb - دلو				March - حوت		
Early Flowering Accessions هغه کلونونه چې وختی گل کوی	Sattarbai Sais Kunduz	ستار بایي سايږ کنډز						
	Shakh-i-Buz Safid	شاخ بز سفید						
	Qaharbai	قهار بایي						
	SattarbaiI Chobak	ستار بایي چوبک						
	Kaghazi Chahar Dara	کاغذی چهار دره						
	Kaghazi Sia Dana	کاغذی سیاه دانه						
	Khairodini	خیر الدینی						
	Sattarbai Doum	ستار بایي دوم						
	Qambari Kunduz	قمبری کنډز						
	Qambari	قمبری						
	Sattarbai N° 4	ستار بایي نمبر چهارم						
	KAF	کف						
	Kafmal	کف مال						
Medium Flowering Accessions هغه کلونونه چې د گل کولو وخت یې منځنۍ دی (نه وختی نه ناوخته)	Sattarbai Guldar	ستار بایي گل دار						
	Sattarbai Mumtaz	ستار بایي ممتاز						
	Nonpareil	نن پیریل						
	Sattarbai Bakhmali	ستار بایي بخلی						
	Kheraji	خراجی						
	Sattarbai Lashmak	ستار بایي لشمک						
	Carmel	کارمیل						
Late Flowering Accessions هغه کلونونه چې ناوخته گل کوی	Qaharbai Aykhanum	قهار بایي ای خانم						
	Du Maghza Spin	دو مغزه سپین						
	Shir Bai	شیر بایي						
	Tuonu	تونو						
	Genco	جینکو						
	Supernova	سوپر نووا						

ALMOND

Almond is one of the major crop of Afghanistan and large number of local varieties available in the country. The soft shelled almonds of Afghanistan are famous throughout the world. The almond growing areas in Afghanistan are Takhar, Kunduz, Baghlan, Gazni, Samangan, Balkh, Sar-i-Pul, Kabul, Parwan, Logar, Zabul, Uruzghan, Herat and Helmand provinces. All these provinces have perfect climatic conditions for almond production. All of the local the almond accessions are self sterile. The Self-fertilizing late-flowering varieties are Genco, Tuono, Supernova and Lauranne . The harvest takes place between July and August, depending on the cultivar. Traditionally fallen fruits are picked up from the ground.

بادام

بادام د افغانستان يو له عمده نباتاتو څه دي او زياتی محلی ورايتی یی په هیواد کی موجودی دی. د افغانستان کاغذي بادام په ټوله نړی کی مشهور دي. په افغانستان کی د بادامو د کر سیمی تخار، کندز، بغلان، غزني، سمنگان، بلخ، سرپل، کابل، پروان، لوگر، زابل، ارزگان، هرات او هلمند ولایتونه دي. دغه ټول ولایتونه د بادامو تولید لپاره ښه اقلیمی شرایط لري. د محلی بادامو ټول ډولونه پخپله ځان نه القاح کونکی دي. د بادام هغه ورايتی چې پخپله ځان القاح کوی او ناوخته گل کوي عبارت دي له جینکو، تونو، سوپرنوا او لورانی څخه. د بادامو د محصولاتو د راټولو وخت جولای او اگست میاشتي دي. البته د محصول راټولول د بادامو له ډول او څرنگوالي سره تړاو لري.

په دودیزه توگه له ونې څخه پر ځمکه رالوبدلي بادام را ټولېږي.

Qambari

قمبری

Sattarbai

ستارباي

AFGHAN VARIETIES

Sattarbai Group

The cultivars are grown in all almond growing areas of Afghanistan. This group consists over 541 mother trees are present in the MSNs of NGAs. The cultivars are early flowering, soft shelled. Green fruit size is medium to large and moon shaped. The dry fruit endocarp is thin. The kernel is small size and thin. The kernel is light brown. The average price per 7 Kgs in local market is between 80 to 90\$.

Mostly used for direct consumption. This group consists of top export quality almonds of Afghanistan. These are one of the attractive and premiere export qualities for international markets and are exported to India, UAE and Central Asia.

Sub-clones of Sattarbai;

The group consists of sub-clones of Sattarbai which includes Sattarbai Bakhmali, Sattarbai Guldar, Sattarbai No.4, Sattarbai Sais, Sattarbai Sufi and Sattarbai Doum.

Fruit is moon shaped and is medium to large in size. The endocarps in most of the clones are thin. The kernel is either moon shaped or narrow elliptic and small. Kernel is yellow brown to red brown.

د افغاني بادامو ډولونه

ستارباي گروپ

ددی گروپ ورايتی د افغانستان دبادامو په ټولو دکورسیمو کی کرل شوی دی . ددغه گروپ ۵۴۱ څخه زیاتي مورنۍونې د قوریه دارانو ټولنو په مورنیوقوریو کی موجودې دي. نوموړی دبادامو ورايتی وختی گل کوي، پوستکي یې نرم وي. میوه یی شنه اوسایزیی منځنی لږڅه لوی اوسپورمی شکله.دوچی میوی پوست یی نری، مغزیی کوچنی اوباریکه دی. دومغزنگ یی روبښانه نصواری دی. په محلی بازارونو کی د هرو ۷ کیلو بادامو منځنی بیه له ۸۰ څخه تر ۹۰ امریکایي ډالروترمنځ ده.

دغه بادام معمولا په مستقیمه توگه کارول کېږي. دغه گروپ د افغانستان دصادرونکو باداموپه سرکی ځای لری.دغه ډول بادام، چي په نړیوالو بازارونو کی ډېر خوښوونکي لري او د غوره کیفیت درلودونکي دي هندوستان، متحده عرب اماراتو او د منځنی آسیا هېوادونو ته صادرېږي.

د ستار باي فرعي کلونونه (ډولونه)

دغه گروپ د ستار باي فرعي کلونونه رانغاړي، چي بڅملي ستار باي، گلدار ستار باي، نمبر ۴ ستار باي، سايس ستار باي، صوفي ستارباي او دويم ستار باي رانغاړي. میوه یی سپورمی ته ورته ښه لري او اندازه یې له منځنی څخه تر لویي پوري ده.د ډېری ډولونو پوست یی نری وي. مغز یی سپورمی شکله یا نری بیضوي شکله او کوچنی ښه لري. رنگ یې ژېړ چکی نصواري یا هم سور چکی نصواري وي. نوموړی دبادامو ډولونه ښه محلی او نړیوال بازار لري.

Sattarbai 771

ستاربايی ۷۷۱

Sattarbai 1001

ستاربايی ۱۰۰۱

Qaharbai Group

The origin of the group is almond growing areas of Afghanistan. Mother trees of the group are present in all MSNs.

The group is earliest flowering among all other groups of almond in Afghanistan. Shell of the nut is semi-hard. Kernel is Narrow Elliptic shaped medium sized and yellowish brown in color.

The local and international market demands the whole nut for direct consumption. The group is exported to India, Pakistan and central Asia.

Miscellaneous Group

This group of local accessions is grown in Kunduz, Balkh, Baghlan & Samangan provinces. The group is early flowering. The resistance to cracking of the group is low (soft shelled). Kernel is elliptic or crescent shaped medium sized and red brown to dark chest nut in colour.

The accessions in the group are used for direct consumptions and have good local market and international market, sold in neighboring countries.

IMPORTED VARIETIES

Nonpareil & Carmel Group

It's one of the medium flowering and high yielding group. Its performance is impressive in most of the non-almond growing areas. Carmel and Nonpareil are semi-soft shelled. Nut is medium and flat. For better performance and yield Nonpareil is planted with Carmel

All the group varieties are processed for confectioneries and are locally used for direct consumptions. Nonpareil can be treated with salt and fried for value addition in the north of Afghanistan.

Genco, Supernova & Tuono Group;

It's one of the late flowering and high yielding group. Its performance is impressive in most of the non-almond growing areas. Nut is medium and flat. Genco, Supernova and Tuono are hard shelled and flat nut as well. The members of the group are self-fertile.

All the group members are processed for confectioneries and are locally used for direct consumptions.

د قهار باي گروپ

د دغه گروپ سرچينه د افغانستان د بادامو دکرسيمي دي. د دغي گروپ مورنۍ ونې په ټولو مورنيو قوريو کې موجودې دي. د نورو بادامو په پرتله د قهارباي گروپ بادام ژر گل کوي. د دا ډول بادامو پوستکي يو څه کلک وي. د مغز بڼه يې نرۍ بيضوي وي، اندازه يې منځنۍ اوژيرچکۍ نساواري رنگ لري. په محلي او نړيوالو بازارونو کې دمستقيم مصرف لپاره د دغه بادامو تقاضا زياته ده، د دغه گروپ محصول، هندوستان، پاکستان او د منځنۍ آسيا هېوادونو ته صادريږي.

متفرقه گروپ

ددې گروپ محلي اکسيژنونه په کندز، بلخ، بغلان او سمنگان ولايتونو کې کرل شوي. ددې گروپ بادام وختي گل کوي، پوستکي يې نرم او په اساني سره ماتيري، مغز يې هکي شکله يا بيضوي دي، اندازه يې منځنۍ او رنگ يې تياره سور نساواري دي. ددې گروپ بادام په مستقيم ډول استعماليري او بڼه محلي او بين المللي مارکيت لري، په گاونډيو هېوادونو کې پلورل کيږي.

واردشوي ورايتي.

ننپيريال او کارمل گروپ

ددې گروپ بادام نه وختي اونه ناوخته گل کوي(دگل کولووخت يې منځنۍ دي) اودحاصل دنظره لورحاصل ورکونکي گروپ دي.چي تر ټولو زيات حاصل ورکوي.هغه منطقي چي دبادامو دکرسيمي ندي په هغو سيمو کې هم په زړه پوري نتيجه ورکوي. کارمل اوننپيريال يې نيمه نرم پوست لري.زري يې منځي او هموار دي.دبڼه حاصل ورکولوپخاطر ننپيريال دکارمل سره يوځای کيښتول کيږي.

تر ډېره حده د دغه گروپ محصولات شيريني باب لپاره پروسس کېږي او په سيمه ييزه کچه په مستقيم توگه هم کارول کېږي. د افغانستان په شمال کې د دغو بادام بڼه پلورلو په موخه له مالگي سره معامله کېږي او بازار ته وړاندې کېږي.

د جينکو، سوپرنووا او تونو گروپ

دنوموړي گروپ بادام يو له ناوخته گل کونکو او دلورحاصل ورکونکو بادامودجملې څخه دي.

ډيري هغه منطقي چي دبادامو دکرسيمي ندي په هغو سيمو کې هم په زړه پوري نتيجه ورکوي. مغزي منځنۍ او هموار دي. جينکو، سوپرنووا او تونو د کلک پوستکو له ډلې څخه دي، چي هوار مغز لري. د دغه گروپ ټولي نوعي پخپله گرده القاح کيږي(خودي القاح لري). د دغه گروپ ټول غړي(نوعي) د شيريني بابو لپار پروسس کېږي او په محلي توگه دمستقيم مصرف لپاره استعماليري.

ALMOND ROOTSTOCKS

GF677

Natural hybrid of “*P. persica* x *P. amygdalus*” and released in 1960. Young shoots are green, grown upright and produce feathers. Is a very vigorous rootstock, with high grafting compatibility and promoted elevated productivity. The rootstock is suitable for dry and calcareous soils with high percentage of lime. It is sensitive to water logging (less than peach seedlings), is fairly resistant to *Phytophthora* and very susceptible to *Agrobacterium tumefaciens*, *Armillaria* and root knot nematodes. Good fruit quality is observed on almost all kind of soils. Its productivity is slightly reduced if trees are grown on fertile soils, in high density orchards and if grafted with early and/or vigorous varieties. GF677 is difficult to propagate by traditional methods and it must be propagated by micro propagation (in vitro), and it is one of the most popular rootstock in Europe. It performs well in poor dry and calcareous soils. Despite these favorable traits GF 677 is excessively invigorating on fertile soils and summer pruning is required to balance the tree.

Bitter Almond

The rootstock commonly used in all nurseries is bitter almond. It is suitable for well drained soils and do not tolerate wet conditions. It performs well in poor soils and drought also active lime content exceeding 12%.

It is sensitive to nematodes, crown gall, oat-root fungus, and crown rot.

د بادامو نیله بوټی

جي اف ۶۷۷

په طبیعي توګه دورګه “*P. persica* x *P. amygdalus*” شوی او په ۱۹۶۰ز یردیز کال کی خپور شوی.

خوانی ځانګی یی شنی، وده یی نیغه او جانبی ځانګی تولیدوی. یو قوی نیله بوټی دی، د پیوند ډیر ښه مطابقت پکی موجوددی، حاصلخیزی لوړوی، دوچواوا هکی خاورولپاره چی داهکو فصیدی یی لوړه وی مناسب دی، د زیاتو اوبو په وړاندی حساس دی (د شفتالو نیله بوټی څخه لږ حساس دی)، د فایتو پترا ناروغی وړاندی مقاوم دی.

او د اګرو باکتریم تومیفیشنز، ارمیلاریا او د ریشو نیماتود پر وړاندی حساس دی. په تولید توګه په هر ډول خاورو کی د میوی کیفیت یی ښه په سترګو شوی. که په حاصلخیزه خاورو کی وکرل شی، په ګڼو نولرونکو باغونو او یا که په وختی رسیدونکو او هغه نوعی چی قوی وده کوی پری پیوند شی حاصلخیزی یی لږ څه راکمیری. ستونزمنه ده چی جی اف ۶۷۷ د دودیزو لارو چارو په ذریعه تکثیر شي له همدې امله باید د کوچنی تکثیر له لاری تکثیر شی.

نوموړی نیله بوټی په اریا کی ډیر مشهور نیله بوټی دی. په خوارو وچواوا هکی خاورو کی ښه نتیجه ورکوی.

سره ددی غوره ځانګړتیاو جی ای اف ۶۷۷ په حاصلخیزه خاورو کی ډیره وده کوی او ددوبی ښاخبری ته دونی د توازن په خاطر اړتیا پیدا کیری.

ترخه بادام

هغه نیله بوټی چی معمولاً په ټولو قوریو کی کارول کېږي ترخه بادام دي. دغه بادام ښه زهکشی شوو خاورو لپاره مناسب دی او مرطوب حالات نشی زغملی. په خوارو خاورو کی ښه نتیجه ورکوی او وچوبه همدارنګه د فعال اهو اندازه ۱۲ سلنه زیاتوی.

د نیماتود، د دتاج برخی زخمی کیدنه، د ریشو فنگس او د ورستیدنی په وړاندی حساس دی.

GF 677 mother trees in Badam bagh

دجی اف مورنی بوټی په بادام باغ فارم کی

Micro propagation of GF677

د جی ایف ۶۷۷ کوچنی تکثیر

Micro propagation of GF677

د جی ایف ۶۷۷ کوچنی تکثیر

Sattarbai Doum

ستار بایی دوم

Sattarbai Sais Kunduz

ستار بایی سائز کنتز

Shak-i-Buz safid

شاخ بز سفید

Qaharbai Aykhanum

قهار بایی ای خانم

Khairodini

خیر الدینی

Shir bai

شیر بایی

Sattarbai Bakhmali

ستار بایی بخملی

Sattarbai Guldar

ستار بایی گلدار

Kaf

کف

Sattarbai Guldar

ستار بایی گلدار

Kafmal

کف مال

Sattarbai Sais Zuhrahi

ستار بایی سائز ظهرا بی

Almond price assessment by Afghanistan Almond Industry Development Organization (AAIDO) experts & traders in 2012

Clone No. کلون	Variety name ورايتي	Province ولايت	Average International Market Price/7Kgs in AFs په بين المللي بازار کې د يو کيلو گرام قيمت په افغانیو
AFG1001	SATTARBAI MUMTAZ	Kunduz	4233
AFG0771	SATTARBAI MUMTAZ	Kunduz	4200
AFG0168	SATTARBAI MUMTAZ	Kunduz	3833
AFG2008	SATTARBAI BAKHMALI	Samangan	3300
AFG2006	SATTARBAI GULDAR	Samangan	3267
AFG0157	SATTARBAI GULDAR	Samangan	3050
AFG0159	SATTARBAI BAKHMALI	Samangan	2900
AFG1002	SATTARBAI DOUM	Kunduz	2383
AFG0774	SATTARBAI YAQUBI	Kunduz	2267
AFG2009	MARAWAJA MAIDA DANA	Samangan	1733
AFG0154	SATTARBAI NO.4	Balkh	1717
AFG0143	MARAWAJA MAIDA DANA	Balkh	1717
AFG0164	SATTARBAI SAIS KUNDUZ	Kunduz	1700
AFG1007	DU MAGHZA SPIN	Kunduz	1700
AFG0142	QAMBARI	Kunduz	1667
AFG0772	QAMBARI KUNDUZ	Kunduz	1633
AFG0155	SHAKH-I-BUZ SAFID	Balkh	1567
AFG0165	MARAWAJA DU MAGHZA	Kunduz	1483
AFG0172	QAMBARI KUNDUZ	Kunduz	1467
AFG0146	QAMBARI KUNDUZ	Balkh	1467
AFG0847	KAJAK SAMANGAN	Samangan	1417
AFG0780	QAHARBAI HAZRATAN	Kunduz	1417
AFG0160	QAHARBAI	Samangan	1400
AFG0773	KAFMAL	Kunduz	1400
AFG0156	SATTARBAI SAIS TALKHAK	Samangan	1383
AFG0170	SATTARBAI SAIS TALKHAK	Kunduz	1383

Apple

منه

Apple Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی دمنودکروړولایتونه

Apple ripening time in Kabul																		
په کابل کی دمنو دپخیدو وخت																		
Variety	ورایتی	Clone No کلون نمبر	July-جوزا				August-اسد				September-سنبله				October-میزان			
Anna	انا	IMP7273																
Nazak Badan	نازک بدن	AFG0479																
Saturn	سٹرن	IMP7235																
TOR KULU	تور کولو	AFG0104																
Treco Gala	تریکو گالا	IMP7254																
Gala	گالا	IMP7233																
Mitchgla Mondial Gala	میٹچگلا موندیال گالا	IMP7209																
Mutsu	مٹسو	AFG0111																
Royal Gala	رایل گالا	AFG0110																
Piros	پایروس	IMP7211																
Galaxy	گلا کسی	IMP7240																
Rakhsh	رخش	AFG0127																
Double Red Delicious	دبل ریڈ دیلشیز	AFG0109																
Lebnani Sorkh	لبنانی سرخ	AFG0108																
Lebnani Zard	لبنانی زرد	AFG0107																
Fuji	فوجی	IMP7237																
Heise-Fuji Benishogun	هسی فوجی بینی شو گن	IMP7210																
Red Chief	ریڈ چیف	AFG0101																
Cripps Pink	کرسپ پینگ	AFG5036																
Blushing Golden	گولڈن دیلشیز	AFG0102																
Golden Delicious Starkspur	گولڈن دیلش ستارک سپر	IMP7207																

IMPORTED VARIETIES

The group consists of Fuji, Heise-Fuji Benishogun, Anna, Double Red Delicious, Red Chief and Saturn, Treco Gala, Gala, Mitchgla Mondial Gala, Mutsu, Royal Gala, Piros, Galaxy, Cripps Pink, Blushing Golden and Golden Delicious Starkspur. All the varieties in the group are either imported from USA or Europe. A short description of each member of the group is given below;

Fuji Group;

Fuji variety is cross between two classic American apple varieties - Red Delicious and Virginia Ralls Janet. Fuji apples contain between 15 to 18 percent sugar levels, making them one of the sweetest varieties available. Fuji apples are typically large in size and have a long shelf life compared to other apples. Fuji apples can last between 5-6 months when kept refrigerated.

The appearance of the variety is Reddish stripes and slight red blush over yellow background color. Texture & Firmness is Firm and fine grain, very juicy. Internal Character is Creamy white, Flavor is crisp with a sugary-sweet flavor that resembles that of freshly pressed apple juice

Shape is generally round, Size is medium to large and is used for fresh eating very good for salads, pies, baking & freezing.

The variety Fuji is newly introduced in a few MSNs.

It blooms mid-season and matures late compared to many other imported varieties.

وارد شوي ورايتي

نوموړي گروپ کې فوجي، هيسيس فوجي بينيشوگن، انا، ډبل ريډ ډيليشز، ريډ چيف او سټرن، تريکو گالا، گالا، ميچگالا، منډيال گالا، موټسو، رويال گالا، پيروس، گلاکسي، کرپس پينک، بلوشنگ گولډن او گولډن ډيليشيز سټارک سپر ډولونه شامل دي.

د دغه گروپ ټول ډولونه د امريکا له متحده ايالاتو يا هم له اروپا څخه وارد شوي. د دغه گروپ هر غړی (نوعه) په لنډه توگه لاندې تشرېح شوی.

فوجي گروپ

فوجي ورايتي د دوو امريکايي کلاسيکو منو د دوه رگه کېدو هر يو ريډ ډيليشيز او ويرجينا رالس جينټ څخه منځ ته راغلي ده. د فوجي ورايتي په سلو کې د ۱۵ څخه تر ۱۸ برخو پورې قندۍ مواد لري او دا ددی سبب شوی دی چې فوجي منی د موجودو منو په منځ کې ترټولو خوړی منی دی.

د فوجي منو اندازه غټه ده او نورو منو د ډولونو په پرتله د ساتنې په برخه کې لوړ ظرفيت لري. په سرو ځايونو (سروخونو) کې د ساتنې په صورت کې فوجي مني له ۵ څخه تر ۶ مياشتو دوام کولای شي.

د دغو منو ظاهري رنګ او بڼه سرو کرښو ته ورته ده، چې ژېړ بخونه شاليد لري. د جوړښت له پلوه کلک، ثابت او اوبه لرونکي دي. داخلي برخه يی کریمی سپينه، کرپنده او خوند يی خوړ لکه تازه شربت چې د ميوې څخه اېستل شوي وي.

فوجی منه په عمومي ډول گرده، اندازه يې د منځنۍ څخه تر غټې پورې وي د تازه مصرف او همدارنګه د سلاډ ، کلچو او آيسکریم ، او کولولپاره ډيره مناسبه ده

فوجی منی په دی وروستيوکی کمومورنيو قوړيوته معرفي شويدي دگل کولو وخت يی منځنی، ميوه يی نسبت نورو وارد شوو نوعو ته ناوخته پخيري.

Fuji

فوجی

Fuji

فوجی

Red & Golden Delicious Group;

Red Delicious apple is also called locally Lebani Sorkh. It's one of the most famous, delicious and bright red colour American apple varieties. Cropping is heavy, mid late season flowering, self-fertile and tree vigor is medium. Fruit colour is red while flesh is white. Consumers in Afghanistan like it for fresh consumptions. It is resistant to cedar apple rust, mildew, fire blight.

Low Chill Group;

Anna is the low chill variety. A very early season red colored Golden Delicious style apple variety, noted for its very low chill requirement of less than 300 hours. Its performance is good in eastern Afghanistan and comes to the market at the time when there are no local apples in the market. It is heavy cropping and self-sterile.

Gala Group;

This group consists of medium early varieties.

Gala is one of the most widely-grown apple varieties, with a sweet pleasant flavour, and good keeping qualities. The Gala Apple is a cross between Kidd's Orange Red and Golden Delicious Apples. The Gala was first introduced from New Zealand in 1965. It has a sweet, creamy, yellow flesh. It is great eaten fresh and is excellent for many culinary uses.

The **Galaxy Gala** apple is medium in size with a juicy and moderately firm flesh. This variety has a high yield, maturing from the middle to late in the season. Galaxies have a yellow ground color with dark red to purple over the yellow. The Galaxy Gala apple is a natural mutation of the standard Royal Gala, and was discovered in 1985.

دريد او گولدن ديليشيز منو گروپ

ريد ديليشيز په محلي اصطلاح د سري لبناني مني په نامه هم يادېږي. دغه نوعه د امريکايي منو تر ټولو خوندوره، مشهوره او روښانه سره رنگ درلودونکي مڼه ده. د حاصل منځنۍ کچه يې لوړه ده، د پسرلي موسم په نيمايي يا هم وروستيو کې کل کوي، ځان پخپله القاح کوي د ونې وده يې منځنۍ ده. د مېوې رنگ يې سور دی، پمداسې حال کې چې مغزې برخه يې سپينه ده. په افغانستان کې د منو مصرف کوونکي دا ډول مني مستقيم مصرف لپاره غوره بولي. د منو دغه ډول دمنو سورخۍ، آتشک او پوپنک پر وړاندې مقاومت لري.

د منو هغه گروپ چې د سري هوا اړتيا يې لږه ده

انا کمې سري هوا ته اړتيا درلودونکې نوعه ده. يوه وختي پخېدونکې سوررنگه دگولدن ديليشيز ته ورته نوعه ده. دغه مني ډيرې کمې سري هوا ته دارتيا له نظره نومول شوی چې له ۳۰۰ ساعتونو کمې سري هوا ته اړتيا لري. د افغانستان په ختيځو ولايتونو کې دغه ډول مني ډېر ښه حاصل ورکوي او هغه وخت پخېږي او بازار ته وړاندې کېږي چې په بازار کې د منو نور ډولونه موجود نه وي. دغه ډول مني ډېر حاصل ورکوي او ځان پخپله القاح کوي.

ګالا گروپ

دا گروپ د منځنۍ وختي(نه وختي نه ناوخته) پخېدونکو ورايتي گانو څخه جوړ شوی دی. ګالا يوه دمنو د هغه ورايتي گانو څخه ده چې په پراخه پيمانه کرل کېږي ، ګالا خوږه خوندوره او مېوه يې د اوږدې مودې لپاره چې کيفيت يې هم ښه وي ساتل کيدلای شي. ګالا مڼه د Kidd's Orange Red او گولدن ديليشيز منو ترمنځ دوه رګه کيدو څخه منځته راغلی. ګالا د لومړۍ ځل لپاره د نوي زيلاند څخه په ۱۹۶۵ کال کې معرفي شوه.

دداخلي برخې رنگ يې ژېړ کريمي دی، چې د تازه مصرف لپاره په فوق العاده توګه ښه ده. دغه مني په پخلي (آشپزۍ) کې هم کارول کېږي. د ګلاکسي ګالا مني اندازه منځنۍ ، جوسې او غوښنه برخه يې په منځنۍ ډول کلکه وي. دا ورايتي ډير حاصل او د پخيدو وخت يې د وده ايزه موسم د نيمايي څخه تر پايه پورې وي.

د ګلاکسي منو ظاهري رنگ ژېړ دی، چې ګلابي بخونه سره رنگونه هم پکې ښکاري. دغه مني د روپال ګالا منو له طبيعي ارثي تغيراتو په نتيجه کې رامنځته شوي او په ۱۹۸۵ کال کې پېژندل شوي دي.

Gala

ګالا

Gala

ګالا

Mitchgla Mondial Gala vigor is strong. Its growth habit is half spread with opened angles within branches. The tree is a half-spur type. It bears essentially on 1 to 3 years old wood like Golden Delicious.

Good pollinators : Golden Delicious, Granny Smith, Red Delicious, Fuji.

Chilling requirements: same as Gala standard Shape. The fruit is truncated conic, half elevated, very regular and ribbed like the original variety.

Mitchgla Mondial Gala has a very beautiful deep red striped blush covering 3/4 to 4/4 of the skin on a yellow-orange background. Its colour is much more deep and bright than the original variety.

Firm, juicy, yellow, the eating quality are the same than the original variety.

Size is identical than the original variety, the fruit size is medium to big, very homogenous.

Excellent storage until March at 2°C and until May in Control Atmosphere. Mondial Gala Mitchgla is usually consumed from September to March.

Yield is high and consistent. The tree is medium sensitive to fire blight, oidium and apple scab. The variety is early bearing with a precocious bud burst.

میچ گالا مندیال گالا پیوړې جسمي وده لري. د ودې عادت یې له پرانیستو څانگو سره نیمه غوړېدلې بڼه لري. ونه یې نیم سپر تولیدونکې ده. اساساً کولډن ډیلشیز په څیر په یوکلنو دوه کلنو او درې کلنو نودو باندې میوه تولیدوی. **بڼه ګرده ورکونکې:** ګولډن ډیلشیز، ګراني سمیت، رید ډیلشیز او فوجي.

سړې هوا ته اړتیا: عیناً گالا ته ورته دی ترڅو دمیوی معیاری شکل لاسته راشی. مېوه یې پڅه مخروطي بڼه لري، تر یوه بریده ستره ده، ډېر منظمه او پښتې داره د اصلي وراثتي په څیر. میچ گالا مندیال گالا ډېرو بڼکلو، تیزو سرو کرښو پواسطه پوښل شوی چې ۴/۳ څخه تر ۴/۴ پوستکي یې په ژېړ نارنجي پوستکي پوښل شوی دی. د اصلي وراثتي په پرتله رنگ یې ډېر ژور او روښانه دی.

کلک، جوسي، ژېړ دخوړو کیفیت په لحاظ داصلي وراثتي په څیر ده. اندازه یې اصلي وراثتي ته ورته ده. د مېوې اندازه یې منځۍ غټه او ډېره متجانس ده.

د سانتي ګرید په ۲ درجو کې تر مارچ میاشتي او تر کنټرول لاندې اتموسفیر کې تر مې میاشتي بڼه زیرمه کېدای شي. مندیال گالا میچ گالا منې معمولاً له سپټمبر څخه تر مارچ میاشتي مصرف کېږي. حاصل یې زیات او ثابت دی. د دغو منو ونه د آتشک ناروغۍ، Oidium او د منو غوړوالي پر وړاندې لږڅه حساسه ده. نوموړی نوعه ژر په حاصل راځی (په عمرکمه خو په حاصل راورلوکۍ پخه وی).

Mitchgla Mondial

میچ گالا مندیال

Saturn Group;

Saturn is cross of Stark spur Golden Delicious x scab resistant. It is originated from England, United Kingdom in 1980 and developed by Dr Frank Alston. It has attractive fruit. The variety is either eaten fresh or good for juice extraction. The flavor quality is good and sweeter. It is heavy cropping and self-fertile. It is also planted as pollinator with other varieties. The variety is generally resistant to diseases. It is one of the early ripening varieties in the country.

Red Chief Group;

The variety is widely grown in the apple growing areas. Red Chief is a variety of intense red color, although not uniform and bright skin. It has an elongate shape with strongly marked lobes. It is hardly aromatic but of sweet, tender and firm flesh. It is consumed fresh. It is available in the markets in late September and it is sold, keeping all its quality, until June.

Golden Delicious apple which is locally also called Lebna Zard one of the most important apple varieties of the 20th century, both as a commercial variety in its own right, and as breeding stock for many other varieties. The variety has very good flavor when home-grown. It is originated from West Virginia of US.

Fruit colour is yellow. Flesh colour is white to greenish, greenish yellow or creamy. Fruit size is variable (mostly medium).

Flesh texture is Crispy and Breaking. Flesh is juicy and good for fresh eating. The ripening period is very late. The cropping is heavy, partially self-fertile and good in pollinating other varieties.

سترن گروپ

د سترن گروپ مني د **starkspur Golden Delicious x scab resistant** ددورگه کیدوڅخه رامنځته شوی. دانگلنډ څخه یی سرچینه اخستی، په ۱۹۸۰ زېږدیز کال کې په انگلستان کې دډاکټر فرانک السټن لهخوا ورته پراختیا ورکول شوه. سترن گروپ په زړه پوری میوه لري. د یاد گروپ مني په تازه شکل یا دجوس په ډول مصرف کېږي، چې ښه او نسبتاً خوړ خوند لري. غوره حاصل ورکوي او خان پخپله القاح کوي. همداراز د نورو منو په منځ کې د ګرده ورکونکي په حیث ایښودل کېږي. په عمومي ډول دغه ډول مني د مرضونو پر وړاندې ښه مقاومت لري او په هېواد کې د وختی پخېدونکو منو له ډلې څخه دی.

رېډ چیف گروپ

د منو دغه ډول معمولاً په هغو سیمو کې وده کوي، چې د منو کرنیزې سیمې شمېرل کېږي. رېډ چیف پوخ سور رنگ او روڼ پوستکی لري. ښه یې اوږده ده. غښتلی راوتلی څنډی لري. خوشبویه خوړه، تکی او غوښنه برخ یی کلکه ده. په تازه ډول مصرفیږي. دسیپټمبر په اخرکې په مارکیټ کې موجوده وی او دجون میاشتی پوری خپل کیفیت ساتلای شی.

ګولډن ډیلیشیز:

دغه منو ته په محلی اصطلاح ژېړی لبناني منی هم وايي. دغه مني هم دتجارت د پلوه او هم د یوې خپلواکې مېوې په توګه د شلمې پېړۍ مهمو منو څخه شمېرل کېږي. همداراز دغه مني د منو د نورو ډولونو لپاره دیوی نسل ورکونکی کونډی په حیث کارکوي. کله چې دغه مني په کورونو کې کرل شوی وی ډېر ښه خوند لري. سرچینه یې د امریکا متحده ایالاتو سویلي ویرجینیا ده. د مېوې رنگ ژېړ دی. دداخلی برخې رنگ یی سپین شین چکی، شین چکی ژېړ یا کریمی. د مېوې اندازې متفاوتې دي، چې معمولاً منځنۍ کچه لري.

د مېوې ترکیب یی کرپنده او ماتېدونکی دی. غوښنه برخه یې اوښه او د تازه خوړولو لپاره مناسبه ده. دپخیدو وخت یی ډیر ناوخته دی. ښه حاصل ورکوي تر یوه بریده خان پخپله القاح کوی او د نورو وراټیو لپاره ښه ګرده ورکونکی ده.

Red chief

رېډ چیف

Golden Delicious

Red Chief

رېډ چیف

ګولډن ډیلیشیز

The **Royal Gala** apple is a cross between Kidd's Orange and Golden Delicious apples which originated in New Zealand in 1960. These apples ripen early in the season, starting about the middle of August. It is a juicy apple that can be eaten raw, baked into pies, used in a sauce and cut up into a salad.

The Royal Gala apple grows to medium size, and has a rounded shape with red stripes and a yellow color underneath. The color can indicate the age of the apple since a light red coloring indicates that the apple was picked early on, and a dark red coloring indicates that the apple was left on the tree to come to full maturity.

Pink Lady Group;

The Pink Lady apple, also known as Cripp's Pink apple, is a premium modern apple variety. It was developed in Western Australia and is a cross between Golden Delicious and Lady Williams apples. It has a white flesh and its flavor has a great balance of sweet and tart. It is best eaten fresh and is an excellent dessert apple.

Blushing Golden & Golden Delicious Starkspur Group

Blushing Golden is high yield variety in Afghanistan. Fruit is yellow with up to 50% of the fruit surface covered with a dirty orange-pink blush. Waxy yellow skin is rough, bruise resistant and will not shrivel even in storage. Flesh is yellowish white with a sub acid flavor and a fermented after taste. Shape is conic. A full rich flavor that develops in storage.

The **Golden Delicious Starkspur** is a sport variety of the Golden Delicious. The Golden Delicious Apple came from a seedling of the Grimes Golden Apple in West Virginia. It was introduced in 1900. It has a crisp juicy flesh. This apple is sweet and has a distinct flavor.

روپال گالا مني د Kidd's Orange او گولډن ډيليشيز څخه رامنځته شوې دو رگه مڼه ده، چې په ۱۹۶۰ کال کې له نوي زيلاند څخه يې سرچينه اخستې. دغه مڼی وختی پخیري چی پخوالی یی ډاکسټ میاشتی په نیمايي کی شروع کیږی. اولبته مڼه ده چې په اومه توگه هم خورل کېږی شي. د کیک په منځ کې پخېږي، په چکنی اوسلاد کې هم کارول کېږي. روپال گالا مڼي په منځنی کچه وده کوي، سري کرښي درلودونکي ګرده بڼه لري او لاندنی برخه یې ژېړ رنگ لري. رنگ د مڼي عمر په پامگه کوي، روښانه سور رنگ د دی ښکارندويي کوي چې مڼه له پخېدو څخه وړاندې راټوله شوې ده او پوخ سور رنگ د دی ښکارندويي کوي چې مڼه د پخېدو تر مهاله په ونه کې ساتل شوې ده.

پینک لیډي ګروپ

د پینک لیډي مڼه چې د کرسپ پینک په نامه هم یادېږي غوره اوبارزېښته ښکلی مڼه ده. د مڼي دغه نوع د آسټرالیا په سوېل کی مینځ ته راغلی او د گولډن ډیلشیز او لیډي ویلیم منو له دورگه کېدو څخه لاسته راغلی. د دغه ډول مڼي داخلي برخه سپینه او میخوش(نه تریو نه خور) خوند په درلودو سره ښه مزه لری.دټازه خوراک او دپودی نه پس خورو خورو په خای خورل کیږی.

بلوشنک گولډن او ډیلشیز ستارک سپر گولډن ګروپ

بلوشنک گولډن مڼي په افغانستان کې د لوړحاصل ورکونکو ډولونو څخه شمېرل کیږي. دمیوی رنگ یی ژېړ او ظاهري بڼه یی تر ۵۰٪ نارنجي ګلابي پوخ رنگ، چې سوروالی هم لري پوښل شوی ده.د دغه ډول منو ژېړ موم ډوله کلک پوستکی د ضربې پر وړاندې مقاومت لري، چې حتی د زېرمه کولو پر مهال نه خرابېږي. داخلي برخه یې ژېړبخونه سپین رنگ لري، چې خوند یی نسبتا تیزابي بڼه لري او له چک لگولو ورسته تروه کیږی. بڼه یی مخروطي ده. په زېرمتونو کې د ساتلو پر مهال خوند یی لا زیاتېږي.

ګولډن ډیلشیز

ستارک سپر د گولډن ډیلشیز دتغیراتو په نتیجه کی منځته راغلی. د گولډن ډیلشیز مڼي ونه په ۱۹۰۰ زېږدیز کال کې د ویرجینیا په سوېل کې د ګرمیس گولډن مڼي له بوټی (د تخم څخه زرغون شوی بوټی)څخه رامنځته شوې ده. د مېوي دننه برخه یی اولبته اوکرپنده ده. د مڼي خوند یی خور او په زړه پوری مزه لري.

Royal Gala

روپال گالا

Blushing Golden

بلوشینگ گولډن

Double Red Delicious

The variety widely grown in Afghanistan is . Double Red Delicious is a sport of the Red Delicious whose defining character is its very red skin. The Double Red has the same taste and texture as its parent. Red Delicious is a very popular eating apple and is the most widely grown in USA. The Red Delicious, like many other cultivars, was a chance seedling.

Fruit is firm with red skin with darker red streaks, and five "points" on the bottom. Double Red Delicious has white flesh that is aromatic and sweet, with a bit of a crunchy texture to it. Keeps very well. The bloom time is mid-April while fruit ripening time is mid-September.

Mutsu Group;

The Mutsu apple is a cross of the Golden Delicious and Indo apples. It originated in Japan in 1930. It is sometimes called the Crispin apple, but is more commonly known as the Mutsu. The Mutsu is highly rated for ciders and sauces. It is a tart crisp apple and is great eaten fresh.

ډبل ريډ ډيليشيز گروپ

دا ورايتی په افغانستان کې په پراخه پيمانه کرل کېږي. ډبل ريډ ډيليشيز د ريډ ډيليشيز دتغیراتو په نتیجه کې منځته راغلی، چې د پېژندنې ځانگړتيا يې د پوستکي زيات سوروالی دی. د دغې مني خوند او جوړښت تر ډېره بريده له والدينو سره (ريډ ډيليشيز) ورتهوالی لري. د خوراک په برخه کې د مني دغه ډول ډېر مشهور دی او د امريکا په متحده ايالاتو کې په پراخه پيمانه کرل کېږي. ريډ ډيليشيز د نورو ټولو ورايتيو په په څېر ددوديزه نسلگيري په نتیجه کې رامنځته شوی.

دغه مېوه کلک جوړښت او تورسور پوستکي لري، په لاندیني برخه کې پينځه نقطې لري. دډبل ريډ ډيليشيز داخلي برخه خوشبويه، سپينه، خوږه، دانه داره او کرپنده ده. په سمه توگه ساتل کېږي. دگل کولو وخت يې داپريل نيمايي او دپخېدو وخت يې دسيپټمبرمياشتي نيمايي دی.

موتسو گروپ

د موتسو مني د گولډن ډيليشيز او اينډو دورگه کيدو څخه رامنځته شوې دي، په ۱۹۳۰ کال کې يې له جاپان څخه سرچينه اخستې ده. کله ناکله د مني دغه ډول د کريسپين په نامه هم يادېږي، خو تر ډېره بريده د موتسو په نامه پېژندل کېږي. دموتسو مني په لوړه پيمانه په شربت او د خوړو په خوند ور کولو کې کارول کېږي. خوند يې تريو کرپنده او په تازه توگه خوړولو لپاره ډېره مناسبه ده.

Mutsu

موتسو

Double Red Delicious

ډبل ريډ ډيليشيز

موتسو Mutsu

Piros Group;

Piros is a high-quality top grade among the summer varieties. It is characterised by a very low pre-harvest fruit fall, uniform ripeness and regular yield. Group

Growth of tree is slow to medium strong, pyramidal crown without dominant centre, very loose, low branching, a lot of short, medium strong fruit wood, rolled leaves typical of the variety

Blossom in medium early, like James Grieve, long-lasting, very high regular blossom beset, somewhat frost-sensitive, diploid, good pollinator is Golden Delicious.

Fruit ripens for picking end of July/early August. Fruit medium-sized, high-built, somewhat ribbed, slightly asymmetric, fruit skin greenish-yellow with sunny-sided bright red, flamed cheek, heavy pruinose

Fruit is soft up to medium firm (to the bite), bright yellow fruit pulp, somewhat sensitive to pressure due to fine cellularity

Fruit taste is fine fruity aroma, crisp, balanced sweet and sourish

Tree yield is slightly slow onset, but later high, regular yield Remember that the variety is high winter frost hardiness, low cutting effort, but somewhat balding, therefore a regular cutting back/cutting out is recommendable, thinning is recommended

Summerred Group;

Summerred is a variety that has shown good result in some provinces of Afghanistan. It's moderately vigorous. The growth habit is up right spreading. The bearing habit is spur bearing.

Fruit colour is red, flavor is sweet with rippled. Fruit matures in mid August

پایروس گروپ

پایروس منځه ددوبنیو وراښتو په مینځ کې یوه دلوړکیفیت لرنکو نوعو څخه شمیرل کېږي او ددی نوعو په سر کې ځای لري. د دغې منځې یوه ځانګړتیا دا ده، چې له پخېدو څخه وړاندې پر ځمکې نه لوېږي، په یو ځل پخېږي او منظم حاصل لري.

د ونې وده یې ورو له منځنۍ څخه تر قوی پورې. د ونې تاج هرم ډوله، پراخه چې مرکزي برخه پرې غلبه نلري. دځانګړتیا تولید پکې کمزوری دی، ډیری دمیوی ځانګړتیا یې لاندې او لږ څه قوی دی، پانې یې په طبیعي توګه تاوی دی.

د گل کولو وخت یې منځنۍ (نه وختی نه ناوخته) د جیمز ګرایف په څېر د زیات وخت لپاره ساتل کېدای شي. دگل غوړیدل پکې ډیر منظم دی. دپخ وړنه په مقابل کې حساسه ده، ښه ګرده ورکونکې ګولدن ډیلیشیز ده.

دحاصل راټولولو وخت یې دجولای اخر او داګست میاشتې شروع دی. دمیوی اندازه یې منځنۍ، غوره جوړښت، موره داره. د پوستکي رنگ یې ژېړ بخونه، روښانه شین، دروښانه سور رنګه خواو سره، ځلداره، درنده.

د مېوې داخلي برخه یې نرمه او منځنۍ ده، جوس یې روښانه ژېړ رنګ لري. مېوه یې د فشار په مقابل کې حساسه ده.

د منځې دغه ډول د خور او تریو ترمنځ (میخوش) غوره او خوشبویه مېوې خوندلري. ونه یې ورو په حاصل راځي، خو وروسته یې حاصل زیاتېږي او منظم حاصل لري. باید په یاد ولرو چې دغه نوع دژمی دپخ وړنه په مقابل کې مقاومه ده. له همدې امله د بهر څخه پرې کول یې توصیه کېږي. همداراز د رنګرې کولو سپارښتنه هم کېږي.

سمر ریډ گروپ

سمر ریډ د منځې هغه نوع ده چې د افغانستان په ځینو ولایتونو کې یې غوره او د پام وړ پایلې درلودلې دي. د ونې وده یې یو څه قوی ده. دودې عادت یې نیغ تیت دی. مېوه په سپر (منډوکی) باندې نیسې. د مېوې رنګ یې سور دی، خوند یې خور دی.

مېوه یې داګست په نیمایي کې پخېږي.

Piros

پایروس

Summerred

سمر ریډ

LOCAL VARIETIES

Nazak Badan Group;

Nazak Badan is the earliest cultivar maturing in Afghanistan. Nazak Badan is strong. Its growth habit is half spread with opened angles within branches. It is self-fertile and high yielding.

Chilling requirements: same as Gala

Nazak Badan has a very beautiful deep red striped blush covering 2/4 of the skin on a yellow-orange background.

Flesh is loose and soft, less juicy, white, good for fresh consumption.

Size is identical than the original variety, the fruit size is small to medium, very homogenous.

Harvest is early to mid July, good market and sold with high price,

Rakhsh Group;

Rakhsh is one of the famous cultivar grown in Badakhshan province of Afghanistan. It is vigorous and strong. Its growth habit is spread with opened angles within branches. The tree produces pleasant smell during fruiting. The tree are high yielding.

Colour of Rakhsh has a very beautiful deep red striped blush covering 3/4 to 4/4 of the skin on a greenish white background. Its colour is much more deep and bright than the original variety.

Flesh is soft flesh, less juicy, white, the eating quality is the same than the original variety with a taste

The fruit size is medium to big.

Harvest is mid-August in Badkhshan province.

Fruit matures mid-August and can only be stored for 2 to 3 weeks under special conditions.

محل ورايتي

نازک بدن گروپ

دنازک بدن نوع په افغانستان کې ترټولو وختی پخيدونکی نوع ده. نازک بدن قوي ونه لري.

وده ايزه خصوصيات ياعادت يې څه نا څه ايله يا تيت او د ښاخونو زاويه گاني يې خلاصی دی. د منو دا ورايتي په خپله کرده القاح کېږي او زيات حاصل توليد وي. د سړی هوا اړتيايی لکه د گالا د منی په شان ده.

نازک بدن مڼه ډير ښکلي سور تيز ليکه دار رنگ لري چې د مېوي دپوست ۲/۴ برخه ژير- نارنجی رنگ پوښلي ده. د مېوي غوښنه برخه يې نازکه او سسسته، لږ څه شربت لرونکي، سپينه، د تازه خوړلو لپاره مناسبه ده.

د مېوي اندازه يې د لومړنی يا اصلی ورايتي په شان ده، د مېوي اندازه يې کوچنی - منځنی، ډيره يو بل ته ورته وي.

دميوی د راټولولو وخت يې د جولای د مياشتی د پيل څخه تر نيمايی پوری دی. ښه بازار او په لوړه بيه خرڅیږی.

رخش گروپ

رخش مڼه يو د مشهورو ورايتي گانو څخه ده چې په بدخشان ولايت کې کرل کېږي. د دی ورايتي بدني وده ډيره زياته او قوي ده. د ونی وده يې ايله يا تيته او د ښاخونو زاويه گاني يې خلاصی دي. ونه يې د مېوي د توليد په جريان کې په زړه پوری بوي توليد وي. د ددی ورايتي ونی په ډيره زياته اندازه حاصل ورکوی.

رنگ: رخش مڼه ډير ښکلي سور تيز ليکه دار رنگ لري چې د مېوي مخ يې ژير- نارنجی رنگ د ۳/۴ څخه تر ۴/۴ برخی پورې پوښلي دی. د لومړني (اصلی) ورايتي په پرتله ډير تيز او روښانه رنگ لري.

غوښنه برخه: غوښنه برخه يې نازکه، لږ شربت لرونکي، سپينه، د خوړلو کيفيت يې لکه د لومړنی يا اصلی ورايتي په شان دی.

اندازه: د مېوي اندازه يې منځنی څخه تر غټی پورې وي.

راټولول: د دی ورايتي د راټولولو وخت په بدخشان کې داگست نيمايی يا زمري مياشتی نيمايی دی.

دا مېوه د زمري مياشتی په منځنی وختونو کې پخيري او تر خاصو شرايطو لاندي د ۲ څخه تر ۳ هفتو پورې زيرمه کېدلای شي.

Nazak Badan

نازک بدن

Rakhsh

رخش

Apple Rootstocks

M9

Originated from seedling of the French cultivar “Paradis Jaune de Metz” released in the market in 1930. Weak vigor with intermediate growth habit. The root system is not very spreading, superficial, and composed of fragile primary roots and hairs. Anchorage in the soil is poor and trees need a support. Average suckering activity. Plants easily produce roots and can be propagated by the common layering methods. Not suitable for hardwood cutting. This rootstock prefers fertile, permeable and irrigated soils, and do not perform well in dry or heavy and/ or moist soils. Its early flowering, makes it sensitive to low winter temperature. It is also sensitive to fire blight, crown gall and woolly apple aphid. Medium sensitive to apple scab and resistant to collar rot. Grafting compatibility with the main cultivars is very good. Bearing starts very early and production and yield efficiency are high. Fruits tends to ripen early. It is suitable for high density orchards on fertile and irrigated soils if grafted with medium/high vigor varieties of standard growth habit. Not suitable in combination with weak varieties even in fertile and plain soils.

B9

A cross between “M8 x Red Standard” a hardy rootstock of Russian origin. In general, B.9 is slightly more dwarfing than M.9 and has slightly higher yield efficiency than M.9. B.9 was selected as a dwarfing cold hardy rootstock and initial inoculation results indicated that it was as susceptible to fire blight as M.9. However, in field trials, trees grafted onto B.9 survived fire blight outbreaks better than trees on other dwarfing rootstocks. B.9 becomes more resistant to fire blight as the tissue ages. Requires staking or other support to keep anchored. Resistant winter cold and to collar rot. Mildly resistant to powdery mildew and scab. Suitable for most soil types, susceptible to fire blight.

د منو نیله بوټي

د ام ۹

د منو دا نیله بوټي د فرانسوي ورايتي چې د “Paradis Jaune de Metz” نامه يادېږي د تخم څخه منځ ته راغلي دي او په ۱۹۳۰ کال کې مارکېټ ته وړاندې شو. بدنې قدرت يې کمزوری او وده ایزه خاصیت يې منځنۍ دي.

د ريښو سيستم يې ډير ټيټ يا خپور ندی، سطحی، ابتدایي نازکو او د ويښتانو په ډول ريښو څخه جوړ شوي دي. دا نیله بوټي د سطحی ريښو د لرلو په خاطر په خاورو کې ټينگ کېدلای نشي او د ټينگېدو لپاره پاڼه ته اړتيا لري. دا نیله بوټي په اسانۍ سره ريښي توليد وي او د معمولی ليرنگ (گونډه کولو) سره تکثير کېدلای شي.

دا نیله بوټي د کلکو قلمو پواسطه تکثير کېدلای نشي. دا نیله بوټي په حاصلخيزو، د نفوذ وړ خاورو او منظم ډول اوبو لگولو ته اړتيا لري. په وچو، وزمينو او يا مرطوبو خاورو کې بڼه فعاليت کولای نشي. هغه ونې چې پر دی نیله بوټي باندې پيوند شوي وي وختي گل کوي او ونه يې د سړی د سړی هوا په مقابل کې حساسه وي. دا نیله بوټي د سوزيدو، Crown gall، د منو د ټپي د سپړی په مقابل کې حساسه ده. په منځنۍ اندازه د منو د جرب ناروغۍ په مقابل کې حساس او د Collar rot په مقابل کې مقاومت لري. د پيوند مطابقت يې د منو د عمدو ورايتي گانو سره ډير ښه دي. ډير وختي پر حاصل راځي، توليد او د توليد موثریت يې خورا ډير زيات دی. هغه مېوې چې پر دی نیله بوټي باندې پيوند شوي وي هڅه کوي چې مېوه يې وختي يا ژر پخه شي. په هغه گنو ونولرونکو باغونو کې چې خاوره يې حاصلخيزه او خړوبيری، که چېرې د منو داسی ورايتي گاني چې منځنۍ يا قوي وده ولري پر نوموړی نیله بوټي پيوند شي مناسب دي. د هغو ورايتي گانو سره چې کمزوری وده لري حتی په حاصلخيزو او هموارو خاورو کې مناسب ندی.

د بی ۹

دا نیله بوټي د ام ۸ او معیاری سړی منی يا “M8 x Red Standard” ترمنځ دوه رگه کېدو څخه منځ ته راغلي ده. د ژمی د بخني په مقابل کې مقاومت لري او سرچينه يې روسیه ده. په عمومي ډول، د بی ۹ نیله بوټي د ام ۹ نیله بوټي په پرتله ټيټ او حاصل يې څه نا څه ډير دی.

د بی ۹ د ټيټ قد نیله بوټي چې د بخني په مقابل کې مقاومت لري انتخاب شوي دي لومړني نتيجې داسی ښی چې بی ۹ نیله بوټي د سوزيدو(آتشک) د ناروغۍ په مقابل کې لکه د ام ۹ په شان حساس دی.

په هر حال تجربو داسی ښودلي ده هغه ونې چې پر ب ۹ باندې پيوند شوي دي د سوزيدو(آتشک) ناروغۍ په مقابل د بل هر ټيټ قدی نیله بوټي په پرتله ډير ژوندی پاته شوي دي.

د بی ۹ نیله بوټي د انساجو د عمر د اوږدوالي له کبله د سوزيدو(آتشک) ناروغۍ په مقابل کې ډير مقاومت لري. د بی ۹ نیله بوټي د ټينگېدو او تکيه کولو لپاره پاڼی ته اړتيا شته دی. د بی ۹ نیله بوټي د ژمی د سړی هوا او کالر رات (Collar rot) ناروغۍ يا د ساقی خوساکيدنی په مقابل کې مقاومت لري. په لږ اندازه د سپير غوړی يا Powdery mildew او د منو د جرب په مقابل کې مقاومت لري. دا نیله بوټي د ټولو خاورو لپاره مناسب دی ولی د سوزيدو(آتشک) ناروغۍ په مقابل کې حساس دی.

Rootstock M 9

ام ۹ نیله بوټی

Rootstock (B9)

بی ۹ نیله بوټی

Rootstock (M9)

ام ۹ نیله بوټی

M26

Hybrid of the rootstocks "M16 x M9", commercially introduced in 1959. Trees are slightly more vigorous than M9, and show an intermediate growth habit. Shoot growth straight, are reddish brown and medium pubescent. The root system is stronger and better developed vertically than the one of M9. Anchorage is not always satisfying, and according to the soil type, a support might be needed. Trees produces few suckers. The rootstock has a high rooting potential and can be easily propagated in stool beds, hardwood cutting root fairly well, while micro propagation leads only modest results. Problems concerning compatibility might occur with bud grafting (for ex. In Granny Smith and Imperatore). M26 prefers fertile permeable and irrigated soils and does not thrive in asphictic conditions; drought could be tolerated until a certain extent.

Tree vigor is negatively affected by the high tendency to produce burr knots which leads to irregular growth of trunk and branches. The rootstock is suitable for medium density orchards.

M7

enotype of unknown origin obtained in UK in pre-war times. Trees are medium vigorous, shoots growth straight and are composed of long reddish brown internodes. Leaf buds are small. The root system provides a very good anchorage in the ground. Suckering activity is common. Trees adapt their self well to all kind of soils except for heavy, asphictic and wet ones. M7 is more resistant to low winter temperatures than M9. It is sensitive to crow gall and wooly apple aphid. It is tolerant to collar rot and fire blight.

Excellent grafting compatibility with the main cultivars. In terms of production and early bearing M7 is the most efficient of medium vigorous rootstocks. Fruit size and quality are good.

M7 promotes a similar tree vigor as MM106 and is therefore suitable for medium-low density orchards. Due to its low sensibility to collar rot could be used as alternative to MM106. However it is too vigorous for high density orchards.

د ام ۲۶

دا نيله بوټي د ام ۱۶ او ام ۹ يا "M 16 x M 9" ترمنځ د دوه رگه کېدوڅخه منځ ته راغلي او په تجارتي شکل په ۱۸۵۹ کال کې معرفي شوي ده. د دی نيله بوټي ونی لږ څه د ام ۹ د نيله بوټي په پرتله قوي او وده ایزه خاصیت یې منځنی دي.

ښاخونه یې مستقیمه وده لري ، سور نصواري او په منځنی اندازه وښتان لري. د رښو سیستم یې قوي او په عمودي شکل یې د ام ۹ نيله بوټی په پرتله ښه انکشاف کړي دي.

دا نيله بوټي په دوامداره توګه په خاورو کېښي نه ټینګېږي ، د خاورو د شرایطو سره مطابق ښايي پایه ته اړتیا ولري. د دی نيله بوټي ونه څه نا څه سکرونه (بچکی) تولید وي. د دی نيله بوټي د رښو د تولید اندازه ډیره زیاته ده او په ډیر اساني سره د لیرنګ (ګونډه کول) په سیستم سره تکثیر کېږي. د کلکو قلمو پواسطه د رښو تولید یې مناسب دی پداسی حال که چې د کوچنی تکثیر پواسطه یې ډیرونه په منځنی اندازه ده.

د مطابقت د نشتوالی ستونزی ښايي وجود ولري د مثال په توګه Granny Smith او Imperatore ښايي د مطابقت نشتوالی وښیي. دا نيله بوټي قوي او د نفوذ وړ خاورې خوښوي او په asphictic خاورو کې ښه وده کولای نشي.

دا نيله بوټي تر یوې اندازې پورې د وچکالي په مقابل کې مقاومت لري. د ونی وده په هغه حالت کې چې د burr غوټه تولید شي ، د تنی او ښاخونو وده غیر منظمه کېږي. دا نيله بوټي د منځنی ګنوونولرونکو باغونو لپاره مناسب دی.

د ام ۷

د دی نيله بوټي جینوتايب معلوم ندی او سرچینه یې انګلستان دی چې د جګړو څخه مخکې منځ ته راغلي ده. د دی نيله بوټي ونی په منځنی اندازه قوي ، ښاخونه یې مستقیمه وده کوي او د دو بندونو ترمنځ فاصله یې زیاته ده او سور نصواري رنګ لري. د پانو زخی یې کوچنی دی. رښي یې قوي او ونه په خاورو کېښي ښه ټینګه ساتلای شي.

په دی نيله بوټي کې د سکرونو (بچکیو) تولید معمول دی. ونی د خاورو په ټولو انواعو کې توافق حاصلولای شی خو په وزمینو asphictic او مرطوبو خاورو کې توافق کولای نشي. د ام ۷ نيله بوټي د ژمی د سری هوا په مقابل کې د ام ۹ نيله بوټي په پرتله ډیر مقاومت لري. دا نيله بوټي د Crown gall ناروغی او د منی پنبه ایزه سپړی په مقابل کې حساس دی. دا نيله بوټي د کالرات Collar rot او سوزیدو(آتشک) ناروغی په مقابل کې مقاومت لري.

دا نيله بوټي د منو عمده ورايتي ګانو سره د پيوند ښه مطابقت لري. د ام ۷ نيله بوټي حاصل زیات، وختي پر حاصل راځي او یو دهغه نيله بوټو څخه دی چې په منځنی اندازه قوي وده لري. د میوي اندازه او کیفیت یې ښه دی.

د ام ۷ نيله بوټي د ام ۱۰۶ نيله بوټي په اندازه قوي ونی تولید وي ځکه نو د متوسطو ګنو ونولرونکو باغونو جوړولو لپاره مناسب دی. څرنګه چې دا نيله بوټي د کالر رات Collar rot ناروغی په مقابل کې لږ څه حساس دی کېدلای شي د ام ۱۰۶ نيله بوټي پر ځای تر استفاده تری وشي. مګر د دی نيله بوټي بدني وده د ډیرو ګنو ونولرونکو باغونو لپاره قوي دی.

Rootstock M 26

ام نيله بوټی

Rootstock M 7

نيله بوټی

Rootstock M 7

ام نيله بوټی

MM106

Hybrid of “Northern Spy x M1”, commercially introduced in 1952. Trees are medium high vigor with upright growth habit, shoot produce feathers. The root system is well developed both vertically and horizontally, anchorage is good and no support is needed. Low suckering activity and production of burr knots at the base is very scarce. MM106 is very susceptible to collar rot, and tomato ring spot virus. Low susceptibility to fire blight, and apple scab. Resistant to wooly aphid. This rootstock generally adapts well to all kinds of soils but fears asphictic and wet conditions. On sandy soils they remains less vigorous than on M7. Grafting compatibility is very good with the main cultivars. MM106 encourage a prolonged vegetative period of the trees delaying the leaf fall. This could also may give sensitivity to low winter temperatures and to fire blight. Trees are medium vigorous and enter early into productivity. Fruit size and quality are lower with respect to other dwarfing clones as M9 clones. This rootstock is recommended for medium low density orchards, in combination with spur type or generally not very vigorous cultivars. MM106 has confirmed its suitability for the cultivation of “red delicious type”. Its susceptibility to collar rot makes it not reliable for orchards established in valleys and on humid soils.

MM111

Hybrid of “Northern Spy x Merton793”, commercially introduced in 1953. Tree are very vigorous with upright growth habit. The shoots growth straight, are reddish brown and very pubescent. The root system is well developed, and provides a very good anchorage (no support needed). Plants have high rooting ability and can be easily propagated by stool beds, by mound and trench layering, as well as hardwood cuttings. MM111 adapts well to different kind of soils especially dry and calcareous ones. It is moderately sensible to waterlogging but very resistant to winter frost. The rootstocks shows low susceptibility to collar rot (*Phytophthora cactprum*), fire blight (*Erwinia amylovora*). It is resistant to wooly aphid. This rootstock is particularly recommended for non-vigorous or spur varieties. Medium density orchards could be established in rain fed or scarce fertility areas, hilly or mountainous zones with poor soils. The MM111 is too vigorous for standard type of varieties especially on fertile soils where it tends to produce smaller fruit and make the orchard management difficult.

د ام ام ۱۰۶

دا نيله بوټي د “Northern Spy x M1” ترمنځ د دوه رګه کېدوڅخه منځ ته راغلي او په تجارتي شکل په ۱۹۵۲ کال کې معرفي شوي دي. د دې نيله بوټي بدني وده منځنۍ لوره د ودې خاصيت يې مستقيم او د چوکاټ ښاخونه توليدوي. ريښې يې په افقي او عمودي ډول سره ښه وده کوي، دا نيله بوټي په خاورې کېښه ټينګېږي او پايه ته اړتيا نلري.

د دې نيله بوټي د سکرونو (بچکيو) توليد لږ او په بيخ کې د burr غوټې توليدي ډير خطرناکه وي. د ام ام ۱۰۶ نيله بوټي د کالر رات (collar rot) او د رومي بادنجانو د نقط لرونکو وپروسې ناروغۍ په مقابل کې ډير حساس دی. د ام ام ۱۰۶ نيله بوټي د سوزيدو (آتشک) او د مني د جرب په مقابل کې لږ حساس دی. دا نيله بوټي د مني د پښه ايزه سپړۍ په مقابل کې مقاومت لري. دا نيله بوټي د خاورو په ټولو ډولونو کې توافق کولای شي، مګر د asphictic او مرطوبو خاورو په مقابل کې څه نا څه مقاومت لري. د ام ام ۱۰۶ نيله بوټي د ام ۷ نيله بوټي په پرتله په ريګۍ خاورو کې يې بدني وده لږ ده. د دې نيله بوټي د پيوند مطابقت د ټولو عمده ورايتي ګانو سره ښه دی. د دې نيله بوټي د ونې بدني ودي موده اوږده وي او پاتې يې نا وخته تونډيږي.

د پانو وروسته تونډل ښايي ونه د ژمي د سړي هوا او د سوزيدو (آتشک) ناروغۍ په مقابل کې حساسه کړي. ونه يې منځنۍ بدني وده لري او وختي پر حاصل راځي. د ميوي اندازه او کيفيت يې د نورو قد ټيټو نيله بوټو په پرتله لږ دی.

دا نيله بوټي د منځنۍ ګڼو ونولرونکو باغونو، د هغه ورايتي ګانو سره چې ټيټه وده لري يا په عمومي ډول بدني وده يې قوي نه وي سپارښت کېږي. د ام ام ۱۰۶ نيله بوټي د ريډ ديليشيز (red delicious type) ډول منو لپاره مناسب دی. څرنگه چې دا نيله بوټي د کالر رات ناروغۍ په مقابل کې حساس دی، دا د ډاډ وړ نده چې پر دې نيله بوټي باندې پيوند شو ونو باغونه په درو يا مرطوبو خاورو کې جوړ شي.

د ام ام ۱۱۱

د ام ام ۱۱۱ نيله بوټي د “Northern Spy x Merton793” ترمنځ د دوه رګه کېدوڅخه منځ ته راغلي او په تجارتي شکل په ۱۹۵۳ کال کې معرفي شوي دي. د دې نيله بوټي د ونې بدني وده ډيره قوي او مستقيم نمويي خاصيت لري. ښاخونه يې مستقيم وده لري او د ښاخونو رنګ يې روښانه نصواري او ويښتان لري.

د ريښو سيستم يې ښه انکشاف کړي د ونې د ټينګېدو ښه سيستم منځ ته راځي او پايه ته اړتيا نشته ده. دا نيله بوټي د ريښو د توليد ډير ښه ظرفيت لري او په ډير اساني سره د تپه اي او لښتې (mound and trench layering) ډوله ليرنګ او نيمه کلکو قلمو پواسطه سره تکثير کېدلای شي. د ام ام ۱۱۱ نيله بوټي د خاورو په بيلابيلو ډولونو په تيره بيا په وچو او اهکي خاورو کې په ښه ډول مقاومت لري. دا نيله بوټي د اوبو د ډنډ کېدو په مقابل کې په منځنۍ اندازه حساس دی مګر د ژمي د سړي هوا په مقابل کې مقاومت يې ډير دي.

دا نيله بوټي د کالر رات (*Phytophthora cactprum*) او سوزيدو (آتشک) (*Erwinia amylovora*) ناروغۍ په مقابل کې لږ حساسيت ښی. دا نيله بوټي د منو د پښه ايزه سپړۍ په مقابل کې مقاومت لري. دا نيله بوټي د هغو ورايتي ګانو لپاره چې په مشخص ډول سره بدني وده يې لږ وي يا د سپر د نوع (بدني وده يې لږ وي) څخه وي سپارښت کېږي. دا نيله بوټي د منځنۍ ګڼو ونولرونکو باغونو جوړولو لپاره په للمي يا لږ حاصلخيزو خاورو، غونډيو او غرينزو سيمو کې چې خاورې يې کمزورې وي کرل کېدلی شي. د ام ام ۱۱۱ نيله بوټي په حاصلخيزو خاورو کې د معيارۍ ورايتي ګانو لپاره چې بايد کوچنۍ مېوې توليد کړي ډير قوي دی او د باغ تنظيم ستونزمن کوي.

Rootstock MM 106

د ام ام ۱۰۶ نيله بوټي

Rootstock MM 111

د ام ام ۱۱۱ نيله بوټي

Rootstock MM 111

د ام ام ۱۱۱ نيله بوټي

Mithchgala

میچگالا

Red Delicious

ریډ دلیشیز

Galaxy

گالکسی

Double Red Delicious

دبل ریډ دلیشیز

One of the Gala variety, soon after harvest in Badam Bagh Research Station, Kabul

دبادام باغ په فارم کې دگالا دنوعو څخه یوه نوعه ورسته دراتولولو

Red Chief

رید چیف

Fuji Benishogun

فوجی بینی شوگن

Mitchgla Gala

میچگالا

Anna

انا

Pink Leady

پینک لیدی

Pink Leady

پینک لیدی

Nazak Badan

نازک بدن

Blushing Golden

بولشینگ گولدن

Apricot

زردالو

Apricot Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی دزردالودکروړولایتونه

Apricot ripening time in Kabul

په کابل کی دزردالو دپخیدو وخت

Variety	ورایتی	Clone Number-نمبر کلون	June-جوزا				July-سرطان			
Pir Naqshi	پیر نقشه	AFG0292								
Gold Kist	گولڈ کیسٹ	AFG0267								
Sorkhru	سرخ رو	AFG4041								
Tom Cot	تام کات	AFG0212								
Turki	ترکی	AFG6313								
Charkhi	چرخه	AFG0330								
Gold Rich	گولڈ ریچ	IMP7136								
Marjani	مرجانی	AFG0828								
Shakarpara	شکر پاره	AFG6214								
Rughani	روغنی	AFG0751								
Patterson	پیترسن	AFG0266								
Rughani	روغنی	AFG0484								
Saqi	ساقی	AFG5005								
Maidani	میدانی	AFG0290								
Du Maghza	دو مغزه	AFG0748								
Amiri Kalan	امیری کلان	AFG0365								
Taimori	تیموری	AFG0823								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0830								
Beid Mushk	بیدمشک	AFG0244								
Qaisi	قیسی	AFG0824								
Akbari	اکبری	AFG0462								
Charmaghzi	چارمغزی	AFG6310								
Amiri	امیری	AFG0278								
Shirin Bano	شرین بانو	AFG0331								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0464								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0478								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0529								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0826								
Amiri	امیری	AFG0820								
Badami	بادامی	AFG6212								
Charmaghzi	چارمغزی	AFG6215								
Amiri	امیری	AFG0821								
Amiri	امیری	AFG0822								
Shakarpara Sorkh	شکر پاره سرخ	AFG0250								
Shakarpara Wakili	شکر پاره وکیل	AFG0275								
Shakarpara Sorkh	شکر پاره سرخ	AFG0372								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0373								
Charkhi	چرخه	AFG0831								
Charkhi Doum	چرخه دوم	AFG0245								
Amiri	امیری	AFG0276								
Goldcot	گولڈ کات	AFG0265								
Pinkoot	پینکات	IMP7137								
Shakarpara	شکر پاره	AFG0744								
Haydary	حیدری	AFG2045								
Sheikhmiri	شیخ میری	AFG2046								

LOCAL VARIETIES

Amiri Group;

One of the medium late varieties of Afghanistan. The Amiris are mostly grown in Maidan Wardak, Logar and Kabul provinces. The chilling requirement for the group is very high and fruit matures last week of July in Kabul. Fruit is large sized, ovate shaped and light orange to yellow green in colour. The flesh is firm and adherent stone to flesh is absent of very weak. The kernel of the seed is sweet. The group is cross pollinated.

The Amiris are good for fresh market and also suitable for drying.

Qaisi Group;

One of the famous local group of cultivars of Afghanistan. These varieties flowers in last week of March and fruit matures third week of July. Among the group members clone AFG4041 matures only in last week of June. Fruit is light orange in colour, ovate shaped and medium sized. The Kernel is sweet. The group is cross pollinated.

These varieties are suitable for fresh market.

Badmami & Charmaghazi Group;

The group consists of low chill cultivars. The group flowers in last week of March and matures in late July in Kabul Badam Bagh research Station. Fruit is medium in size, yellow or light orange in colour and oblate in shape. Kernel is sweet. Clone AFG6215 is self-fertile, Badami clone AFG6212 is partially self-fertile while the other members of the group are cross pollinating.

The group has good market demand for fresh consumption.

محلی وراثتی امیری گروپ

په افغانستان کی د امیری گروپ نوعی یو له لږڅه ناوخته پخیدنکو نوعو څخه دي. امیری زردالو معمولاً په میدان وردگ، لوگر او کابل ولایتونو کې کرل کیږی.

دغه گروپ سړي هوا ته زیاته اړتیا لري او په کابل کې د جولای میاشتې په وروستیو کې پخېږي. د مېوې اندازه یې غټه ده، شکل یې بیضوي دی او رنگ یې له روښانه نارنجي څخه نیولي تر ژېړ بخونه شین پورې دی. داخلي برخه یې کلکه او زړی یې کوچنی او داخلي برخې څخه جدا وی. زړی یې خور دی.

ددغه گروپ نوعی پخپله کرده نه القاح کیږی بلکه کراس (دېل په کرده القاح) کیږی.

قیسی گروپ

دغه گروپ په افغانستان کې دمحلې نوعودجملې څخه یو مشهور گروپ دی.

دغه نوعی دمارچ په اخره اونۍ کې گل کوی او دجولای په دریمه اونۍ کې پخېږی. ددی گروپ دانواعودېلې څخه یواځې ۴۰۴۱ کلون دجون په اخرنۍ اونۍ کې پخېږی. ددغه گروپ مېوې روښانه نارنجي رنگ لري، شکل یې بیضوي او اندازه یې منځنۍ ده. زړی یې خور. ددغه گروپ نوعی پخپله کرده نه القاح کیږی بلکه کراس (دېل په کرده القاح) کیږی.

نوموړی نوعی دتازه مصرف لپاره ښه مارکیټ لری.

بادامي او چارمغزي گروپ

ددی گروپ په ترکیب کې ټولې هغه نوع شاملې دی چې لږی سړی هوا ته اړتیا لري.

نوموړی گروپ دکابل، بادام باغ په څیرنیزفارم کې دمارچ په اخرنۍ اونۍ کې گل کوی اودجولای په اواخروکی پخېږی. د مېوې اندازه یې منځنۍ، رنگ یې ژېړ یا هم روښانه نارنجي دی، دمېوې شکل یې هموارپه قطبونوکی ژور وی. زړي یې خور دی. د ۶۲۱۵ کلون ځان په خپله القاح کونکی دی د ۶۲۱۲ بادامي کلون کله ناکله ځان پخپله القاح کوی په داسې حال کې چې ددغه گروپ نور ټولونه خودی القاح نلری یعنې دېل په کرده القاح کیږی. دغه گروپ دتازه مصرف لپاره ښه مارکیټ لری.

Amiri

Charkhi

چرخي

امیری

Charkhi Group;

The group of cultivars introduced from Charkh district of Logar province. The group flowers in last week of March and fruit matures in first week of August in Badam bagh, Kabul. The fruit is large to medium sized, yellow green in colour and various in shapes. Kernel is sweet. The group is cross pollinated.

The group is mostly suitable for drying and processing.

Saqi Group;

One of the famous cultivar of Kahmard district of Bamyān Province. The cultivar flowers in last week of March and matures in mid-July. The fruit is orange in color and medium size. Kernel is sweet. The cultivar is cross compatible.

In Kahmard district of Bamyān province people process the apricot for Chapa neim mak (a special folded dry apricot).

Shakarpara Group;

One of the well-known group of cultivars of Afghanistan. Fruit can remain on the tree until it dries. Mostly grown in the center, west and south-west provinces of Afghanistan.

The group flowers during late-February to early-March and fruit matures in the last week of July. If the fruit not harvested can remain on the tree and dries in a month. Fruit is small, very sweet, and yellow green in colour. Kernel is sweet.

Shakarpara clone (331, 464, 478 & 826) are self-fertile while the other cultivars in the group are cross compatible.

خرخي گروپ

دغه گروپ نوعی د لوگر ولایت له خرخ ولسوالۍ څخه معرفي شوي دي. دغه گروپ د مارچ میاشتې په اخرنۍ اونۍ کې گل کوي او مېوه يې د کابل په بادام باغ څېړنیز فارم کې د اګسټ میاشتې په لومړۍ اونۍ کې پخېږي. مېوه یې له منځنۍ څخه تر غټې پورې وی. ژېړ بخونه شین رنگ لري او بني يې بېلابېلې دي. زړی يې خوړ دي. دغه گروپ غیرخودی(کراس) القاح لري. تر ډېره بریده دغه گروپ د وچولو او پروسس کولو لپاره مناسب دي.

ساقی گروپ

دغه نوع د بامیان ولایت د کهمرد ولسوالۍ یو دمشهورو نوعو څخه ده، چې د مارچ میاشتې په وروستۍ اونۍ کې گل کوي او مېوه يې د جولای میاشتې په نیمایي کې پخېږي. د دغې مېوې رنگ نارنجی او اندازه يې هم په منځنۍ کچه ده. د دغې مېوې زړی خوړ دی. غیر خودی(کراس) القاح لري. دبامیان ولایت دکهمرد ولسوالۍ اوسېدونکي د زردآلو دغه ډول د چپه نمک (یوډول خاص راتاو شوی وچ زردآلو) ډول پروسس کوي.

شکرپاره گروپ

دغه گروپ په افغانستان کې یو تر ټولونه پېژندل شوی گروپ دی. د دغه گروپ مېوه په ونه کې پاتې کیږي ترڅو چه وچه شي. ډېری وخت د دغه ډول مېوې ونې د افغانستان په مرکزي، لوېديځو، او سوېل لوېديځو ولایتونو کې ایشودل کېږي. د مېوې دغه گروپ د فبرورۍ له وروستیو څخه نیولې بیا د مارچ تر لومړیو پورې گل کوي، چې مېوه يې د جولای میاشتې په اخرنۍ اونۍ کې پخېږي. که د دغه گروپ مېوې ټولې نشي، کېدای شي چې د ونو په څانګو کې پاتې شي او د یوې میاشتې په اوږدو کې وچې شي. د مېوې اندازه يې کوچنۍ، خوند يې ډېر خوړ او رنگ يې ژېړ بخونه شین دی. د مېوې زړی یې خوړ دی.

د شکرپاره (۳۳۱-۴۶۴-۴۷۸-۸۲۶) کلونونه خودی القاح (خوډباروره) لری په داسې حال کې چې د دغې ډلې نور ډولونه غیر خودی(کراس) القاح لری چی دبل په کرده القاح کیږی. تازه میوه یی بازار نلری خو وچه مېوه (چی په محلی اصطلاح د شکر پاره په نامه یادېږي) یی ښه محلی او نړیوال بازارلری.

Shakarpara

شکرپاره

Pinkcot

پینک کات

Miscellaneous Group;

The group consists of different cultivars originated from different provinces of Afghanistan. The group flowers last week of March and fruit matures mid-July in Badam bagh Agriculture Research farm. Cultivars like Pir Naqshi and Sheikmiri matures earlier in group (matures in mid-June).

Fruit is medium in size, yellowish to yellow green. Kernel is sweet except for Nooraghai. Maidani and Pir Naqshi are self-fruitful while the other cultivars are cross compatible.

All the cultivars are good for fresh and processing.

IMPORTED VARIETIES GROUP

The group includes imported varieties from Europe and America such as tom cot, pink cot, gold cot, etc. Based on production, the performance of the group is impressive.

These varieties flowers late in the last week of March in Badam Bagh, Kabul. Tom Cot, Gold kist & Pink cot are the earliest varieties and mature in late June in Kabul. Varieties like Patterson & Turki matures in mid-July.

Fruit is Large in size, light yellow to yellow green in colour. Varieties like Patterson and Turki are self-fertile, Tom cot and Gold Kist are partially self-fertile while the remaining varieties are cross compatible. The taste of kernel is bitter.

متفرقه گروپ

دغه گروپ له بېلابېلو ډولونو څخه جوړ شوی، چې د افغانستان له بېلابېلو ولایتونو څخه یې سرچینه اخیستې ده. د دغه گروپ مېوې د مارچ میاشتې په وروستی اونی کې گل کوي او مېوه یې د کابل د بادام باغ په څېرنیز فارم کې د جولای میاشتې په نیمایي کې پخېږي. پدی گروپ کې ډېر نفشي او شیخ میری نوعی وختی پخېږی. (د جون میاشتې په نیمایي کې پخېږی).

د مېوې اندازه یې منځنۍ ده او رنگ روښانه ژېړ او شین بڅونه ژېړ دی. د نورآغايي ډول پرته د نورو ډولونو زړي یې خوار دي. میداني او پېرنفشي نوعی یې خودی القاح (خودباروره) لری چی د دغه گروپ نور ډولونه غیرخودی (کراس) القاح لری. د دغه گروپ ټولی نوعی د تازه مصرف او پروسس لپاره ښی دي.

واردشو ورايتيوگروپ

په دغه گروپ کې هغه ورايتي شاملی دی چې د اروپا او امريکا څخه وارد شوی لکه ټام کاب، پینک کاب، گولډ کاب او داسي نور. د تولیداتو د کچې پر بنسټ د دغه گروپ د حاصل ورکولو کارکردگی ښه ده.

دغه نوعی د کابل په بادام باغ کې د مارچ میاشتې په اخرنی اونی کې گل کوی. ټام کاب، گولډ کیسټ، پینک کاب وختی پخېدونکی نوعی دی چی په کابل کې دجون په اخرکی پخېږی. پیترسن او ترکی دجولای په منځ کې پخېږی.

د مېوې اندازه یې غټه ده، رنگ یې له روښانه ژېړ څخه نیولي ژېړ بڅونه شین پوری.

د پیترسن او ترکی نوعی یې خودی القاح لری یعنی پخپله القاح کیدونکی دی ټام کاب او گولډ کیسټ نوعی کله کله ځان پخپله القاح کوی، اوباقی پاتی نوعی یې غیرخودی القاح لری. دزری خوند یې تریخ دی.

Tomcot

ټام کاب

Pinkcot

پینک کاب

APRICOT ROOTSTOCK

Myrobalan 29C

Clone selected from a progeny of *Prunus cerasifera*, released for the first time in 1980. Suitable for calcareous soils, moderately resistant to *Agrobacterium tumefaciens* and leptonecrosis, susceptible to *pseudomonas syringae* and resistant to root knot nematodes. This clone adapts itself well to different soils (calcareous and dry ones) and is moderately resistant to waterlogging. It promotes early bearing and suckering activity is generally low. Myrobalan 29C is the most widely used rootstock for plum. It is appreciated for its adaptability as well as for the promotion of good yields and fruit quality. The rootstock is also recommended also for plum.

Apricot seedling

It is commonly used rootstock and compatible with all apricot varieties. It is suitable for well drained soils and not suitable for waterlogging conditions.

It is the vigorous rootstock and trees can reach up to 12 meters height. The yield and quality of fruit is good on this rootstock.

ANNGO certifies apricot saplings on apricot seedlings and Myrobalan 29C.

Myrobalan 29C Mother tree

دمایروبالان مورنی ونه

Myrobalan cuttings

دمایروبالان دقلمو څخه لاسته راغلی نیالگی

دزر دالو نیله بوټی

میروبالان ۲۹ سی

دا کلون د آلو د لومړنیو نیالگیو (*Prunus cerasifera*) څخه انتخاب شوي دي او د لومړي ځل لپاره په ۱۹۸۰ کال کې خپور شو.

دا نیله بوټي د اهکي خاورو لپاره مناسب دي په منځني اندازه د بکتریايي غوټي (*Agrobacterium tumefaciens*) ناروغۍ او د

leptonecrosis په مقابل کې لږڅه مقاومت لري او د *pseudomonas syringae* ناروغۍ په مقابل کې حساس او د ریښې د غوټې د نیماتود په مقابل کې مقاومت لري.

دغه کلون په بېلابېلو شرایطو او بېلابېلو خاورو کې توافق لري (اهک لرونکو او وچو خاورو کې) او تر یوه بریده د زیاتو اوبو پر وړاندې هم له مقاومت څخه برخمن دي. نوموړی نیله بوټی نیالگی وختی حاصل راوړلو ته تشویقوي اود سکرونو (بچکیو) تولید کې کمی وي.

میروبالان سی ۲۹ په پراخه توګه د آلو د نیله بوټي په توګه کارول کېږي. دا نیله بوټی د ښه توافق او همدارنګه د ښه حاصل او د مېوې د ښه کیفیت وړکولو له امله منل شوی نیله بوټی بلل کېږي. همدارنګه دا نیله بوټي د زرد آلو لپاره هم سپارښت کېږي.

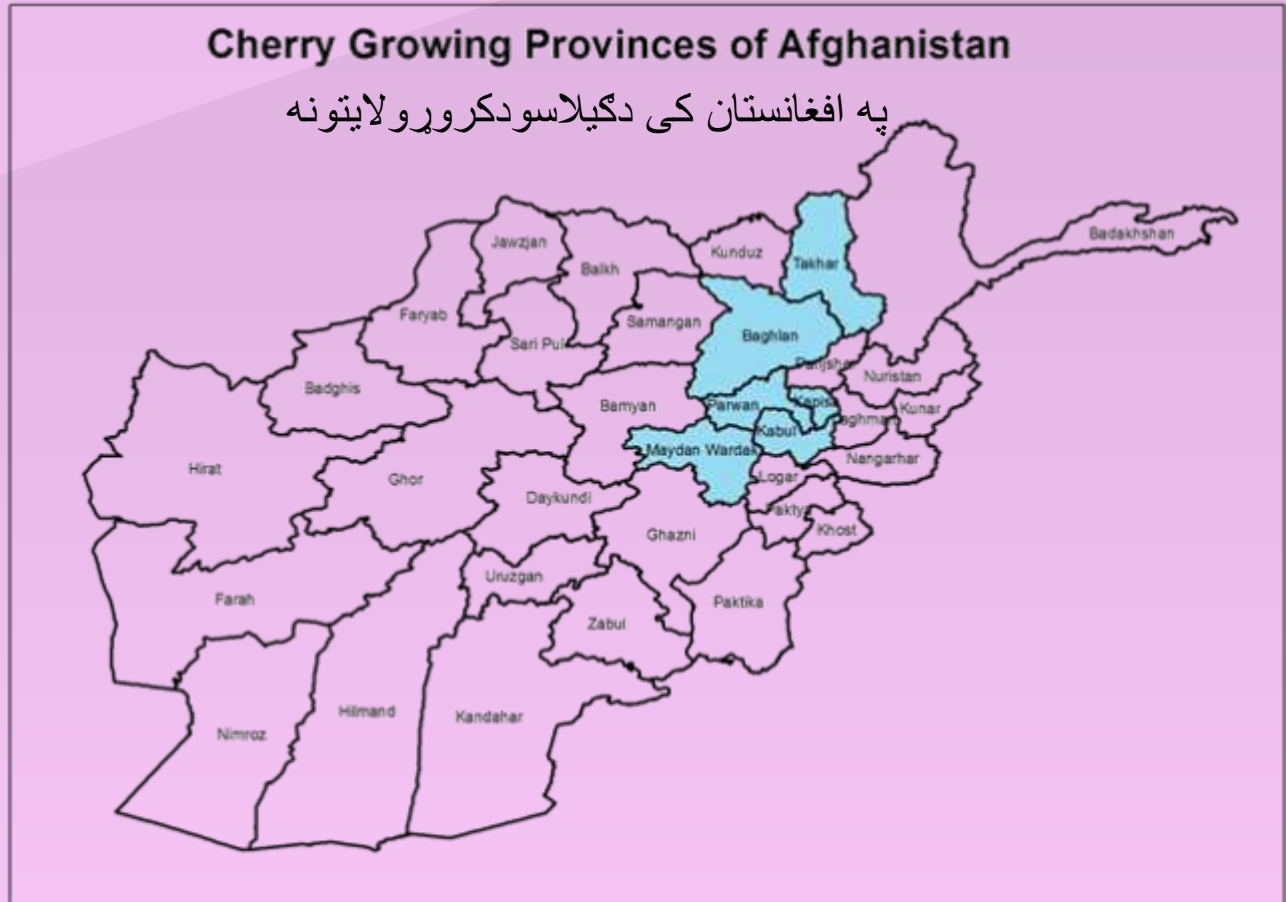
دزر دالو نیله بوټی (له تخم څخه لاسته راغلی نیالگی)

دغه نیله بوټی معمولاً استعمال شوی نیله بوټی دی او دزر دالو دټولو نوعو سره مطابقت لري. نوموړی نیله بوټی د ښه زهکشي شوو خاورو لپاره مناسب دی اود زیاتو اوبو یا مرطوبو شرایطو لپاره مناسب ندی.

دغه یو قوي نیله بوټی دی او پر دغه نیله بوټی ونه کیداشي شی چی تر ۱۲ مترو پوری لوړه شی، پدی نیله بوټی باند دپیوند شوی ونی حاصل او دمیوی کیفیت ښه وي. د افغانستان د قوریه دارانوملي مؤسسه دزر دالو او مایروبالان سی ۲۹ په نیله بوټو پیوند شوی نیالگی تصدیقوي.

Cherry

گیلاس

Cherry ripening time in Kabul

په کابل کی دگیلاسو دپخیدو وخت

Variety	ورایتی	Clone Number-کلون نمبر	May-جوزا				June-سرطان			
Moreau	موریو	7266								
Tashqand-i-Sawri	تاشکندی ساوری	323								
Sawari	ساوری	324								
Santina	سانتینا	7216								
Grace Star	گریس ستار	7247								
Blaze Star	بلیز ستار	7248								
Skeena	سکینه	7222								
Compact Stella	کمپکٹ ستیلا	7225								
Stella	ستیلا	7250								
Sunburst	سن برسٹ	7220								
Lapins	لا پینس	7224								
Bing	بینگ	279								
Black	بلک	7217								
Irani	ایرانی	425								
Kelleris	کیلریس	7229								
Sweetheart Sumtare	سویت هیرت سومتار	7246								
Mahali	محلی	325								
Mahali	محلی	476								
Balaton	بالاتون	7218								
Mahali	محلی	351								
Mahali	محلی	424								
Alubalow Sorkh	آلوبالو سرخ	175								
Black Star	بلک ستار	7249								
Mahali	محلی	469								
Sour Cherry	آلو بالوترش	7223								

SOUR/TART CHERRY

Tart cherries produce smaller fruit and grown for processing and mechanically harvested.

Tart cherry trees are more cold-hardy, but still suffer from summer heat, it bloom later and generally suffer much less bacterial canker, fruit cracking and brown rot than do sweet cherries. Tart cherries are smaller tree, growing about 6 meters tall in nature and begin bearing earlier, often just 3 to 4 years after planting. Tart cherries produces 55 to 65% of their crop on shorter-lived spurs that produce for 3 to 5 years and the rest of the crop from lateral fruit buds on one-year-old branches like those of peaches.

Fruit buds of both (tart & sweet cherries) species produce clusters of 2 to 5 flowers, but fewer fruit per cluster usually set for tart cherry than for sweet cherries.

All tart cherry cultivars are self-pollinating and solid blocks of just one cultivar is often grown. Tart cherry cultivars all have bright red to dark red fruit skin and are classified into two fruit types based on flesh and juice color. Some of tart cherry cultivars are greater cold hardiness, later bloom, smaller tree size, early bearing and sweet fruit.

In Afghanistan, two local cultivars are available, one for fresh and other for drying.

Tart cherries are self-pollinating and many growers produce only one cultivar. In this case pollinizer trees can be planted in every third row (33% of the trees), or as every third tree in every third row (11% of the trees).

آلوبالو

آلوبالو کوچنی مېوه تولیدوي. چې د پروسس لپاره کرل کېږي او حاصل يې په لاس سره راټولېږي. دآلوبالو ونه د سړي هوا پر وړاندې مقاومت لري، خو لا هم د گرمۍ پر وړاندې زیانمنوونکي ده. دغه مېوه وروسته گل کوي او په عمومي ډول د گیلانو په پرتله د بکتریايي کنکر، دمیوی چاودیدنی او نصواري ورسیدنی په وړاندې لږ زیان وینی.

آلوبالو کوچنی ونې لري، چې په طبیعي توګه لوړوالی یې ۶ مترو ته رسېږي او ډېر ژر حاصل ورکوي، ډېری مهال د نیالګیو له کېښلولو ۳-۴ کاله وروسته حاصل ورکوي. د آلوبالو له ۵۵ - ۶۵ سلنې محصول پر هغو سپرونو چې کم عمر لري له درېیو تر پنځو کلونو حاصل ورکوي. اوپاتی حاصل لکه د شفتالو په څیر د څنګ پنډګونو څخه چې پر یو کلنو نودو باندې وجود لري تولید وي. دواړه نوعی گیلان او آلوبالو د میوی زخوکلستر (غنچې) تولیدوی چې ددوڅخه ترپنځوکلان لری مګر معمولاً دآلوبالو په کلستر (غنچې) کمه میوه تولیدیږی نظر دگیلاسو کلستر (غنچې) ته.

د آلوبالو ټول ډولونه تقریباً ځاني (خودی) القاح لري اکثره وخت مکمل بلاک یا باغ کی یوه وراپتی کرل کیږی. د آلوبالو د ټولو وراپتیومیوی د پوستکي رنگ له روښانه سور څخه نیولي بیا تر پوخ سور رنگ پورې وی او د مېوي د غوښنی برخې او د شربتو (جوس) د رنگ پر بنسټ په ددو برخو ویشل شوی یا په دوه برخو طبقه بندی شویږی.

دآلوبالو ځنی وراپتی دېځنی په مقابل کی مقاومت لری، ناوخته گل کوی، ونه یی وره وی، ژر په حاصل راځی او میوه یی خوږه وی. په افغانستان کې د آلوبالو دوه نوعی موجود دي، چې یو یې د تازه مصرف لپاره او بل هغه یې د وچولو په موخه کارول کېږي. آلوبالو خودی (پخپله ګرده القاح کیدونکی) القاح لري او زیات بزګران یوازي یوه وراپتی تولیدوی. په دې صورت کی هر دریم قطارکی باید ګرده ورکونکی ونی کېښلول شی چې (د ونو ۳۳٪ کیږی او یا هم له هري دریمې ونې وروسته (۱۱٪) ونې کېښلول شي.

Mahali (AFG 0351)

محلی (۰۳۵۱)

Mahali (AFG 0325)

محلی (۰۳۲۵)

SWEET CHERRY

Sweet cherries produce larger, meatier and sweeter fruit. Sweet cherry grown for fresh market must be hand harvested. Sweet cherry trees are sensitive to both winter cold and summer heat. Fruit buds of sweet cherries produce clusters of 2 to 5 flowers, but more fruit per cluster usually set for sweet cherry than for tart cherries.

Many newer cultivars of sweet cherries are self-fertile, but take advantage from cross pollination.

Cultivars which naturally bear heavy yields starting at a young age such as Chelan, or sweetheart sweet cherries can set excessive fruit on Gisela 5. Cultivars with a more spreading tree form need less training and corrective pruning.

Most sweet cherry growers produce several cultivars, some of which are self-infertile and must be interplanted with a fertile or cross compatible pollenizer cultivars to assure good fruit set

A common layout is to plant a row of each cultivar, with self-fertile or pollenizer cultivar rows placed between cultivar rows that need cross-pollination and repeat that pattern of rows across the orchards. Where one cultivar is the main crop and the pollenizer cultivar is desired in less quantity, pollenizer trees can be planted in every third row to produced (33% of the trees), or as every third tree in every third row to produce (11% of the trees).

گیلاس

گیلاس غټه، خوړده او غوښنه مېوه تولیدوي. گیلایس چی دتازه مصرف لپاره کرل کیږی او میوه یی مارکیټ ته دتازه مصرف پخاطر وړاندی کیږی باید په لاس سره راټوله شی. د گیلایسو ونی د ژمي سوړوالي او ددوبي گرمی پر وړاندی حساسی دی. د گیلایسو پنبکونه له ۲ څخه تر ۵ گل درلودونکو خوشي تولیدوي. خو د آلوبالو په پرتله د گیلایسو پر خوشویاتی میوی تولیدیږی . د گیلایسو ډېری نوی نوعی خودی القاح لری خودغیری خودی (کراس)القاح څخه گټه پورته کوی.

هغه ډولونه چې په طبیعي توگه زیات حاصل ورکوي د خوانی په مرحله کی پر حاصل ورکولو پیل کوي لکه چیلان یا هم سویټ هېرټ. گیلایس کیدای شی په گزیلا۵ نیله بوتی زیات حاصل ورکړی. دگیلایسو ونی چی تیت یاغوریدلی شکل لری نو کمی ښاخبری او روزنی ته اړتیا لری.

زیاتره باغداران دگیلایسو زیاتی نوعی تولیدوی، خنی چی خودی القاح لری دغیرخودی القاح لرونکی یا کرده تولیدونکو په مینځ کی باید کیښنول شی ترڅو ښه میوه ونیسی.

یوه عادی نقشه چی هره نوع په یوقطارکی کیښنول شوی وی، دخودی القاح لرونکی یا کرده تولیدونکی نوعی قطارونه دهغه نوعو قطارنو په مینځ کی خای په خای شی چی کراس یا غیرخودی القاح ته ضرورت لری او دهغه دقطارونو نمونه په ټول باغ کی تکرار شی.

چیرته چی یوه نوع اساسی یا عمده نبات وی او دگرده تولیدونکی نوعی غوښتنه په کم مقدار وی، کرده تولیدونکی ونی کیدای شی په هردریم قطار کی کیښنول شی چی (دو.۳۳٪)کیږی او یا هره دریمه ونه په هر دریم قطار کی چی (دو.۱۱٪) کیږی کیښنول شی.

Burlat

برلیټ

Kelleris

کیلیریس

Stella is one of the imported medium early variety matures in mid of June in Badam Bagh Kabul. Fruit is Cordate shaped of dark red and thin skin. Flesh is red colour and is medium firm. Its acidity is medium, low sweet and medium juicy.

Blackstar is one of the imported medium early variety matures in mid of June in Badam Bagh Kabul. Fruit is reniform shaped of dark red and thin skin. Flesh is creamy colour and is firm. Its acidity is medium, medium sweet and juicy.

Gracestar is one of the imported medium early variety matures in mid of June in Badam Bagh Kabul. Fruit is reniform shaped of dark red and thin skin. Flesh is medium red colour and is medium firm. Its acidity is medium, low sweet and highly juicy.

Blazestar is one of the imported medium early variety matures in second week of June in Badam Bagh Kabul. Fruit is reniform shaped of dark red and thin skin. Flesh is pink colour and is medium firm. Its acidity is high, low sweet and medium juicy.

Bing is one of the imported late variety matures in last week of June in Badam Bagh Kabul. Fruit is reniform shaped of dark red and thin skin. Flesh is pink colour and is medium firm. Its acidity is medium, sweetness is low and medium juicy.

ستېلا

ستېلا يوه د منځنيو پخيدونکو وارد شوو نوعو څخه ده چې دبادام باغ په څيرنيز فارم کې دجون مياشتې په نيمايي کې پخيري. دميوي شکل يې زړه ته ورته تور سور اونري پوستکي لري. دميوي مغزي ياداخلې برخه يې سره او لږڅه کلکه، دميوي تيزابيت يې منځنۍ، لږه خوړه او نيمه اوبلنه ده.

بلک ستار

بلک ستار يوه د منځنيو پخيدونکو وارد شوو نوعو څخه ده چې دبادام باغ په څيرنيز فارم کې دجون مياشتې په نيمايي کې پخيري. ميوه يې پښتورگي ماننده توره سره اونري پوستکي لري. دميوي مغزي يا داخلې برخه يې کریمي، کلکه، ميخوش او نيمه اوبلنه ده.

گريس ستار

گريس ستار يوه دمنځنيو پخيدونکو وارد شوو نوعو څخه ده چې دبادام باغ په څيرنيز فارم کې دجون مياشتې په نيمايي کې پخيري. ميوه يې پښتورگي ماننده توره سره اونري پوستکي لري. دميوي داخلې برخه يې نيمه سره، نيمه کلکه، نيمه تيزابي، لږه خوړه او ډيره اوبلنه ده.

بليز ستار

بليز ستار يوه د منځنيو پخيدونکو وارد شوو نوعو څخه ده چې دبادام باغ په څيرنيز فارم کې دجون مياشتې په دوهمه اونۍ کې پخيري. ميوه يې پښتورگي ماننده توره سره اونري پوستکي لري. دميوي داخلې برخه يې گلابي، نيمه کلکه، ډيره تيزابي، کمه خوړه او نيمه اوبلنه ده.

بينگ

بينگ يوه د ناوخته پخيدونکو وارد شوو نوعو څخه ده چې دبادام باغ په څيرنيز فارم کې دجون مياشتې په وروستۍ اونۍ کې پخيري. ميوه يې پښتورگي ماننده توره سره اونري پوستکي لري. دميوي داخلې برخه يې گلابي، نيمه کلکه، نيمه تيزابي، کمه خوړه او نيمه اوبلنه ده.

Satela

ستېلا

Blazestar

بليز ستار

Blackstar

بلک ستار

Blazestar

بليز ستار

Reducing fruit cracking:

Sweet cherry fruit may crack or split open, shortly before harvest.

Sweet cherries for fresh market are hand harvested, usually with stems (pedicels) left on, to avoid creating openings for brown rot where stems were removed.

The shelf life of sweet cherries are very short, should be sold very quickly after harvesting.

Burlat is one of the imported early variety matures in last week of May in Badam Bagh. Fruit is reniform shaped of red and thin skin. Flesh is pink colour and is medium firm. Its acidity is low, medium sweet and juicy.

Santina is one of the very good medium variety. It matures in second week of June in Badam Bagh. Fruit is cordate shaped of dark red colour. The fruit skin is intermediate and flesh is medium, sweetness is low and juiciness is also medium.

د مېوې د چاودیدولو راکمول

دگيلاسوميوه مخکې لدی څخه چې راټوله شی امکان لری چی ودرزیږی یا وچوی. گیللاس دتازه مصرف لپاره په لاس سره راټولیری، او معمولاً مېوی پوری بی ډنډرکی پاتی کیږی چی داچاره دنصواری ورستیدنی څخه مخنیوی کوی، له کومه ځایه چی ډنډرکی لیږی شوی وی. دگيلاسوميوه ډیر ژر خرابیږی نوځکه دټولولوڅخه وروسته باید ژر وپلورل شی.

برلیت

برلیت یوه د وختی پخیدنکو وارد شوو نوعو څخه ده چی دبادام باغ په څیر نیز فارم کی دمی میاشتی په وروستی اونۍ کی پخیری. میوه بی پښتورگی ماننده سره اونری پوستکی لری. دمیوی داخلي برخه بی گلابی، نیمه کلکه، کمه تیزابی، نیمه خوړه او نیمه اوبلنه ده.

سانتینا

سانتینا یوه د ډیروښو منځنیو پخیدنکو نوعو څخه ده چی دبادام باغ په څیر نیز فارم کی دجون میاشتی په دوهمه اونۍ کی پخیری. میوه بی زړه ماننده، دپوستکی پیروالی بی منځنی، دمیوی داخلي برخه بی منځنی کلکه، لږه خوړه او نیمه اوبلنه ده.

Burlat

برلیت

Santina

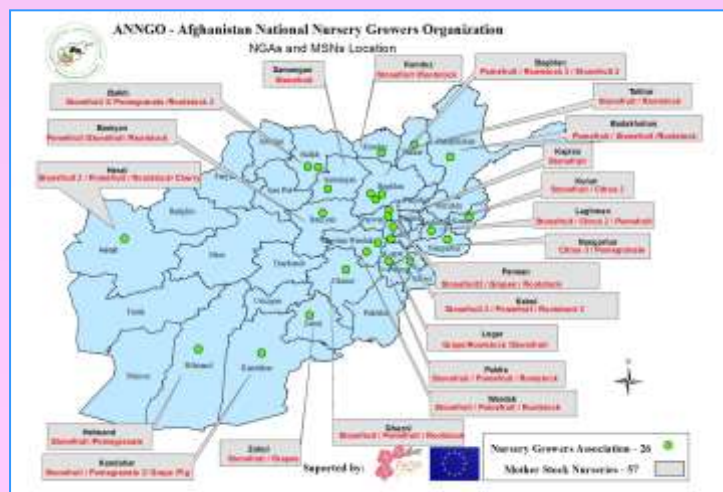
سانتینا

Afghanistan National Nursery Growers Organisation (ANNGO)

ANNGO SERVICES TO ITS MEMBERS;

1. Provide technical assistance to all nursery growers in Afghanistan.
2. Register, inspect and certify all eligible fruit trees nurseries and issue label for the certified nurseries.
3. Release true- to-type and free of virus mother trees to MSN owners of nursery grower associations.
4. Provide virus free clonal rootstocks of all species to member nursery growers.
5. Provide all type of technical trainings to Field Managers of NGAs and extension officers of NGOs and external parties working in the field of nursery development in Afghanistan.
6. Provide virus indexing, fungal and bacterial testing services to orchard growers and NGA members.
7. Improvement of nursery techniques
8. Provides certified and true-to-type budwood of all fruit species available in Afghanistan to nursery growers for the production of certified saplings
9. Facilitate movement of certified saplings of NGA members to all provinces of Afghanistan & export to other countries.
10. Provide citrus seed mother trees and certified saplings of all species of citrus to orchard growers.
11. Establishment of different parks and landscape designs based on customers' needs
12. Business improvement and marketing promotion services.

خپلو غړيو لپاره د افغانستان د قوريه دارانو د ملي موسسې خدمات

۱. په افغانستان کې ټولو قوريه دارانو ته د تخنیکي خدماتو وړاندې کول.
۲. ثبت، پلټه او دهغه ټولو قوريو چې په معيار برابري وى تصديقول او هغوى ته دليبلو چاپول.
۳. د قوريه دارانو ټولنو ته دخپل اصل اونسل سره سمو اوډيروس څخه پاکو مورنيو نېالگيو توزیع کول.
۴. ټولو هغه قوريه دارانو ته چې دټولنې غړى وى، هغوى ته دويروس څخه دپاکو مختلف النوع نېله بوټو تهیه کول.
۵. د قوريه دارانو ټولنو ساحوى مامورينو، د غير دولتي مؤسسو دترويج کارکونکو او هغه باندنۍ ډلې چې د قوريه دارى صنعت په برخه کې کارکوى هغوى ته دتخنيکي کورسونو دايرول.
۶. بڼوالو او د قوريه دارانو ټولنو غړيو ته د ويروس پېژندنې او د بکټريا او فنگس آزمويلو آسانتياو رامنځته کول.
۷. د قوريه دارى دتخنيکونو اصلاح کول.
۸. دتصديقي نېالگيو دتوليد په موخه ټولو قوريه دارانوته دتصديقي، خپل اصل اونسل سره سمو زخو(پيوند)تهیه کول.
۹. افغانستان ټولو ولايتونو او بهر ته د قوريه دارانو د تصديق شويو نېالگيو لپاره د لېږد او صادرولو اسانتياوې برابرول.
۱۰. دټولنو غړيوته سترو سو دتخم مورنۍ قوريې او بڼوالوته دستروسو دتصديقي نېالگيو تهیه کول.
۱۱. د پېرېدونکو د اړتياوو پر بنسټ د بېلابېلو پارکونو جوړول او ديزاين.
۱۲. د تجارت اصلاح او دبازار موندنې خدمات.

Citrus

ستروس

Citrus Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی دستروسو د کروړو ولایتونه

CITRUS SPECIES,

Citrus are subtropical, evergreen plants originating in South-east Asia, but the precise origins are obscure. There are about 1600 species in the subfamily Aurantioideae. The tribe Citreae has 13 genera, most of which are graft and cross compatible with the genus *Citrus*. There are some tropical species (pomelo). All *Citrus* combined are the most important fruit crop next to grape. Lemons and limes and sour orange may have been mutations of the citron.

Cultivated Familiar *Citrus* Species Include:

1. *C. aurantifolia* (lime). Sour orange is *C. aurantium*
2. *C. grandis* (pomelo)
3. *C. limon* (lemon)
4. *C. medica* (citron)
5. *C. paradisi* (grapefruit)
6. *C. reticulata* (mandarin)
7. *C. sinensis* (sweet orange)

Citrus grows best in a band of 30–40° latitude on either side of the equator. It is a true subtropical crop. Good growing temperatures are 24–29°C, but 5°C temperature is good for rest, development of acidity, and color. Quality is best where there is a certain amount of low temperature. Peel color is especially related to temperature. Low temperature brings out orange color.

Considering the requirement for citrus growth, the eastern provinces (Nangarhar, Kunar and Laghman) are the main provinces for citrus growing in Afghanistan.

Most citrus species are self-fertile and have perfect flowers but usually produce fruit from cross pollination.

The concept for classification and identification of citrus species are very poor in Afghanistan. In this catalogue more detailed information is given to describe some subspecies so that nursery growers and orchard growers can understand more about citrus. ANNGO tries to encourage farmers grow citrus as a major crop in the citrus growing areas. The species present in the national collection of citrus in Farm-i-Jadid in Nangarhar are generally described as;

د ستروسو سپیشیزونه

ستروس نیمه استوایي تل شنه نباتات دی چی د جنوب ختیځی اسیا څخه یی سرچینه اخستی. مگر دقیقه سرچینه یی معلومه نده د *Aurantioideae* په فرعی کورنۍ کی تقریباً ۱۶۰۰ سپیشیزونه وجود لری. د *Citreae* قبيله ۱۳ جینیرا لري، چي اکثره هغه یی د ستروسو له جنس سره د القاح او پیوند قابلیت لري. د ستروسو ځینی استوایي انواعی (ترنج) وجود لري. په مجموعی ډول ټول ستروس د انگورو څخه وروسته مهمه مېوه ده. لیمو ، لایم او نارنج بڼایي د سترون د ناڅاپی تغیراتو په نتیجه کی منځ ته راغلي وي. د ستروسو د کر ور پیژندل شوی انواعی عبارت له:

1. *C. aurantifolia* (تریو نارنج)
2. *C. grandis* (ترنج)
3. *C. limon* (لیمو)
4. *C. medica* (سترون)
5. *C. paradisi* (چکوتره)
6. *C. reticulata* (سنتره)
7. *C. sinensis* (ما لته)

ستروس د استوا خط په دواړو خواو کی د ۳۰ څخه تر ۴۰ درجو عرض البلد په شا اوخوا کی بڼه وده کوی. ستروس یو واقعی نیمه استوایی نبات دی. ۲۴-۲۹ سانتی گیرید درجه کی بڼه وده کوی مگر ۵ سانتی گیرید درجه بڼه ده د استراحت ، د تیزابیت (تریوالی) د زیاتوالی او رنگ لپاره. د ونی د استراحت ، د مېوي د تیزابو د انکشاف او رنگ لپاره بڼه ده. په هغو سیمو کی، چي د حرارت درجه ښکته وي، هلته د دغی مېوي کیفیت هم ښه وي. په خاص ډول د پوستکي رنگ د حرارت درجې پورې تړاو لري. د حرارت ټیټه درجه د نارنج د پوستکي په رنگ کی مثبت بدلون راولي. د ستروس د ودې اړتیاو ته په کتو سره د افغانستان ختیځ (ننگرهار، کنړ او لغمان) ولایتونه د دغی مېوي لپاره مناسب او تر ټولو عمده سیمي بلل کېږي.

د ستروس زیاتره نوعی خودی القاح لری او مکمل گلان لري مگر عموماً د غیر خودی القاح یا کراس کرده افشانی له لاری مېوه تولیدوی.

په افغانستان کی د ستروسو دنوعو طبقبندي او پیژندنې مفکوره ډیره کمزوری ده.

په دغه کتلاک کی د ستروسو د فرعی ډولونو په اړه تفصیلی معلومات ورکړل شوي ، څو بڼوال او قوریه داران په بڼه توگه د ستروسو په اړه معلومات تر لاسه کړي.

انگوکوبښ کوی چی قوریه داران وهڅوی چی د ستروسو د کروړ سیموکی ستروس دیو عمده نباتت پتوگه تولید کړی. د ننگرهار فارم جدید په ملي کلکسیون کی د ستروسو موجوده نوعی په عمومی توگه په لاندې ډول تشریح شويدي.

Lemon (Citrus lemon)

The lemon tree is vigorous, upright-spreading, and open in growth habit. The true lemon tree reaches 3-6 m in height.

It attains large size under favorable conditions if not controlled by pruning.

Seedlings and most varieties are comparatively thorny, with relatively short and slender spines. The flowers, which occur in clusters produced throughout the year, are large and purple-tinged in the bud and on the lower surface of the petals.

The new shoot growth is purple-tinted.

Although more resistant than the citron and limes to cold and heat, the lemon is much more sensitive than the other citrus fruits of major importance, and hence its commercial culture is restricted to subtropical regions of mild winter temperatures.

Relatively equable growing-season temperatures are advantageous in that they seem to emphasize the ever-flowering tendency and are favorable for fruit-setting.

In Afghanistan major lemon growing areas are in east and north east provinces of Laghman, Kunar, Nangarhar and Kunduz provinces. ANNGO is also trying to expand the programme to Helmand, Kandahar, Baghlan and Khost provinces.

Recently in eastern region many farmers used to grow Eustis lime (locally called chinaee lemo, Chinese lemon). But the demand is for other limes such as Kaghazi lime (which comes from Pakistan) and other lemons. Now have very nice varieties of lemons in the national collection namely Tajiki lemon and Meyer lemon. ANNGO is promoting these new commercial varieties of lime and lemons instead of the Eustis lime.

A number of lemon varieties are present in the national collection of citrus in Nangarhar Farm-i-Jadid and the collection will be expanded with more varieties of lemon in the coming future.

More mother trees of improved varieties lemons will be distributed to nursery growers association in the eastern zone.

ليمو

د ليمو ونه قوی، نيغه، تيته او خلاص خاصيت لري. د اصلي ليمو ونه له ۳ څخه ۶ مترو لوړوالی ته رسېږي. کچېري دېنځېري په واسطه کنترول نشي او شرايط هم وټه مناسب وي ونه يې ډيره غټيږي. د ليمو نيالگي (نيله بوټي) اوزياتره ورايتي يې په پرتله ايزه توگه دلنډواونازکه اغزيو درلودونکي دي. د ليمو گلان چي په غنچويا خوشمنځته راځي د کال په اوږدو کي توليديږي. گلان يې غټ او پنډوکونه او دگلپانو لانديني مخونه يې کمزوري ارغواني رنگ لري.

نوي نودې يې ارغواني رنگ لري.

که څه هم دسترون اولايم په پرتله ديځني او گرمي په مقابل کي ډيرمقاوم دي. ليمودنوروستروسوڅخه ډيرحساس دي، لدې امله يې کرنيمه استوايي او معتدل ژمي پوري محدود دي.

نسبتاً منظم وده ايزه موسم، معتدله تودوخه د دوامداره گل کولو او ميوو نيولو لپاره گټور وي.

په افغانستان کي د ليمودکرعمده سيمي شمال ختيځ او ختيځ ولاتيونه لکه لغمان، کڼر، ننگرهار او کندز دي. همدارنگه انگوکوبښ کوي چي د ستروسو درواچولو پروگرام هلمند، کندهار، بغلان او خوست ولاتيونو ته وغځوي.

اوسمهال د افغانستان په ختيځو ولاتيونو کي کروندگر د ليمو Eustis lime ډول (په عامه اصطلاح د چينايي ليمو په نامه يادېږي) څخه استفاده کوي خو نورو ليمو ته لکه کاغذي ليمو (چي له پاکستان څخه واردېږي) تقاضا ډيره ده. اوسمهال په ملي کلکسيون کي د تاجکي او ماير ليمو په نامه د ليمو بيلابيل ډيرښه ډولونه موجود دي. انگو هڅه کوي، چي د چکوټري پر ځای دغي ميوې ته پراختيا ورکړي.

دننگرهارستروسوپه ملي کلکسيون کي يو تعداد دليمونو عي موجود دي او نوموړي کلکسيون ته به په راتلونکي کي دنورونوعوپه ډيرولوسره پراختياورکول شي.

دليمو ډيري اصلاح شوي مورني بوټي به دختيځ زون دقوريه دارانو ټولنو ته وويشل شي.

د ليمو يوه تجارتي نوع په لاندي توگه تشرېح شوي.

Femminello Siracusano

The harvest period starts from mid November and is completed in 6 weeks . The productivity of 3 years old tree is low thus yield per tree is less. The fruit is visually attractive. The acidity of the fruit is also medium. The fruit has good shelf life, colour and size

Mandarin

Because of their distinct origin, distribution and characteristics, which differ from other mandarin types the *deliciosa*, *nobilis* and *unshiu* types, were earlier described as independent species.

As might be expected, this group is quite varied and exhibits a wide range in both tree and fruit characters.

These types are characterized by small flowers and leaves and small to medium-large fruits. Clementine, Satsuma's and some ordinary mandarins belong to the so-called "easy peelers". Their skin is soft and loose.

Millions of dollars are being spent each year by traders to import kinnow mandarin from Pakistan to Afghanistan. However Afghanistan can't compete with Pakistan in producing kinnow but only our country should focus on growing some earlier varieties of mandarins which ripens earlier than Pakistani kinnow.

فیمینیلو سیراکوسانو

د دغه ډول لیمو حاصل راټولول د نومبر میاشتې له نیمایي څخه پیلېږي او په ۶ اونيو کې يې حاصل بشپړېږي. ددرې کلنې ونې حاصلخيزی کمزوری وی ځکه نو پر هره ونه یی حاصل لږوی. مېوه يې له ظاهري پلوه زړه راښکونکي ده. د دغه لیمو تیزابیت منځنی کچه لري. مېوه یی ښه شکل، ښه رنگ لری او ډیروخت لپاره ساتل کیږی.

سنتره

د سنتري ښکاره سرچینې، توزیع او خصوصیات کوم چی د نورو انواعو لکه دیلش بوسا ، نیو بلیس او انشيو سره توپیر لري، مخکې د مستقلو انواعو پتوکه تشریح شوي وی. لکه څنگه چې توقع کېږي دا گروپ په ډیره زیاته اندازه متغیر او د ونې او مېوې ډیر زیات خصوصیات ښيي. د دی انواعو خاصیت دا دی چې کوچنی گلونه ، کوچنی پاني او کوچنی او منځنی غټي مېوې تولید وي. د کلیمینتین ، سات سوما او ځینې عادي سنتري د اسانه پوست کېدونکو سنترو په نامه یادېږي. د دوي پوست نرم او سست دي.

هر کال میلیونونه ډالره د تجارانو لخوا د پاکستان څخه افغانستان ته د کېنو اوسنتروپه واردولو باندي مصرفیږی. خو د دي ټولو سربېره افغانستان نه شي کولای د کینو دتولید په برخه کې له پاکستان سره سیالي وکړي. دغې ستونزې ته په کتو سره افغانستان باید د سنتري پر هغه ډول زیات تمرکز وکړي، چې د پاکستان د کینو په پرتله وختی پخیري.

Some of the commercial varieties of Mandarin are described as follows;

Avana Apireno;

The harvest period starts from third week of November and is completed in 2 weeks. The productivity of 3 years old tree is high thus yield per tree is more. The fruit is visually attractive. The taste and sweetness is medium. The fruit tastes a bit acid that is why some people don't like it and for some it is a very tasty fruit.

Clementine dinules;

The harvest period starts from first week of November and is completed in 4 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium. The fruit is visually attractive. The taste and sweetness is poor. The acidity of the fruit is also medium. It is one of the very early varieties of mandarins.

Clementine Hernandina;

The harvest period starts from mid November and is completed in 2 weeks. The productivity of 3 years old tree is high. The fruit is visually attractive. The taste and sweetness is good. The acidity of the fruit is also low. The fruit is juicy.

Tangelo Nova;

The harvest period starts from third week of November and is completed in 3 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium. The fruit is visually attractive. The taste and sweetness is good. The acidity of the fruit is also medium.

د سنټري يو شمېر تجارتي ډولونه په لاندې توګه تشرېح شويدي.

اوانا اپيرينو

د دغه نوعی حاصل راټولول د نومبر میاشتې له درېیمې اونۍ څخه پیلېږي او د دوو اونیو په اوږدو کې بشپړېږي. ددرې کلنۍ ونې حاصلخیزی ډیره وی ځکه نو پهری ونه یی حاصل زیات وی.مېوه یی زړه راښکونکې ده. خوند اوخوړوالی یی په منځنۍ کچه کې دی. دمیوی خوند یی تر یوه بریده تیزابي دی، چې له همدې امله د ډېرو کسانو نه خوښېږي، خود ځینولپاره یوه ډېر خوندوره میوه ده.

کلیمینټین ډینولیس

د دغه نوعی حاصل راټولول د نومبر له لومړۍ اونۍ څخه پیلېږي اودڅلورواونیو په اوږدو کې بشپړېږي. ددرې کلنۍ ونې حاصلخیزی یی منځنۍ ده. میوه یی زړه راښکونکې ده. خوند او خوړوالی یی کمزوری دی. همداراز د مېوې تیزابیت په منځنۍ کچه کې دی. د سنټري دغه یوه د ډیر ژر پخیدونکو نوعو څخه ده.

کلیمینټین هرناندینا

د دغه نوعی حاصل د نومبر له نیمایي څخه پیلېږي او د دوو اونیو په اوږدو کې بشپړېږي. ددرې کلنۍ ونې حاصلخیزی ډیره وی. میوه یی زړه راښکونکې ده. خوند او خوړوالی یی ښه دی. همدارنګه تیزابیت یی کم اومیوه یی اوبلنه ده.

تانجیلو نوا

د دغه نوعی حاصل د نومبر میاشتې له درېیمې اونۍ څخه پیلېږي او په درېیو اونیو کې بشپړېږي. ددرې کلنۍ ونې حاصلخیزی منځنۍ ده.مېوه یی زړه راښکونکې ده. خوند او خوړوالی یی ښه دی. او په منځنۍ کچه تیزابیت لري.

Tangelo Nova

تانجیلو نوا

Orange

Sweet orange is by far the most widely grown fruit tree in the world and the second most commonly cultivated fruit

Although it took the sweet orange several centuries to establish its position as one of the world's most common fruits, the increased demand for fresh orange juice and the development of very early and very late maturing varieties have contributed to its present popularity and its year-round availability.

Some of the commercial varieties of oranges are described as follows;

Navelina;

The harvest period starts from third week of November and is completed in 3 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium thus yield per tree is less. The fruit is visually attractive. The taste and sweetness is medium. The acidity of the fruit is also medium. The fruit has good shelf life, colour and size.

Newhall;

The orange's clone numbers 7002, 7004, and 7106 are almost the same and they are navel oranges. Maturity time, fruit shape, size, tree habit and most other characters are the same. The harvest period starts from first week of November and is completed in 3 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium (15 to 20kgs per tree), thus yield per tree is good. The fruit is visually more attractive. The taste and sweetness is medium. The acidity of the fruit is also medium. The fruit has good colour and size

مالټه

مالټه د هغه مېوو د ډلې څخه ده چې په پراخه پېمانه په نړۍ کې کرل کېږي او دوهمه ډېره معمولي کرل شوې مېوه ده. که څه هم مالټي څو پېړۍ وخت ونيو تر څو د نړۍ د ډېر معمول مېوو په قطار کې يې ځای خپل کړ. مالټي د تازه جوسولپاره د تقاضا ډېرېدل، د ډېر وختي پخېدونکو او ډېر ناوخته پخېدونکو نوعو پراختيا او ټول کال په بازار کې يې موجوديت، ددې نوعې داوسنې شهرت په پيداکولو کې مرسته کړی.

د مالټي ځينې تجارتي ډولونه په لاندې ډول دي

ناويلينا

د حاصل ورکولو وخت يې د نومبر مياشتې له درېيمې اونۍ پيلېږي او په درېيو اونيو کې بشپړېږي. ددرې کلنې اونۍ حاصلخيزي يې منځنۍ وي ځکه نو پرهرې ونه يې حاصل کم وي. مېوه يې زړه راښکونکې ده. خوند او خوړوالی يې په منځنۍ کچه کې دی او د مېوې تيزابيت هم منځنۍ دی. مېوه يې ذريات وخت لپاره ساتل کېږي، ښه رنگ او اندازه لري.

نيوهال

۷۰۰۲، ۷۰۰۴ او ۷۱۰۶ نمبر کلون مالټي تقريبا ورته دي او دوی ناول مالټي دي. د پخېدو وخت، ښه، اندازه، د ودې عادت او ډېرې نورې ځانگړتياوې يې سره ورته دي. د حاصل ورکولو موده يې د نومبر له لومړۍ اونۍ څخه پيلېږي. ددرې کلنې ونې حاصلخيزي يې منځنۍ (هره اونۍ له ۱۵ څخه تر ۲۰ کيلوگرام) وي نو پرهرې ونې يې حاصل ښه دی. مېوه يې زړه راښکونکې ده. خوند او خوړوالی يې منځنۍ دی. همداراز د مېوې تيزابيت هم په منځنۍ کچه کې ده، ښه رنگ او اندازه لري.

Navelina

ناويلينا

Sanguinello Moscato Cuscuna

The tree growth is better than other The harvest period starts from fourth week of November and is completed in 3 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium thus yield per tree is high. The fruit is visually very attractive. The taste is very good and sweetness is high. The acidity of the fruit is also medium. The fruit is seedless, fruit shape, colour and rind texture is marketable and light blood.

Moro

The harvest period starts from first week of December and is completed in 3 weeks. The variety needs cold temperature to get the fruit red colour so it is not recommended for areas where the temperature remains warm in early winter like Jalalabad, lower plans of Lagham and Kunar provinces. It is suggested that this specific variety should be planted in higher altitudes of eastern zone. The productivity of 3 years old tree is low thus yield per tree is less. The fruit is visually less attractive. The taste and sweetness is medium. The acidity of the fruit is also medium.

سانگینلو موسکاتوکوزونا

دونی وده یی بڼه ده نظر دستروسو نورو نوعوته د حاصل راټولولو وخت یی د نومبر میاشتی له څلورمې اونۍ څخه پیلیری او په درېو اونیو کی بشپړیری. ددری کلنی ونی حاصلخیزی یی منځنی وی ځکه نو پرهری ونه یی حاصل زیات وی. میوه یی زړه راښکونکی ده. د میوې خوند یی ډېر بڼه، خوړوالی یی زیات او تیزابیت یی په منځنی کچه کی دی. میوه یی بی دانه ده، میوې شکل، رنگ، دپوستکی جوړښت او سورو بڼانه رنگ په درلودلو سره بڼه مارکیټ لری.

مورو

د حاصل راټولولو وخت یی د دسمبر میاشتی له لومړۍ اونۍ څخه پیلیری او په دریو اونیو کی بشپړیری. ددی لپاره چی دنوموړی نوعی میوه سوررنگ ولری نو سری هوا ته اړتیا لری، نوځکه هغه سیموته چی حرارت درجه یی دژمی په لمړیو کی معتدله پاتی کیږی نه سپارښت کیږی لکه جلالآباد، دلغمان او کنړولایتونو ټیټی نقطی. د دغه خاصی نوعی په اړه سپارښتنه کیږی چی د ختیځ زون په لوړو ارتفاعاتو یا نقطو کی کیښنول شی. ددری کلنی ونی حاصلخیزی یی منځنی ده. نوځکه دهری ونی حاصل یی کم دی. میوه یی زړه راښکونکی ده، خوند یی په منځنی کچه خوړ دی او تیزابیت یی هم په منځنی کچه دی.

Moro

مورو

Troyer and Carrizo Citrange rootstock;

Troyer and Carrizo citranges are hybrids of Washington navel orange and Poncirus trifoliata.

The original crosses were made in the early 1900s by the United States Department of Agriculture with the intention of producing cold tolerant scion varieties. They are general purpose rootstocks and are widely used for most commercial varieties.

Intolerant of high pH soils with high levels of available calcium and also intolerant of saline conditions. Trees on these stocks frequently show micronutrient deficiencies (zinc, iron, manganese) especially in the spring flush. Suitable for replant sites. Moderately cold tolerant. Best results with Troyer/Carrizo citrange are achieved in well drained soils. Both rootstocks are unsuitable for heavy clay soils.

Troyer and Carrizo citranges are tolerant of tristeza virus and Phytophthora root rot but are less tolerant than Poncirus trifoliata.

د TROYER او CARRIZO CITRANGE نیله بوټي

Troyer او Carrizo citrange د واشنگتن ناول مالټي او دری پانیزه نارنج ترمنځ دوه رګه دي. دا دوه رګه کونه د ۱۹۰۰ م کلونو په لومړیو کې د امریکا د متحده ایالاتو د کرنې ادارې لخوا د سری هوا په مقابل د مقاومت وړایتی درامخته کولو په موخه ترسره شوه. دا نیله بوټي د عمومي هدف لپاره استعمالیدونکی نیله بوټی دی او په پراخه پیمانه د تجارتی وړایتی ګانو لپاره استعمال شوی. نوموړی نیله بوټی د خاورې دلوړ پی ایچ زیات مقدار کلیسیم او د زیاتو القلي شرایطو پر وړاندې مقاومت نلري. پدی نیله بوټی باندې چی کومی ونی پیوند شوی وی په مکرره توګه دکمه مصرفه عناصرو (جست، اوسپنی او منګانیز) د قلت نښی پکی لیدل کیږی په خاص ډول د پسرلي په موسم کې. هغه ساحی چی نیالګی پکی بیاخلی کیښنول کیږی مناسب دي. دانیله بوټی په منځنی اندازه د سرې هوا پر وړاندې مقاومت لري. په ښه زهګشی شوو خاوروکی یی ښه نتیجه ورکړی. دواړه نیله بوټی د درنو اومت خاورو لپاره مناسب ندي.

Troyer او Carrizo Citrange د Tristeza ویروس او phytophthora ریښی ورسیدنی ناروغیو پر وړاندې مقاومت لری مګر د Poncirus trifoliata په نسبت یی مقاومت لږدی.

Volkamer

ولکمر

Volkamer

ولکمر

Main lateral and fibrous root development may be poor in young trees. Mature trees are medium to large. Young trees on these stocks are vigorous and produce good crops of high quality fruits in their early years. Crop regulation should be considered an essential management requirement for mandarin cultivars grown on these rootstocks. Trees in the Murray Valley older than twenty years often show a tendency to produce smaller fruit.

Troyer and Carrizo citrange are highly nucellar and produce uniform, vigorous, upright stocks that are easy to manage in the nursery. Most varieties are easy to propagate on both rootstocks with the exception of Imperial mandarin, where poor bud take is sometimes encountered. Nursery trees are faster growing than *Poncirus trifoliata* but slower than Rough lemon.

Fruit quality is excellent, but there is a tendency for increased albedo breakdown in older trees. Fruit size is medium, with a thin, smooth rind. Juice and sugar content are high and acidity levels are medium to high. Fruit maturity is earlier than *Poncirus trifoliata*.

Fully compatible with navel and Valencia orange varieties. These rootstocks are incompatible with Eureka lemon, forming a yellow ring at the bud-union.

ښايي په ځوانو ونو کې د اصلي او فرعي ريښو توليد کمزوری وي. پخې او رسيدلې ونې يې متوسطې تر غټو پورې وي. ځوانۍ ونې چې پردې نيله بوټو باندې پيوند شوي وي قوي وده او په لومړيو کلونو کې ښه او با کيفيته حاصل توليد وي. د سنترې ورايتې گانې چې پردې نيله بوټو باندې پيوند شوي وي زيات تنظيم او پاملرنې ته اړتيا لري. د موراي (Murray) په وادې کې هغه ونې چې عمر يې د ۲۰ کالو څخه زيات وو، اکثرو يې د کوچنيو مېوو توليد ته تمايل درلود.

دا نيله بوټي په ډيره زياته اندازه د نيوسلر نسجونه لري او يوسايز يا يوشان، قوي، مستقيم نيالگې توليد وي او په قورۍ کې په اسانۍ سره تنظيم کېدلای شي. اکثره ورايتې گانې پر دواړو نيله بوټو باندې په ډيره اسانۍ سره تکثير کېدلای شي، مگر په استثنا د امپريال سنترې چې ځينې وختونه د پيوند نه مطابقت ښيي. په قورۍ کې ونې د درې پانيزه نارنج په پرتله وختي وده کوي، مگر د زير ليمو په پرتله ورو ورو وده کوي. د مېوې کيفيت يې غوره دی مگر په زرو ونو کې د البو د خرابيدو تمايل ډير وجود لري. د مېوې اندازه يې منځنۍ، پوست يې نرم او نرم دي. د شربتو او قندې موادو اندازه يې ډيره او د تيزابۍ موادو اندازه يې د منځنۍ حد څخه تر زياتۍ اندازې پورې وي.

د مېوې پخيدل د درې پانيزه نارنج په پرتله وختي وي. په مکمل ډول د ناول او ولانشيا ورايتې گانو سره د پيوند مطابقت لري. دا نيله بوټي د يوروکا ليمو سره مطابقت لري او ژيره حلقه د پيوند د پيوستون په ځای کې منځ ته راځي.

Citrange Troyer

سټرنج ټراير

Citrange Troyer

سټرنج ټراير

Navelina VCR

The harvest period starts from second week of November and is completed in 3 weeks. The productivity of 3 years old tree is low thus yield per tree is less. The fruit is visually highly attractive. The taste and sweetness is medium. The acidity of the fruit is also medium. The fruit has good shelf life, colour and size.

Lane Late

The harvest period starts from first week of December and is completed in 2 weeks. The productivity of 3 years old tree is medium. The fruit is visually highly attractive. The taste and sweetness is medium. The acidity of the fruit is also medium. The fruit is very juicy, good size and late ripening variety.

ناولینا وی سی آر

د حاصل ورکولو موده یې د نومبر میاشتې له دویمې اونۍ څخه پیل او د درېو اونیو په لړ کې بشپړېږي. د درې کلنۍ ونې حاصلخیزی یې کمزورې وی ځکه نو پرهري ونه یې حاصل لږوی. میوه یې ډیره زړه راښکونکې ده. د میوې خوند، خوړوالی او تیزابیت په منځنۍ کچه کې دی. همداراز میوه یې ژرڼه خرابیږي ښه رنگ او ښه شکل لري.

لین لیت

د حاصل ورکولو موده یې د دسمبر میاشتې لومړۍ اونۍ څخه پیل او د دوو اونیو په اوږدو کې بشپړېږي. د درې کلنۍ ونې حاصلخیزی یې منځنۍ. میوه یې ډیره زړه راښکونکې ده. د میوې خوند، خوړوالی او تیزابیت یې منځنۍ دی. میوه یې ډیره اوښه ده، خوند او اندازه یې ښه ده او ناوخته پخیدونکې ورايټی ده.

Newhall

نیوهال

Sanguinello Moscato Cuscuna

سانگینلو موسکاتوکوزونا

Bitter Orange;

Sour orange trees volunteer readily from self-sown seeds. As generally grown rootstock for all citrus varieties in eastern zone of Afghanistan, they are raised in nurseries for 1 year and then budded. Sour orange is been used as a rootstock since long. It is compatible with local and imported varieties. Most of the nursery growers used to bud different varieties.

During the field monitoring by PBTL in 2010, symptoms of CTV was seen in Nangrhar. ELISA tests of leaves samples of infected trees were performed in PBTL, Kabul and Italy. The results were positive for both the tests. Sour orange rootstock is susceptible to CTV. As a result nursery growers are advised not to use the sour orange rootstocks in their nurseries. Sour orange is still under study for CTV sensitivity in Farm-i-jadid, Nangarhar.

The sour orange flourishes in subtropical, near-tropical climates, yet it can stand several degrees of frost for short periods. Generally it has considerable tolerance of adverse conditions.

The sour orange does well on low, rich soils with a high water table and is adapted to a wide range of soil conditions.

In the proper climatic and soil conditions, the sour orange is self-maintaining and receives only a modicum of cultural attention. It has an extraordinary ability to survive with no care at all.

Sour orange is the quickest growing of all common rootstocks. It is also the easiest rootstock to propagate and has the longest propagation season. Due to their high nursery performance, nursery trees on Sour orange have a high nutritional requirement.

Trees on Sour orange produce fruit with good quality. Sour orange produces the earliest maturity of all common rootstocks.

Advantages are fast growing, large fruit size, good fruit quality early maturing, drought tolerant, high yields, exocortis tolerant, Phytophthora tolerant, sensitive to waterlogging.

Disadvantages are tristeza sensitive, large tree size.

د تريونارنج ونی پخپله خوښه له خپله کرل شوو تخمونو څخه منځته راغلي. په عمومي توګه د افغانستان په ختيځ زون کې د ستروسو تولونو لپاره د نيله بوټي په توګه کرل کېږي. دوی په قوریه کې د يوګال لپاره روزل کېږي او ددی ورسته پيوندیږي. ترش نارنج له اوږدې مودې راهيسې د نيله بوټي پتوګه استعمالیږي. دمحلې او وارد شوو ورايتيو سره د پيوند مطابقت لري. زياتره قوریه داران پری مختلفې ورايتي بېوندی. په ۲۰۱۰ زيږديز کال کې د بایو تکنالوژي لابراتوار د ارزونې په لړ کې د سی تی وی ویروس علايم په ننگرهار کې وليدل شول. په دغه مرض د اخته ونو په پانو کې د ELISA آزمايښت د کابل او ايټاليا په بيو تکنالوجي په لابراتوارونو کې تر سره شوي وو. د دواړو آزمايښتونو پايله مثبتې وه. د سی تی وی ویروس پر وړاندې د نارنج نيله بوټي حساس دي، چې په نتيجه کې قوریه لرونکو ته سپارښتنه وشوه، چې په خپلو قوريو کې نارنج د نيله بوټي په توګه ونه کاروي. تراوسه تريونارنج دسی تی وی پروراندی د حساسيت له کبله د ننگرهار په فارم جديد کې تر مطالعې لاندی دی.

تريونارنج په نيمه استوايي، استوايي ته نژدی اقليم کې وده کوی د لنډې مودې لپاره د څو درجې سړې هوا پر وړاندې هم مقاومت کولای شي. په عمومي توګه په ناسمو شرايطو کې هم د پام وړ مقاومت کولای شي.

نارنج په کمزور، قوي، نمناکو خاورو کې ښه نتيجه ورکړی او د هر قسم خاورو سره توافق لري. په مناسبو اقليمي شرايطو او خاوره کې ځان پخپله ساتی چې فقط لږ شانته پاملرنه ورته وشي.

بی له کومې پاملرنې د ژندی پاتی کيدولو يوه فوق العاده توانایی لري.

تريونارنج له تولو عادي نيله بوټو څخه د چټکۍ ودی لرونکی بوټی دی. او همدارنګه دغه په ډیره اسانۍ سره تکثيریږي او د تکثير اوږد فصل لري. په قوریه کې د ښه کارکردګۍ له امله، په تريو نارنج پيوند شوی ونی ډیرې غذا ته اړتيا لري.

په تريو نارنج پيوند شوی ونی ښه کيفيت لرونکی میوه توليدوی.

تريونارنج د نورو ټولو معمولی نيله بوټو څخه وختی پخيدنه تشويقوی.

چټکه وده، د میوی غټه اندازه، د مېوې غوره کيفيت، ژر پخېدنه، د وچکالۍ پر وړاندې مقاومت، زیات حاصل، د غدواتو او فايټو فترا پر وړاندې مقاومت، او د زیاتو اوبو پر وړاندې حساسيت د نارنج له ښیګړو څخه دي.

د تريستيزا ویروس پروراندی حساسيت، د ونی غټيدل د نارنج د تاوانونو څخه دی.

Volkameriana Rootstock

Of Italian origin and thought to be a natural hybrid of lemon and sour orange. Also known as 'Volkamer Lemon'.

Similar in all respects to Rough Lemon. Highly susceptible to Phytophthora with commercial instances of high tree losses in young plantings, even on virgin soils. Tolerant of citrus tristeza virus, and exocortis and xyloporosis viroids. Moderate tolerance to salinity and suitable for alkaline soil conditions. Like Rough Lemon, it is highly susceptible to blight.

Produces vigorous and large trees capable of carrying heavy crop loads. There are some evidence that yields are slightly lower than Rough Lemon.

A very vigorous and fast-growing rootstock that is easily budded and rapidly available for field planting. Sensitivity to Phytophthora requires a high level of nursery hygiene.

Fruit quality on this rootstock is poor. With the possible exception of lemons, this makes it a poor choice for most situations. Trial in the mediterranean climate of Harvey W.A. suggest that fruit quality may be acceptable for some mandarin varieties, but caution is urged in extrapolating these findings beyond such climatic conditions. When used for orange and mandarin varieties the fruit have thicker coarser rinds, lower sugar, acid and juice contents and poor flavour. Granulation of Imperial and Nova mandarin on this rootstock can be extremely high.

دو لکمریانا نیله بوټی

د دغه نیله بوټی سرچینه ایټالیا ده اوداسی فکر کیږی چی نوموړی نیله بوټی د لیمو او تریو نارنج یو طبیعی دورگه نیله بوټی دی. او همدارنگه دولکمر لیموپه نامه پیژندل کیږی. د دغه نیله بوټی ټولې ځانگړتیاوې زیرلیموته ورته دي او په زیاته کچه د فایټوفټرا پر وړاندې حساس دی، چی دغه چاره په ځوانو بڼو کې په پراخه توگه د ونو د ضایع کېدو لامل کېږي حتی په ځوانو خاورو (هغه خاوری چی هیڅ کبنت پکی نه وی شوی) هم ضایع کیږی.

د exocortis، tristeza او xyloporosis viroids ویروسي ناروغیو پر وړاندې مقاومت لري. د مالګیني خاوري پر وړاندې په منځنۍ کچه مقاومت لري، خو الکلي خاورو لپاره مناسب دی. د زیر لیمو په څېر د بلایت (اتشک) ناروغۍ په مقابل کې ډیر حساس دی.

دا نیله بوټی قوي او غښتلي ونې تولیدوی چی د ډیر حاصل راوړلو توان لري. په ځینو حالاتو کې یی حاصل د زیر لیمو په پرتله لږڅه ټیټ وي.

یو ډیر قوي او دچټکی ودی درلودونکی نیله بوټی دی، پېوند پکی په اسانۍ سره کیږی او دکیننولو لپاره ډیر ژر چمتو کیږی.

په دی نیله بوټی باندی دمیوی کیفیت خراب وی پرته د لیمو څخه چی دغه چاره په ډیرو حالاتو کې دده د کم انتخاب سبب گرځی.

په مدیترانه یی اقلیم کی دهاروی څیړنې له مخی پدی نیله بوټی باندی دځینو سنترو میوه کیدای شی چی دقناعت وړوی.

مگر دخبردارۍ ټینگار شوی، په دغه څیړنه کی دداسی پیش بینی شوو اقلیمی شرایطو.

کله چی دمالټي او سنټري وراښتو لپاره کارول کېږي، دمیوی پوستکی ډبل او زیر، قندی مواد، تیزاب او اوبلن مواد یی کم اوخوند یی خراب دی.

د امپریال او نوا سنټری کومی چی پدی نیله بوټی پیوندشوی وی دمیوی داخلی برخه یی ډیره زیاته دانه داره وی.

Volkameriana

ولکمریانا

Poncirus Trifoliolate Rootstock;

The trifoliolate orange (*Poncirus trifoliata*) has become the preferred rootstock for heavy soils.

Poncirus trifoliata is most suitable for lime-free soils and can withstand cold and wet conditions. However impeded drainage can result in 'Sudden death' of trees on this stock. Trees on *P. trifoliata* grow well on fertile clays to loams but are intolerant of highly acid or highly alkaline soils. They also react to saline conditions, and trees on *P. trifoliata* readily take up chloride through the leaves, a problem most often observed in trees watered by overhead irrigation. It is one of the preferred rootstocks for replant sites. *Poncirus trifoliata* does not develop a very deep or wide root system, but feeder roots are highly fibrous. It has poor drought tolerance.

Poncirus trifoliata is highly resistant to *Phytophthora* root and collar rots caused by the fungus *Phytophthora citrophthora* and to the citrus nematode (*Tylenchulus semipenetrans*). It is immune to citrus tristeza virus.

Poncirus trifoliata is generally a good rootstock for oranges, satisfactory for grapefruit (although small fruit size is sometimes reported), most mandarins and lemons with the exception of Eureka lemon. A major drawback in the use of *P. trifoliata* is the slow initial establishment of new plantings. Cropping efficiency is good. Trees propagated on *P. trifoliata* are suitable for planting at high density. Field performance in tropical and sub-tropical regions is generally poor.

P. trifoliata is the slowest growing of all commercial rootstocks. Nursery trees on *P. trifoliata* take 6-12 months longer to grow compared with Troyer and Carrizo citranges. It is the most difficult of the commonly used rootstocks to propagate. Early spring and late autumn propagation of *P. trifoliata* are difficult due to extended winter dormancy. Small flowered selections of trifoliolate orange are less vigorous than large flowered types and are more bushy.

Fruit quality is excellent, with high total soluble solids and acid content and smooth thin peel. Fruit size is medium and maturity mid to late. Juice content is high. Trees propagated on *P. trifoliata* produce fruit with high early season acidity but show excellent late holding characteristics.

Incompatible with Eureka lemon, a yellow ring incompatibility develops at the bud union.

ددري پانيز نارنج نيله بوټي

دري پانيزه نارنج (*Poncirus trifoliata*) ته د درندو (مټ) خاورو لپاره زيات لومړيتوب ورکول کيږي.

دري پانيزه نارنج دهغه خاورو لپاره چې اټک ونلري ډير مناسب دی ، د يخني او مرطوبو شرايطو په مقابل کې مقاومت لري. په هر حال په نه زهکشي شوو ځمکو کې پدې نيله بوټي پيوند شوو ونو د ناڅاپي مړينې سبب گرځي . هغه ونې چې پر دري پانيزه نارنج باندې پيوند شوي وي په حاصلخيزه کلي يا لوم خاورو کېنې ښه وده کوي مگر په ډيرو تيزابي يا ډيرو الکلي خاورو کېنې مقاومت نشي کولای. همدارنگه دري پانيزه نارنج په مالکينو شرايطو کې عکس العمل ښيي او په دري پانيزه نارنج پيوند شوي ونې کلورايډ په ډيره اساني سره د پټانو د لاري اخلي. دغه ستونزه اکثره هغه وخت په هغه ونو کې ليدل کيږي چې روانو اوبو باندې خړوبېږي. هغه ساحي چې دوباره نيالشانې پکې کيږي يودمناسيونيله بوټو د جملې څخه دی او ډيره ترجيح ورکول کيږي.

ددري پانيزه نارنج ريښي ډير ژور يا د ريښو پراخ سيستم نه جوړوي ، مگر غذا اخستونکي ريښي يې ډيرې پاشلي وي، دوچکالي په مقابل کې لږ مقاومت لري.

دري پانيزه نارنج د ريښو د ناروغي *Phytophthora* او د کالږ رات د خوساکيدنې چې د *Phytophthora citrophthora* قارچ پواسطه منځ ته راځي او د سترو سو نيماتود *Tylenchulus semipenetrans* په مقابل کې زيات مقاومت لري. دري پانيزه نارنج د *Tristeza* ويروس څخه خوندي دي.

په عمومي ډول دري پانيزه نارنج د مالټولپاره يو ښه نيله بوټي، د چکوټري (که څه هم ځيني وختونه د کوچني مېوي راپورونه ورکړل شوي دي)، اکثره سنټرو او ليمو پرته د يوروکا (*Eureka*) ليمولپاره د قناعت وړدی.

د دی نيله بوټي په استعمال کې يوه عمده نيمگړتيا د ابتدایي باغونوسوکه تاسيسول دی. د حاصل ورکولو موثريت يې ښه دی. هغه ونې چې پر دري پانيزه نارنج باندې پيوند شوي دي د ډيرو تشديدونکو (د ډيرو گڼو ونو) لرونکو باغونو لپاره مناسب دی.

عموماً په استوايي او نيمه استوايي سيمو کې يې نتيجه کمزور دی.

دري پانيز نارنج په ټولو تجارتي نيله بوټو کې د سستې ودې لرونکو نيله بوټو د جملې څخه دی.

د قوربي بوټي چې پدې نيله بوټي پيوند شوي وي د ۶-۱۲ مياشتو اوږدې مودې ته ضرورت لري ترڅو د هغه بوټو دودې سره پرتله شي چې په کاريږو او تراير باندې پيوند شوي وي.

يو د هغه معمولي نيله بوټو څخه دی چې په ډير مشکل سره تکثير کيږي. ددري پانيز نارنج ډيسرلي دسر اوناوخته مني تکثير ستونزمنوی لدی کبله چې دژمي داستراحت مرحله غځيږي.

دکوچنيوگلانولرونکي دري پانيز نارنج نوعی دلوپواو غټوگلانولرونکونوعو په پرتله لږ قوي او ډير بوتيزوی.

د مېوي کيفيت يې عالی ،دکواو زخيمو تيزابي محتوياتوسره اوپوست يې نري اونرم وي.

دميوې اندازه يې منځنۍ او لږ څه ناوخته پخيري. اوبلن مواد يې زيات دي. هغه ونې چې پر دري پانيزه نارنج باندې پيوند شوي وي د وده ايزه فصل په لومړيو کې يې ميوه تيزابي مگر ورسته ښه خصوصيات غوره کوي.

ديوریکا ليموسره دپيوند مطابقت نلري، دپيوند دپيوستون په نقطه کې دعدم مطابقت يوه ژيره حلقه رامنځته کيږي.

Rough Lemon Rootstock;

Fruit oblate, rounded or oval, base flat to distinctly naked, apex rounded with a more or less sunken nipple; of medium size, averaging 2 3/4 in. (7 cm) wide, 2 1/2 (6.25 cm) high; peel lemon-yellow to orange-yellow, rough and irregular, with large oil glands.

Tree is large, very thorny; new growth slightly tinged with red; buds and flowers with red-purple. The scant pulp and juice limit the rough lemon to home use. It is appreciated as a dooryard fruit tree in Hawaii and in other tropical and subtropical areas where better lemons are not available.

Rough lemon is a highly vigorous rootstock and shows good yield performance in early years. Rough lemon produces large trees with a large well developed root system. In wet conditions trees older than fifteen years often suffer from alternate bearing and declining yields. On sandy soils in drier areas rough lemon has stayed healthy and productive over forty years.

Rough lemon is the quickest growing of all common rootstocks. It is also the easiest rootstock to propagate and has the longest propagation season. Due to their high vigour, nursery trees on Rough lemon have a high nutritional requirement.

Trees on Rough lemon produce fruit with somewhat poorer internal quality due to low soluble solids and acid content. Rough lemon produces the earliest maturity of all common rootstocks due to the low fruit acidity. Juice content is also low and fruit from trees on Rough lemon often have a thicker, coarser textured rind.

Advantages are fast growing, large fruit size, early maturing, drought tolerant, high yields, exocortis tolerant, tristeza tolerant.

Disadvantages are Phytophthora sensitive, poor fruit quality, thick fruit rind, sensitive to waterlogging, large tree size.

زیرلیمو نیله بوټی

میوه یی مدوره،گرده یا بیضوي ، قاعده یی همواره او مشخصه غاره، څوکه یی لږ څه مدوره یا د ټي د سر په ډول ، اندازه یی منځنۍ، په منځنۍ ډول ۲۳/۴ انچه یا ۷ سانتي متره سور او ۲۱/۲ انچه یا ۶،۲۵ سانتي متر لوړوالي لری، پوستکی یی ژیر څخه نارنجی ژیر ،زیر او غیرمنظم،دغورو غټوغدوسره.

ونه یی غټه او ډیره اغزنه، نوی نودی یی لږڅه سوررنګه وی، گلان او غوټی یی سوررنګه گلایی وی. کمه شیره اوجوس نوموړی لیموپه کورکی استعمال پوری محدودوی.

دامریکا دهاوایی په ایالت کی دکورنی میوه داری ونی په توګه او په نورو استوایی او نیمه استوایی سیموکی چیرته چی ددی څخه بهتره لیمو موجودنه وی قدر یی کیږی.

زیرلیمو په لوړه کچه یوقوی نیله بوټی دی او په لومړنیو کلونوکی ښه حاصل ورکوی. زیر لیمو غټی ونی تولیدوی اودیو ښه پراخه ریښو سیستم لری.

په مرطوبو حالاتوکی دوی عمر تر۱۵کلونو زیات وی چی اکثره متناوبه (سالبر)میوه نیونه پکی صورت نیسی او حاصل یی ښکته راځی.

په وچو سیمو او شگلنو خاورو کی زیر لیمو ترڅلویښتوکلونو زیات صحتمند او حاصل ورکونکی پاتی شوی.

زیرلیمو په ټولو معمول نیله بوټوکی دډیری چټکی ودی درلودونکی نیله بوټی دی.

دغه نیله بوټی په اسانی سره تکثیریری او دتکثیر ترتیولو اوږود فصل لری.

دغه نیله بوټی باندی پیوند شوی ونه دډیری قوی ودی له کبله زیاتی غذا ته اړتیا لری.

په زیرلیموپيوندشوی ونی دنسبتاً خراب کیفیت سره میوه تولیدوی چه علت یی کم مغزی مواد او تیزابی محتویات دی.

زیرلیمو په ټولو معمولی نیله بوټوکی دلږتیزابیت ل کبله وختی پخیدنه رامنځته کوی.

همدارنګه اوبلن مواد یی هم لراوددی لیموڅخه دلاسته راغلونو میوه اکثره دډبل اوزیر پوستکی لرونکی وی.

چټکه وده، د مېوي لویه کچه، ژر پخېدل، د وچوالي پر وړاندې مقاومت، زیات حاصل د exocortis او tristeza پر وړاندې مقاومت د دغه لیمو له ځانګړتیاوو څخه شمېرل کېږي.

د فایټوټرا پر وړاندې حساسیت، د مېوي کمزوری کیفیت، پېر پوستکی، د زیاتو اوبو پر وړاندې حساسیت او د ونی ډیر غټیدل ددی لیمو له زیانونو څخه دي.

NAVELINA

ناولینا

CLEMENTINE HERNANDINA

کلیمینتین هیرناندینا

SANGUINELLO MOSCATO CUSCUNA

سانگوینلو موسکاتو کوسکونا

MARSH SEEDLEES

مارش سیدلیس (بیدانه)

Navelina VCR

نولینا وی سی آر

Moro

مورو

AVANA APIRENO

اوانا اپیرینو

Plum

آلو

Plum Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی دآلودکروړولایتونه

Plum ripening time in Kandahar

په کندهار کې د آلود پخیدو وخت

Variety	ورایتی	Clone No	کلون نمبر	جوزا - May				سرطان - June			
Formosa	فارموسا	814									
Formosa Sorkh	فارموسا سرخ	1011									
Tamsuq	تمسوق	178									
Sultanpuri	سلطانپوری	6202									
Grangej Sia	گرینگیچ سیاه	4013									
Fazil Manani	فضل منانی	6222									
Irani	ایرانی	253									
Bokhara Zard	بخارا زرد	403									
Formosa Zard	فارموسا زرد	1009									
Grangej Zard Dir Ras	گرینگیچ زرد دیر رس	415									
Black Amber	بلک امبر	6305									
Grangej Sorkh	گرینگیچ سرخ	404									
Formosa	فارموسا	255									
Formosa	فارموسا	280									
Catalina	کا تالینا	270									
Irani	ایرانی	444									
Alow Bukhara	آلویخارا	757									
Grangej Sia	گرینگیچ سیاه	4010									
Red Flash	رید فلش	6304									
Formosa	فارموسا	6307									
Fortune	فارچون	6311									
Alow Bukhara Kandahari	آلویخارا کندهاری	354									
Grangej Sia	گرینگیچ سیاه	4030									
Wickson	ویکسن	269									
El Dorado	الدو رادو	271									
Beauty	بیوتی	274									
Kunduzi Zard	کنڈزی زرد	311									
Lal Khon	لعل خون	6203									
Friar	فریر	273									
Red Beauty	بیوتی سرخ	6037									

EUROPEAN PLUM;

Adaptable to various soils and climates, two main categories of edible plum trees, European (*Prunus domestica*) and Japanese (*P. salicina*). Fruit ripens sometime between May and September, depending on the cultivar and the local weather. Maturity takes approximately 140 to 170 days for both types of plums.

Plums of all sorts come in many colors, inside and out. The range of skin hues includes yellow, red, purple, green, blue and almost black, while the flesh may be red, yellow or green. European varieties are the smaller, oval, purple or blue fruits. Prunes, a plum variety with sugar content high enough to allow sun-drying without causing fermentation, fall under the European category. European plums, which have firmer flesh, are often canned or made into jams or jellies.

European varieties require cross-pollination. Although most European plums are self-fertile, you will produce a better crop if you grow two or more varieties together, as long as they are in the same color group. No one European variety is preferred over another as a pollinator.

اروپايي آلو

اروپايي آلو له بېلابېلو خاورو او اقليمونو سره توافقي لري. د خورلو لپاره اروپايي آلو په دوو برخو وېشل کېږي، چې د *Prunus domestica* او *P. salicina* په نومونو یادېږي. د دغه آلو د می او سپتمبر په میاشتو کې پخېږي، چې د چاپېریال هوا او وړانګې پورې تړاو لري. دواړه ډوله آلو شاوخوا ۱۴۰ ورځو څخه تر ۱۷۰ ورځو په برکي نیسي ترڅو پخوالی ته ورسېږي.

د دغه آلو ټولې نوعې بېلابېل د اخلی او بهرنی رنگونه لري. د پوستکي رنگ یې ژېړ، سور، ارغواني، شین او تور وي؛ خو کېدای شي، چې د دننه رنگ یې سور، ژېړ یا زرغون واوسي.

د اروپايي آلو وړانګې له ارغواني یا شین رنگ سره کوچنۍ بیضوي بڼه لري. آلو بخارا د آلو وړانګې ده، چې په زیاته کچه قندي مواد لري، چې له همدې امله، پرته لدې چې تخم شې په لمر کې د وچېدو توان لري. دغه آلو د اروپايي آلو په کټګورۍ کې راځي. د اروپايي آلو داخلي برخه کلکه وي او معمولاً د مربا یا جوسو په توګه کارول کېږي. دغه آلو غیرخودی القاح ته اړتیا لري. که څه هم اروپايي آلو خودی القاح لری خو کرلو پر مهال دوه یا له دوو څخه زیات وړانګې یې، چې له یوه بل سره په ورته ګروپ کې و اوسي بڼه حاصل ورکوي. د یوه بل په پرتله هېڅ یو یې بڼه ګرده ورکونکی نه دی.

Fazil Manani

فضل منانی

Formosa

فارموسا

Siah

سیاه

Fortune

فرچون

Formosa

فارموسا

Red Flash

ریډ فلش

JAPANESE PLUM;

In general, the fat, juicy red ones are Japanese, Japanese plums are nearly always eaten fresh.

Japanese plum trees are more likely than European varieties to require cross-pollination. You will produce a better crop if you grow two or more varieties together, as long as they are in the same color group. A self-fruitful Japanese cultivar, is reputed to increase the yield of any other Japanese variety when the two cross-pollinate.

Sorkh plum matures second week of July. Its ground & flesh colour is yellow. Flesh is soft and yellow in colour. The variety is less juicy and acidity is medium. Fruit weight is between 13cgram to 23 grams.

Formosa fruit matures in the first week of July. Its ground colour is yellow. Flesh is soft and medium juicy. The fruit weight is between 20grams and 50grams.

جاپانی آلو

په ټوليزه توگه زيات غوښن او سره اوبلن آلو جاپاني دي. تقريباً جاپاني آلو تازه خوړل كيږي. جاپاني آلو د اروپايي آلو په پرتله ډير دوه رگه(كراس) گرده افشاني ته اړتيا لري. كه چيري د دوه يا زياتي ورايتي گانو چي يو د بله سره په عيني گروپ د رنگ كي وجود ولري و كرل شي، ښه حاصل لاسته راتلاي شي.

د جاپاني آلو په خپله گرده القاح كونكي ورايتي ښايي د جاپاني آلو د هر بل ورايتي حاصل زيات كړي، په هغه حالت كي چي دوه رگه(كراس) گرده افشاني سرته ورسيري.

سره آلو د جولای مياشتي په دويمه اونۍ كي پخيري. رنگ يي سور او داخلي برخه يي نرمه ده، چي ژېړ رنگ لري. كم اوبلن دی او تيزابيت يي په منځني كچه كي دی. د ميوې وزن له ۱۳ څخه تر ۲۳ گرامه دی.

د فارموسا ميوه د جولای مياشت په لومړۍ اونۍ كي پخيري. د پوستكي رنگ يي ژېړ دی. داخلي برخه يي نرمه او نيمه اوبلنه ده. د ميوې وزن له ۲۰ څخه تر ۵۰ گرامه ده.

ځنې دجاپاني الو نوعی چی سپارښتنه یی کیږی په لاندی ډول دی Some recommended Japanese plum varieties are as follows

Accession Number اکسیژن نمبر	Accession Name اکسیژن نوم	Species سپیشس	Fruit: Color of Flesh دمغز رنگ	Compatibility مطابقت
178 - ۱۷۸	Tamsuq تمسق	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
255 - ۱۵۵	Formosa فارموسا	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
273 - ۲۷۳	Friar فریر	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
274 - ۲۷۴	Beauty بیوتی	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
404 - ۴۰۴	Grangej Sorkh گرنگیچ سرخ	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
757 - ۷۵۷	Alow Bukhara الوسرخ	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
814 - ۸۱۴	Formosa فارموسا	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
1011 - ۱۰۱۱	Formosa Sorkh فارموسا سرخ	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
4010 - ۴۰۱۰	Grangej Sia گرنگیچ سیاه	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
4013 - ۴۰۱۳	Grangej Sia گرنگیچ سیاه	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
6203 - ۶۲۰۳	Lal Khon لعل خون	Japanese Plum جاپانی الو	Yellow ژیر	Self fertile پخپله القاح کیږی
6307 - ۶۳۰۷	Formosa فارموسا	Japanese Plum جاپانی الو	Red سور	Self fertile پخپله القاح کیږی
6311 - ۶۳۱۱	Fortune فرچون	Japanese Plum جاپانی الو	Whitish سپین چکی	Self fertile پخپله القاح کیږی

PLUM ROOTSTOCK

Myrobalan 29C

Clone selected from a progeny of *Prunus cerasifera*, released for the first time in 1980.

Suitable for calcareous soils, moderately resistant to *Agrobacterium tumefaciens* and *leptonecrosis*, susceptible to *pseudomonas syringae* and resistant to root knot nematodes. This clone adapt itself well to different soils (calcareous and dry ones) and is moderately resistant to waterlogging. It promotes early bearing and suckering activity is generally low. Myrobalan 29C is the most widely used rootstock for plum. It is appreciated for its adaptability as well as for the promotion of good yields and fruit quality. Recommended also for apricot.

د آلو نیله بوټی

مایروبالان ۲۹ سی

دغه کلون د لومړي ځل لپاره په ۱۹۸۰ کال کې د *Prunus cerasifera* له لومړنیو نیالګیو څخه خپور کړی شو. دا نیله بوټي د اهکي خاورو لپاره مناسب دی په منځنۍ اندازه د بکتریايي غوټې (*Agrobacterium tumefaciens*) او *leptonecrosis* په وړاندې مقاومت لري او *pseudomonas syringae* ناروغۍ په وړاندې حساس او د ریښې د غوټې نیماتود په مقابل کې مقاومت لري.

دغه کلون د خاورو بېلابېلو ډولونو پر وړاندې (آهکي او وچې خاورې) توافق کوي او په منځنۍ کچه د زیاتو اوبو پر وړاندې مقاومت لري. ژر حاصل ورکول هڅوی او په عمومي توګه دسکرو تولید پکې کم دی. مایرون بالان ۲۹ سی دالولپاره په پراخه پیمانه استعمالیدونکې نیله بوټی دی. دغه نیله بوټی د ښه توافق درلودلو سربېره ښه حاصل ورکوي او د مېوې کیفیت یې د پام وړ دی. زردآلو لپاره هم سپارښت کیږي.

Myrobalan Cuttings Mother trees

دمایروبالان مورنۍ ونې

Myrobalan rooted cuttings ready for budding plum Varieties mother trees

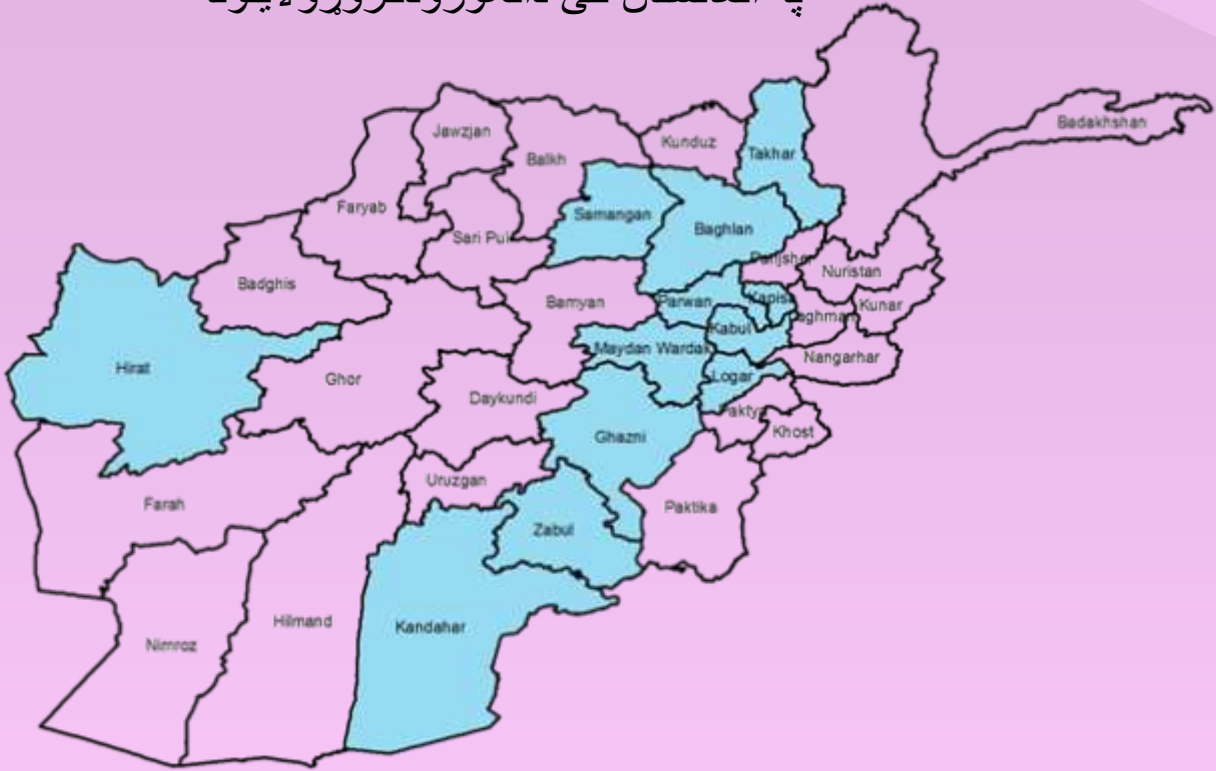
دمایروبالان نیله بوټی چې دقلمو څخه لاسته راغلي دپیوند لپاره آماده دی.

Grapes

انگور

Grap Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی دانگور و د کور و ولایتونه

Grape ripening time in Kandahar

په کندهار کی دانگورو دپخیدو وخت

Variety	ورایتی	Clone No	نمبر کلون	July - اسد				August - سنبله				September - قوس			
Perlette	پرلیت	AFG0226													
Flame Seedless	فلیم سیدلیس	AFG0221													
Black Emerald	بلک امیرالد	AFG0223													
Fantasy	فانتاسی	AFG0224													
Hussaini Qalamak	حسینی قلمک	AFG0725													
Ayta Qalami	آیته قلمی	AFG0353													
Hussaini	حسینی	AFG0497													
Keshmeshi Sorkh	کشمشی سرخ	AFG0502													
Ayta	آیته	AFG0553													
Ayta	آیته	AFG0216													
Raucha Safid	روچه سفید	AFG0300													
Exotic	ایگزوتیک	AFG0230													
Riber	رایبر	AFG0232													
Redglobe	رید گلوب	AFG0228													
Emperor	ایمپیریر	AFG0222													
Emperor	ایمپیریر	AFG0536													

Tashkandi

تاشکندی

Emperor

ایمپیریر

محلی وراثتی د آیته وراثتیو گروپ

دایته وراثتی په کندهار او هرات ولایتونو کې یوه دښه پیژندل شوو کروونکو وراثتیو څخه ده. په دواړو ولایتونو کې د اګسټ میاشتې په وروستیو کې پخېږي. د وږی او مېوې اندازه یی منځنۍ ده. د مېوې رنګ یی شین چکی ژیر دی. تخم پکی ښه انکشاف کړی. دتازه او وچه مېوه یی ډیر ښه بازار لری.

د حسینی وراثتیو گروپ

دا یوهغه گروپ دی، چې معمولاً د افغانستان په مرکزي ولایتونو کې کرل کیږی. د دغه گروپ نوعی په کندهار کې د اګسټ میاشتې په وروستیو کې پخېږي. د وږی اندازه یی منځنۍ، مېوه یی شین چکی ژیره ده او تخم پکی ښه انکشاف کړی.

د متفرقه وراثتیو گروپ

سپین روچه یو له وختی پخیدونکو محلی نوعو څخه ده، چې د جون میاشتې په اخر کې پخېږي. د سپین روچه وږی کوچنی او دانې یی یوله بل سره نغښتی دی. دموی اندازه یی هم کوچنی ده. سور کشمشي یی د وچولو لپاره ډېر ښه دي. د اګسټ میاشتې په وروستیو کې پخېږي. وچه مېوه یی ښه محلی بازار لري. لعل کټه دانه د منځنۍ کچې وږی او دانې درلودونکی دی. تازه مېوه یی ښه مارکېټ لری.

د واردشو وراثتیو گروپ

دغه گروپ د امریکا له متحده ایالاتو څخه د بېلابېلو وارد شویو نوعو څخه تشکیل شوی دی او مورنۍ ونې یی په لغمان ولایت کې کیننول شوی دی. د دغه گروپ ځینې وراثتی په زړه پوری محلی او نړیوال بازار لري. (فلیم سیډلیس، بلک امیرلډ، ریډگلوب او رایبر). پرلپټ یوه وختی پخیدونکی نوعی ده چې په کندهار کې د جولای میاشتې په نیمایي کې پخېږي، په داسې حال کې چې کریمسن سیډلیس د سپتمبر میاشتې په وروستیو کې پخېږی. وږی او دانې یی له منځنۍ څخه تر سترې اندازې دي. همداراز دهری وراثتی د دانو رنګ یی یوله بل سره توپیر لری.

Local Varieties

Ayta Cultivars Group;

One of the well-known cultivar grown in Herat and Kandahar provinces. The group matures at the end of August in Kandahar and Herat. The size of the bunch and berry is medium. The color of berry is green-yellow. Seed is well-developed.

The group has good fresh and dry market.

Hussaini Cultivars Group;

One of the commonly grown group of cultivars from central Afghanistan. The group matures in late August in Kandahar. Bunch is medium in size. Berry color is green-yellow and seed is well developed.

The group has good fresh market in Kabul and other provinces and also exported to Pakistan.

Miscellaneous Cultivars Group;

Roucha safid is the earliest local cultivar matures in late June. The bunch of the Roucha is small and more compact. The size of the berry is also small.

Keshmeshi sorkh is good for drying. It matures late August. Its dry has good local market.

Lal Katta Dana has medium bunch and berry size. It has good fresh market.

Imported Varieties Group;

The group consists of varieties imported from USA and the mother trees are grown in Laghman province. Some of the varieties in the group has impressive local and international market (flame seedless, Black emerald, red globe and ribier).

Perlette is the earliest variety matures in mid-July in Kandahar while Crimson seedless matures in last week of September.

The bunch and berry size are small to medium. Berry color also varies for each variety.

په لوره او لږه کچه دانگورونځی سپارښت شوی اکسیرتونه Some of the highly and moderately recommended accessions Grapes

Variety Name ورایتی	Clone No. کلون نمبر	Berry presence of seeds په دانه کی موجود تخمونه	Skin colour د میوې د پوست رنگ	Firmness of flesh د میوې د داخلي برخې کټوالی	Brix د قند اندازه	Productivity حاصلخیزی
Lal Katta Dan لعل کټه دانه	487	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	19-24	High لوړه
Fakhrecha فخریچه	716	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	19-24	High لوړه
Shondakhani شوندوخانی	555	rudimentary	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	23	Medium منځنی
Sahibisra صاحبیسرا	721	Well developed ښه انکشاف یی کړی	red-grey سور - خاکی	Medium منځنی	19-24	Medium منځنی
Abjush اب جوش	797	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	19-24	Medium منځنی
Pushangi پوشنجی	4073	rudimentary	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	17	Medium منځنی
Exotic ایگزوتیک	548	Well developed ښه انکشاف یی کړی	darkred-violet تور سور - بنفش	Medium منځنی	16	High لوړه
Raucha Sork روچه سورخ	486	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Red سور	Medium منځنی	20	Low ټیټه
Shondakhanai شوندوخانی	719	Seedless بېدانه	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	18	Medium منځنی
Ayta Tor ایته تور	393	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	16	Medium منځنی
Perlette پرلیټ	226	Rudimentary پوچ	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	16	High لوړه
Raucha Safid روچه سفید	707	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	16	High لوړه
Kandahari کندهاری	236	Well developed ښه انکشاف یی کړی	darkred-violet تور سور - بنفش	Medium منځنی	17	Low ټیټه
Fakhri Qalamak فخری قلمک	720	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	NIL	High لوړه
Lal Maida Dana لعل میډه دانه	506	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی
Aqa Ali اقا علی	734	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Blue-blak ابی - تور	Medium منځنی	NIL	High لوړه
Ayta Qalami ایته قلمی	353	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	NIL	High لوړه
Turkamani ترکمنی	2052	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی
Fakhri Luka فخری لوکه	724	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	NIL	High لوړه
Fakhri Pustigul فخری پوستی گل	722	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	NIL	Medium منځنی
Zerjome زیرجومی	723	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی
Mir Ahmadi میر احمدی	492	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Firm کټک	NIL	High لوړه
Ayta ایته	503	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی
Maska Sorkh مسکه سورخ	737	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Blue-blak ابی - تور	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی
Mahmodi محمودی	227	Well developed ښه انکشاف یی کړی	Green-Yellow شین - ژړیر	Medium منځنی	NIL	Medium منځنی

Perlette

پرلیټ

Black Emerald

بلک ایمرالد

Shir Ahmadi

شیر احمدی

Peach

شفتالو

Peach Growing Provinces of Afghanistan

په افغانستان کی د شفتالو د کروړو ولایتونه

په کندهار کی دشتالو دپخیدو وخت

Variety	ورایتی	CloneNo نمبر کلون	May - جوا				June - سرطان				July - اسد				August - سنبله				Sep-میزان			
Plagold 50	پلا گولڈ	IMP7276																				
Viowhite 5	ویو وایت	IMP7277																				
Plawhite 5	پلا وایت	IMP7278																				
Zincal 4	زینکل ۴	IMP7279																				
Zud Ras	زودرس	AFG4027																				
Zud Ras	زودرس	AFG4051																				
6A	۶ ای	AFG6217																				
Garma	گرمه	AFG6205																				
Maycrest	مایکریسٹ	AFG6303																				
Awal Ras	اول رس	AFG0803																				
Flordaking	فلوریدا کینگ	AFG6035																				
Early Grand	ایرلی گرینڈ	AFG6036																				
Turki Zard	ترکی زرد	AFG0811																				
Jauzay Safid	جوزایی سفید	AFG0334																				
Awal Ras Safid	اول رس سفید	AFG0805																				
Asadi	اسدی	AFG2000																				
KandahariSorkh	کندهاری سرخ	AFG0818																				
Suncrest	سن کریسٹ	AFG0260																				
Kala Gurba	کلہ گربہ	AFG0401																				
Shelil Flavour Top	شلیل فلور ٹاپ	AFG6219																				
Flavour Crest	فلور کریسٹ	AFG6301																				
Miana Ras	میانه رس	AFG4033																				
Flavour Top	فلور ٹاپ	AFG6302																				
Turki Sorkh	ترکی سرخ	AFG0804																				
Almani Dir Ras	المانی دیر رس	AFG0439																				
Shelil Shab Rang	شلیل شب رنگ	AFG0810																				
Shelil Shab Rang	شلیل شب رنگ	AFG4000																				
Maycrest	مایکریسٹ	AFG0259																				
Naranji	نارنجی	AFG2005																				
Ambara	امبارا	IMP7146																				
Big Top	بیگ ٹاپ	IMP7147																				
Olivine	اولی وین	IMP7284																				
No 5	نمبر پنچ	IMP726																				
No 6	نمبر شش	IMP7287																				
Asadi	اسدی	AFG2013																				
Shelil Sweet Red	شلیل سرخ شیرین	IMP7150																				
Summer Lady	سمر لیدی	IMP7185																				
Ryan Sun	ریانسن	IMP7186																				
Benedicte	بینیڈیکٹ	IMP7187																				

PEACH

Peaches have either white or yellow flesh. White peaches are sweeter, but yellow peaches are firmer and better for shipping and canning. Peaches with flesh that clings to the pit are called clings. Those whose flesh separates easily from the pit are called freestones. Semi-cling peaches have attributes of both clings and freestones. Peaches and nectarines are best stored at temperatures of 0°C and high-humidity. They are highly perishable, and typically consumed or canned within two weeks of harvest. Peaches are climacteric fruits and continue to ripen after being picked from the tree.

Peaches available in the National Collections in Kandahar and Herat are either white-fleshed or yellow-fleshed. For the ease and more knowledge, we can sort the available peaches in MSNs into following subgroups.

White-Flesh peaches;

White-flesh peaches are very sweet with low acidity. They also tend to have a smoother texture than yellow-fleshed peaches.

Yellow-Flesh Peaches;

Most peaches imported from other countries like, Italy, France or USA is yellow-fleshed. They tend to have more of an acid tang than white-flesh peaches.

Nectarine

The variety *P. persica* var. *nucipersica* (or var. *nectarina*), commonly called nectarine, has a smooth skin. It is on occasion referred to as a "shaved peach" or "fuzzless peach", due to its lack of fuzz or short hairs. Though fuzzy peaches and nectarines are regarded commercially as different fruits, with nectarines often erroneously believed to be a crossbreed between peaches and plums, or a "peach with a plum skin", nectarines belong to the same species as peaches.

As with peaches, nectarines can be white or yellow, and clingstone or freestone. On average, nectarines are slightly smaller and sweeter than peaches, but with much overlap. The lack of skin fuzz can make nectarine skins appear more reddish than those of peaches, contributing to the fruit's plum-like appearance. The lack of down on nectarines' skin also means their skin is more easily bruised than peaches.

شفتالو

د شفتالو داخلي برخې سپين يا ژېړ رنگ لري. سپين رنگه شفتالو ډېر خواړه، مگر ژېړ رنگه شفتالو بيا کلک دي، چې د لېږد او کوتۍ کولو لپاره ډېر مناسب دي. هغه شفتالو چې داخلي برخه يې د زړي سره نښتي وي د نښتي شفتالو په نامه يادېږي. هغه شفتالو چې داخلي برخه يې په اسانۍ سره له زړي جلا کېږي د جلا زړی لرونکی شفتالو په نامه يادېږي. نيمه نښتي شفتالو بيا دواړه ځانگړتياوې لري او په دواړو نومونو يادېږي. شفتالو او شلیل د سانتي گرید په صفر درجه کې په ډېره ښه توگه ساتل کېږي. شفتالو او شلیل په لوړه کچه خوساکيدونکي دي او په توليزه توگه له تولولو وروسته د دوو اونيو په ترڅ کې يا بايد مصرف شي يا هم کوتۍ کړی شي. شفتالو کلايمټريک مېوه ده، چې له ونې څخه له راتولو وروسته هم پخيدوته دوام ورکوي.

شفتالو د هرات او کندهار په ملي کلکسيونونو کې موجود دي، چې داخلي برخې يې سپين يا ژېړ رنگ لري. د دکارداساني او زياتۍ پوهې لپاره کولای شو چې په کلکسيونونو کې شته شفتالو په لاندې فرعي گروپونو ووېشو.

سپين مغزي شفتالو

هغه شفتالو چې داخلي برخه يې سپينه وي ډېر خواړه وي او کم تيزابيت لري. همداراز د ژېړمغزو شفتالو په پرتله نرم دي.

ژېړ مغزي شفتالو

ډېری شفتالو دنورو هیوادونو څخه وارد شوی ،لکه ایټالیا، فرانسی یا د امریکا متحده ایالاتو ژېړمغزی شفتالو.نوموړی شفتالو دسپين مغزو شفتالو په پرتله تروه او تيزابی دی.

شلیل

د *P. persica*، *nucipersica* او (*var. nectarina*) ورايتی په عمومي توگه د شلیل په نامه يادېږي. ښويه پوستکي لري، نوموړی دوخت په تيريدوسره ديوبنويه(بی پشمه) شفتالوبڼه ځانته غوره کوی چه وجهه يې دپشم يا پت کموالی دی. که څه هم د شفتالو او شلیلو تجارتي لحاظ سره دمتنوع ميووپتوگه درناوی کيږی. اکثره داسی يوه ناسمه عقیده موجوده وی چی شلیل د شفتالوالو دورگه دی. خوداسی نده شلیل د شفتالو کټ مټ سپیشيز پوری اړه لری.

کېدای شي چې شلیل او شفتالو سپين مغزي يا هم ژېړ مغزي و اوسي، يا هم داخلي برخه يې له زړي سره نښتي يا له زړی څخه جلاوی. په اوسط ډول د شلیل ميوه د شفتالو په پرتله يو څه کوچنی او خوړه وی، لیکن دمیوی ژی یی یو پر بل اوختی وی. د شلیل پر پوستکي د پشم يا پت کموالی دهغه دپوستکي رنگ د شفتالو په پرتله لاسورکری، چی دی چاری ددی سره مرسته کړی چی داسی څرگند شی لکه الو. د شلیل په پوستکي دپت يا پشم کموالی پدی معنی دی چی د شفتالوپه پرتله په اسانۍ سره زخمی او خراب شی.

Chilling Requirement in Peaches;

Peach trees set buds in summer and go dormant in winter. They need enough hours of temperatures below 7.2 degrees centigrade (45 degrees Fahrenheit) in the winter, called the chill requirement, for their buds to open in the spring. This protects them from opening too early and having their blossoms destroyed by late frosts.

Standard peach cultivars have winter chill requirements of 450 to 1,200 hours below 7.2 °C between November and the end of February. Those peach trees will not flower and set fruit in warmer climates. Fortunately, horticulturalists have developed several cultivars with chill requirements of under 450 hours, meaning that can be grown in lower elevations. Winter chill hours are affected by topography and wind.

Described is a peach tree producing very early ripening fruit that has a low chilling requirement and bears clingstone fruit. For low chill peach, 100 – 150 hours of temperatures below 10°C are required for flowering and fruit production. The number of hours below 50°F accumulates through the winter months and constitutes total hours of chilling.

په شفتالو کې د سړي هوا اړتیا

د شفتالو ونې په دوبي کې پنځونه کوي او په ژمي کې د استراحت حالت ته ورځي. دغه مېوه په ژمي کې کافي ساعتونو ته چې د حرارت درجه د ۷,۲ سانتي گريد (۴۵ درجي فارنهایت) څخه ټيټه وي اړتيا لري، چې سړي هوا ته د اړتيا په نامه يادېږي، ددوی دغوټيو لپاره چې په پسرلي کې غوړيږي. داديږوختي غوړيدنې څخه ساتی کوم چې غوړيدلی گلان دناوخته پخ وښی له وجهی له منځه ځي. دشتالو دمعیاری وراښیو دسړی هوا اړتیا ۴۵۰-۱۲۰۰ ساعتونه چې دحرارت درجه د۷,۲ سانتي گريد څخه ټيټه وي دنومبر څخه شروع اودفبروري اخر پوری ده.

دغه شفتالوبه په تاوده اقلیم کې گل او مېوه ونه نیسي. خوشبختانه دښوالی متخصصینوداسی ډیری وراښی رامنځته کړی چې دسړی هوا اړتیا یی ۴۵۰ ساعتونو څخه کمه ده، پدی معنی نوموړی وراښی په ټیټو ارتفاعاتو کې کرل کېدای شی، دژمی دسړی هوا د ودې توان لري. د ژمی ساره ساعتونه د توپوگرافي او باد له امله اغېزمن کېږي.

داسی ویل کېږی دشتالو یوه ونه چې مېوه یی ډیره وختی پخیری هغه کمی سړی هوا ته اړتیا لری اوداسی مېوه نیسي چې زری پوری نښتی وي.

کمی سړی هوا ته اړتیا لرونکی شفتالو ۱۰۰-۱۵۰ ساعتونه حرارت چې د ۱۰ سانتي گريد څخه ټيټ وي اړتیا لری ترڅو گل او مېوه تولیدکړی.

دژمی د میاشتو ټول راغونډ شوی ساعتونه چې حرارت پکی د۵۰ فارنهایت څخه ټيټ وي ، دساره ساعتونو مجموعه تشکیلوی.

Maycrest

مایکریسټ

Zinca 4

زینکل ۴

Plawhite 5

پلا وایت

Plagold 15

پلاگولډ

انار Pomegranate

Pomegranate ripening time in Jalalabad

په جلال اباد کی دانارو دپخیدو وخت

Variety	ورایتی	Clone No. کلون نمبر	Sep- سنبله				Oct- میزان			
Girkanets	گیرکانتس	IMP 7177								
Lal Baqli Dana	لعل باقلى دانه	AFG 4067								
Purple Heart	پرپل هيرټ	IMP 7166								
Sorkhak	سرخک	AFG 0859								
Mahali	محلى	AFG 0884								
Kandahari	کندهارى	AFG 0862								
Wonderful	وندر فول	IMP 7163								
Sumbarskii	سمبارسکى	IMP 7178								
Mayatadzh	مایاتاذى	IMP 7179								
Nazek Post	نازک پوست	AFG 0561								
Sorkhak	سورخک	AFG 0878								
Spin Khog	سپین خور	AFG 0563								

Kandahari

کندهارى

Sorkhak

سورخک

Ariana

اریانا

Ariana

اریانا

POMEGRANATE

An attractive shrub or small tree, to 6 or 10 m high, the pomegranate is much-branched, more or less spiny, and extremely long-lived. It has a strong tendency to sucker from the base. The leaves are evergreen or deciduous, opposite or in whorls of 5 or 6, short-stemmed, oblong-lanceolate 1-10 cm long, leathery. Showy flowers are home on the branch tips singly or as many as 5 in a cluster. They are 3 cm wide and characterized by the thick, tubular, red calyx having 5 to 8 fleshy, pointed sepals forming a vase from which emerge the 3 to 7 crinkled, red, white or variegated petals enclosing the numerous stamens. Nearly round, but crowned at the base by the prominent calyx, the fruit 6.25-12.5 cm wide, has a tough, leathery skin or rind, basically yellow more or less overlaid with light or deep pink or rich red. The interior is separated by membranous walls and white spongy tissue (rag) into compartments packed with transparent sacs filled with tart, flavorful, fleshy, juicy, red, pink or whitish pulp (technically the aril). In each sac, there is one white or red, angular, soft or hard seed. The seeds represent about 52% of the weight of the whole fruit. In Afghanistan there are several named cultivars. Preference is usually given those with fleshy, juicy pulp around the seeds. Types with relatively soft seeds are often classed as "seedless". Among the best are divided into two groups.

انار

انار یو په زړه پوری بوټي یا کوچنی ونه ده چې د ۶ څخه تر ۱۰ مترو پورې لوړوالی او ډیر ښاخونه لري. ډیر یا لږ اغزي لرونکي او عمر یې ډیر اوږد دی. د انارو ونه د بیخ څخه د سکرونو (بچکیو) د تولید ډیر میلان لري. پانی یې تل شنی یا پانریژی، متقابل، ۵ یا ۶ پانی د کری (حلقې) په ډول، لنډه تنه، مستطیل ډوله نیزه ای چې اوږدوالی یې د ۱ څخه تر ۱۰ سانتي متره او چرمي دی.

گلونه په خانگری یا ۵ گلونه د کلستر (غنچې) په ډول د ښاخونو په څوکی کې تولید یږي. د انارو گل ۳ سانتي متره سور، پیر، تیوب ډوله، گل ملي پانی یې سور رنگ لري او د ۵ څخه تر ۸ پورې غوښنی برخي، د گل ملو پانو څوکه یې تیزه، د گلدان په ډول چې د ۳ څخه تر ۷ گل ملو پانو څخه جوړ شوي ده، سور، سپین یا گل مل پانی یې رنګا رنګ چې نارینه اله یې پوښلي ده. تقریباً گردی، مگر په قاعده کې څوکه لرونکي او کالیکس (گل ملي پانی) یې وتلي، مېوه یې د ۶،۲۵ څخه تر ۱۲،۵ سانتي متر سور، کلک پوست، چرمي، اصلاً ډیر ژیر یا لږ څه روښانه یا تیز ګلابي یا تیز سور وي. د مېوه بی دننه د پردو پواسطه جلا شوي او سفنجی سپین نسجونه د ننه په کڅوړو کې چې څه نا څه ترخه وي ډکه شوي وي، د خوند څخه ډکه، غوښین، شربت لرونکي، سور، ګلابي یا شیرې یې څه نا څه سپینه (په تخنیکي ډول د دانی په نامه یادېږي) وي. په هر کڅوړی کې یوه سپین یا سور، زاویه لرونکي، نرم یا کلک تخم وجود لري. تخمونه تقریباً په سلو کې ۵۲ د مېوي ټول وزن تشکیل وي.

په افغانستان کې د انارو څو ورایتی ګانې وجود لري. په عمومي ډول هغه انارو ته ترجیح ورکول کېږي چې د دانی شا اوخوا یې غوښنه او شربت لرونکي شیرې ولري. د انارو هغه ډولونه چې تخم یې څه نا څه نازک وي د بیدانه انارو په ډله کې طبقه بندې کېږي. ډیر ښه یې په دوو گروپونو ویشل شوي دي.

Eve

یف

Cranberry

کرانبری

LOCAL VARIETIES GROUP;

The local varieties include Sor Zod Ras, Spin Khog, Nazek Post, Spin Khog, Sorkhak, Tashkurghani, Kandahari, May Khosh, Sorkhak, Mahali and Lal Baqli Dana. The local varieties are ripening mid to late Septemebr in Nangarhar while ripens in mid to late October in Kandahar. All of the mentioned accessions are hard seeded (hard tegmen). Only accessions Spin khog (clone AFG 0563) and Mahali (clone AFG 0884) have medium tegmen. Accessions like Nazek Post, Spin Khog, Kandahari, May Khosh and Sorkhak are sweet while the other members of the group are sub-acidic (sweet-sour). Fruit weight or size is medium and skin colour is different (dark pink, greenish yellow, light pink or cream yellow). The skin thickness is medium to thick.

All the mentioned accessions have good local and international market. India and UAE are the potential customers.

IMPORTED VARIETIES GROUP;

The varieties are imported from USA in early phase of PHDP. The varieties are planted in the PHDCs of Nangarhar and Kandahar.

Most of the varieties have good result in PHDCs national collection. The fruit ripens in Mid-September. Fruit weight/ size is medium. Skin colour is different (cream yellow, dark pink, light pink or medium pink). Fruit juices are medium to high. The Variety Andalib is sour in taste. The sweet varieties are Mae, Eve, Apseronski Krasnyj ,Nikitski Ranni, Girkanets, Sumbarskii and Mayatadzhy. The seed is soft of Sumbarskii and Mayatadzhy, while the other varieties are medium to hard tegmen.

دمحلی وراثتیو گروپ

په محلی وراثتیوکی سوزودرس، سپین خور، نازک پوست، سپین خور، سورخک، تاشقرغاني، کندهاري، میخوش، محلی او لعل باقلي دانه شامل دی. محلی وراثتی په جلال اباد کی د سپتمبر له نیمایي څخه د همدغي میاشتي تر وروستيو پوری پخیری پداسی حال کی چی په کندهارکی داکتوبردنیمایي څخه دهمدی میاشتي اخرپوری پخیری. نوموړی ټولی نوعی کلک زری لرونکی نوعی دی. یوازي سپین خور (کلون ای ایف جی ۵۶۳) او محلی(کلون ای ایف جی ۸۸۴) نیمه کلک زری لري. ځنی نوعی لکه نازک پوست، سپین خور، کندهاري، میخوش او سورخک خواړه دی پداسی حال کی چی د دغه گروپ نور ډولونه میخوش دي. (خور- تریو) د مېوي وزن او اندازه یی منځنی او رنگ یی متفاوت دي (پوخ گلایي، شین چکی ژېړ، روښانه گلایي یا کریمی ژېړ) د پوستکي پېروالی له منځنی څخه تر پېر پورې دی. ټول یاد شوي ډولونه ښه محلی او نړیوال بازار لري. د دغو انارو اصلي پېرېدونکي هندوستان او عرب متحده امارات دي.

دوارد شوو وراثتیو گروپ

دغه وراثتی د بڼوالی څوکلنی پراختیایی پروژې په لومړی مرحله کی له امریکا څخه وراډ شوي دي. دغه وراثتی دکندهار او ننگرهار د بڼوالی څوکلنو پرمختیایی مرکزونو کی کیښنول شوي دي.

زیاترو نوعو یی د بڼوالی څوکلنو پرمختیایی مرکزونوپه ملي کلکسیونونو کی ښه نتیجه ورکړې ده. مېوه د سپتمبر میاشتي په نیمايي کی پخیری . اندازه او وزن یی په منځنی کچه ده. د پوستکي رنگ یی متفاوت دی. (ژېړ کریمی، پوخ گلایي، روښانه گلایي یا هم منځنی گلایي) مېوه یی له منځنی څخه تر زیاتي اندازې پورې اوبلنه. دعتدلیب نوع یی په خوند کی تروه ده. خواړ ډولونه یی عبارت دي له (مي، ایف، اپسرونسکي کراسنیچ، نیکیسکي راني، گیرکانیتز، سمبارکسي اومایاتادزی. د سمبارسکي او مایاتادزی تخمونه (زری) نرم دي، په داسی حال کی چی د نورو ډولونو تخمونه(زري) یی یا کلک یا هم نیمه نرم دی.

Wonderful

وندر فول

Eve

یف

Sumbarskii

سمبارسکی

Girkanets

گیرکانیتس

Ariana

اریانا

Sumbarskii

سمبارسکی

Cranberry

کران بیری

Spin Khog

سپن خور

Wonderful

وندر فول

Eve

یف

Girkanets

گرکنیتس

Crab

Sorkhak

سورخک

Lal Baqoli Dana

لعل باقولی دانه

ANHDO PRESENTATION

The Afghanistan National Horticulture Development Organization (ANHDO) is an Afghan non-governmental organization registered with the Ministry of Economy. The organization was developed with the support of the EU funded PHDP II and is now partner of MAIL, several private organizations and supported by the EU and other donors.

The mission of the organization is to support and develop the Horticulture in Afghanistan, to link the Public sector and the private sector, to provide services for post harvest value chain and to act as a catalyst among all the other organizations that works in horticulture and as a bridge between MAIL and the private sector in horticulture.

The development of ANHDO is part of the EU and MAIL long-term strategy for the development of horticulture (see Agriculture Master Plan (2009) and National Priority Program 2 (2012)).

ANHDO members are farmers associations agribusiness traders, input suppliers, horticulturists, and development practitioners. ANHDO is partner with MAIL and various donors in private sector horticultural projects. The organization has already assembled an outstanding roster of international and national specialists in the various field of horticulture and an effective and efficient administration team.

ANHDO main accomplishments and on going projects

August 2012. ANHDO obtained a EU Grant for the implementation of the project; Support to Afghanistan Private Sector Horticultural Development Transition Project. Through this project, the organization has played and important role in the EU-MAIL transition of public services in horticulture.

November 2012. ANHDO took over from PHDP II the management of the 6 Perennial Horticulture Development Centers in the MAIL farms of Kabul, Mazar, Kunduz, Herat, Kandahar.

March 2013. Successful completion of the Horticultural survey in Kapisa Province and Sorobi District for the Pôle de Developpement of the French Embassy.

March 2013. Signature of a formal MOU has been signed between MAIL and ANHDO by which the MAIL endorsed ANHDO services as a bridge between public and private sector.

June 2014. ANHDO handed over the 6 PHDCs and the National Collection to the MAIL Directorate of Research, with financial support by the EU Transition project and continuing technical support of PHDP II.

February 2013. Provided specialist technical assistance on quality standards and quality control laboratory tests to the EPA Laboratory of the Ministry of Commerce and to two private fruit processing companies (see ANHDO report on "Post Harvest Value chain Analysis", February 2013.).

د افغانستان د بڼوالۍ د پراختیا ملي مؤسسه

د افغانستان د بڼوالۍ د پراختیا ملي مؤسسه (ANHDO) یوه غیردولتي مؤسسه ده چې له اقتصاد وزارت سره ثبت شوې ده. نوموړی مؤسسه د اروپايي ټولنې په مالي ملاتړ د بڼوالۍ څوکلنې پراختیايي پروژې په مرسته رامنځته شوی، او اوس مهال د څو شخصي مؤسسو په ګډون کومې چې د اروپايي ټولنې لخوا یې مالي ملاتړ کيږي، د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت یو شریکه همکاره مؤسسه ده.

د بڼوالۍ د پراختیا هدف په افغانستان کې د بڼوالۍ پراختیا ده، څو خصوصي او دولتي سکتور سره ونښلوي، چې (د حاصل راټولولو څخه وروسته دارزښت لورولو زنځیر) post harvest value chain لپاره اسانتیاوې رامنځته کړي او د نورو مؤسسو ترمنځ یو فعال رول ولوبوي او د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت او د بڼوالۍ خصوصي سکتور ترمنځ د یوه پله حیثیت لري.

د نوموړي مؤسسې پراختیا د اروپايي ټولنې او د کرنې وزارت د بڼوالۍ صنعت پراختیا د اوږدې مودې د پالیسۍ یوه برخه ده.

. (د ۲۰۰۹ کال د کرنې ماسټر پلان او د ۲۰۱۲ کال د ملي لومړیتوبونو پروګرام ته دې مراجعه وشي).

د بڼوالۍ د پراختیا ملي مؤسسې غړي د کروندګرو ټولنې، سوداګرو، د کرنې توکو تهیه کوونکي، د بڼوالۍ متخصصین او د دې بخش نور متشبثین دي.

دغه مؤسسه د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت او مختلفو تمویلونکو سره کوم چې د بڼوالۍ د شخصي سکتور پروژې تمویلوي همکاره او شریکه ده. دغې مؤسسې په مختلفو برخو کې غوره کورنۍ او بهرنۍ متخصصین راټول کړي، چې یو اغیزمن او مسلکي ټیم دي.

د انډو عمده بشپړې شوې او روانې پروژې. د ۲۰۱۲ م کال په اګسټ میاشت کې انډو د خپلو پروژو عملي کولو لپاره له اروپايي ټولنې څخه مالي مرسته ترلاسه کړه.

Support to Afghanistan Private Sector Horticultural Development Transition Project

نوموړی په دغه پروژه کې مهم رول لوبولی دی.

د ۲۰۱۲ م کال په نومبر میاشت کې د بڼوالۍ د پراختیا ملي مؤسسې ANHDO د PHDP II پروژې څخه د کابل، مزار شریف، کنډز، هرات، کندهار او جلال آباد په ولایتونو کې د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت په فارمونو کې د بڼوالۍ د پراختیا ۶ مرکزونو مسوولیت پر غاړه واخیست.

د ۲۰۱۳ م کال د مارچ په میاشت کې د Horticultural survey in Kapisa province and Sorobi District پروژې په بریالۍ ډول بشپړول.

د ۲۰۱۴ م کال په جون میاشت کې ANHDO د بڼوالۍ څوکلن پرمختیايي شپږ مرکزونو او ملي کلکسیونونه د کرنې، اوبو لګونې او مالدارۍ وزارت د تحقیقاتو ریاست ته وسپارل. کوم چې دارپايي اتحادیې د انتقالی پروژې او د بڼوالۍ د څوکلنې پرمختیايي پروژې په تخنیکي مرستې سره په مخ بیول کيږي.

د ۲۰۱۳ م کال فبروري میاشت کې د کیفیت کنټرول او کیفیت معیار د لابراتوري ازمویښت په برخه کې د تجارت وزارت او د پروسیس دوه نورو شخصي کمپنیو د یو پی ای لابراتوار ته د یو متخصص د چمتو کولو په برخه کې مرسته وشوه.

(د ANHDO د Post Harvest Value Chain Analysis د ۲۰۱۳ م کال د فبروري میاشتې راپور وګوري).

January 2014. Started implementation of the ANHDO/RI - HPS [Support to the Development of the perennial horticulture private sector- (Europe Aid/133-872/L/AF); 2014-2017. The project include:

Support to ANNGO and the Nursery Industry

Support to MAIL to continue the National Collection and adaptive research

Pilot value chain activities

Development of Citrus industry

November 2014. Started implementation of the ANHDO - HVP [Horticulture Value chain Project funded by the Agence Française de Développement (AFD Contract n.12/CAF10490); 2014 – 2017.

November 2014. Started implementation of the ANHDO/MAIL-DAIL – Herat Pistachio project (Italian Cooperation)

ANHDO network

ANHDO is building a strong horticulture network with private, public organizations and focus groups.

The list of organizations with whom ANHDO interacts include:

MAIL / DAIL, [General Directorate of Research , General Directorate of Plant Protection,

Directorate of Horticulture, Research farms of Kabul , Kunduz, Mazar-e-Sharif, Herat, Kandahar, Jalalabad].

Directorate of Horticulture Extension

Nangarhar Valley Development Authority (NVDA)

Afghanistan National Nursery Growers Organization (ANNGO)

Aybak Samanangan Almonds Association (ASAA)

Afghanistan Almond Industry Development Organization (AAIDO)

Various fruit processing factories in Kabul area (through the HPS/SO3 project)

Various farmers groups (through the HPS/SO3 project)

Quality Control Laboratory of Ministry of Commerce (MOC/ARFVPA)

Plant Biotechnology Laboratory (PBTL) of BadamBagh

Citrus Promotion Group

Pistachio Promotion Group

Horticultural Projects (such as NHLP, CHAMP, AGREED, AAEP)

PHDPPII, with the Universities of Florence and Bologna (Italy)

Agricultural Universities of Kabul, Mazar-e-Sharif, Herat and Jalalabad.

د ۲۰۱۴ م کال کې د ANHDO/RI-HPS د Support to the Development of the perennial horticulture private sector (Europe Aid/1330872/L/AF): 2014-2017 پروژه کی شامل

ارځونه.

دنيالگيو روزونکو ملي مؤسسي او دقوريه داري صنعت سره مرسته. د کرنې، اوبولگوني اومالداري وزارت سره مرسته چي ملي کلکسيونونواو تحقيقاتو ته دوام ورکړي.

د **Value Chain** فعاليتونو رهنمايي.

دستروسو دصنعت پراختيا

د ۲۰۱۴ م کال نومبر مياشت کې د **HVP** يا د **Horticulture Value Chain Project** چي مالي مرسته يې **AFD** کوي. قرارداد - ۲۰۱۷-۲۰۱۴.

د ۲۰۱۴ م کال نومبر مياشت کې د **ANHDO-MAIL-Heart** يا د **pistachio Project** (Italian Cooperation) شروع شوه.

د ANHDO شبکه

د بڼوالی د پراختیا ملي موسسه دخصوصی،دولتی مؤسسواو مرکزی گروپونوسره یوه قوی شبکه جوړوي.

د هغو موسساتو لست، چي د بڼوالی د پراختیا ملي موسسه ورسره دوه اړخیزه همکاري لری دادی.

د کرنې، اوبو لگوني او مالداري وزارت/ ریاست

د تحقيقاتو عمومی ریاست، د نباتاتو د ساتني عمومی ریاست، د بڼوالی ریاست، د کابل، کنز، مزارشریف، کندهار او جلالآباد تحقيقاتی فارمونه اودبڼوالی دپراختیا ریاست.

د ننګرهار کانال ریاست.

د افغانستان د نیالگیو روزونکو ملي مؤسسه (انگو).

دسمنګان ایبک دبادامو ټولنه(ای اس ای ای)

د افغانستان د بادامو صنعت د پراختیا اداره (ای ای آی دی او).

په کابل کې د مېوه جاتو د پروسس بېلابېلي فابریکي (د HPS/SO3 پروژي له لاري)

د کروندګرو بېلابېلي ډلي (د HPS/SO3 پروژي له لاري)

د سوداګري او صنایع وزارت د کیفیت د کنترول لابراتوار (**MOC/ARFVPA**)

د بادام باغ د بيو ټکنالوجی لابراتوار (**PBTL**)

د ستروس دارتقا گروپ

د پستي د ارتقا گروپ

د بڼوالی پروژي (لکه NHLP, CHAMP, AGREED, AAEP)

د PHDPPII د فلورانس او بلونا له پوهنتونونو (ایتالیا) سره

د کابل، مزارشریف او جلالآباد پوهنتونونو د زراعت له پوهنځيو سره

Ornamentals and forestry trees

زینتی او ځنگلی بوټی

ANNGO provides special services in landscape designing & layouts

دافغانستان دنيالگيو روزونکوملى مؤسسه دپارکونو ددیزاین او نقشوپه برخه کې خاصى اسانتياوى برابروى.

Annuals

Sowing seeds is a relatively inexpensive way to produce garden plants. Nursery growers can sow most annual seeds outdoors after the last frost date since the growing season is long enough for them to germinate, grow to maturity, and blossom before temperatures drop to near-freezing levels. If you want to have plants that bloom earlier, you can also sow seeds indoors in early spring and transplant outdoors after the last frost date.

Most annuals grow from seed. Seed companies carefully select seed that originates from plants with superior traits.

- **Standard seed** refers to all seed used for sowing in annual flower beds and gardens. This seed is carefully selected and cleaned to remove any weed seeds or debris.
- **Dressed seed** is dusted with a fungicide or a combination of insecticide and fungicide before packaging.
- **Pelleted seed** is very small seed that is coated with a clay mixture for easier handling. This makes the seeds larger and more visible so they can be spaced properly with less need for thinning. You can purchase packets of seeds from local stores and garden centers, through reputable catalogs, or directly from seed companies. If seed is left over after sowing, you can save it for the following sowing season if you store it in an air-tight container and keep it in a cool, dry place. However, even if you store them properly, as seeds age they can dry out and will be less likely to germinate. When sowing saved seed, you may need to double, triple, or quadruple the amount used.

You can also collect homegrown seed from your annual and biennial plants. Make sure the seeds are ripe (fully matured) when you collect them and allow them to thoroughly dry before you store them in a cool, airtight container or place. Many new annuals result from crosses between two parents with similar characteristics. Seeds saved from these plants often do not resemble the parents in color, size, or growth habit. The pollen that fertilized the flower may have come from inferior plants that were not cultivated or not preferred for growing in the garden. Sometimes, a plant self-seeds by dropping seed on the ground as a way of propagation. These “volunteer” seedlings may also develop into plants with these disadvantages. You may decide to let volunteer seedlings grow, thinning them where they germinate and transplanting them to another place, or treat them like weeds and pull them out.

یو کلن نباتات

د نباتاتو تولید لپاره د تخم کرل نسبتاً یوه گران بیه تگلاره ده. قوریو داران د زیات شمېر یو کلنو نباتاتو تخمونه کولای شي چې په ازاده فضا کې وروسته له هغه وکړي، چې د ژمي وروستی سره هوا پای ته ورسېږي او دا هغه موقع ده، چې له شنه کېدو څخه تر ودې، پوخ والي او گل کولو لپاره وخت شته دی. که تاسې وغواړئ داسې نبات ولرئ، چې ژر گل وکړي، کولای شئ چې په خونه کې دننه د پسرلي په لومړیو کې تخم وکړئ او له وروستی سرې هوا څخه وروسته یې له خوني څخه بهر ته ولېږدوئ.

ډېری یو کلن نباتات له تخم څخه شنه کېږي. د تخم پلورني کمپنۍ په ډېر احتیاط سره هغه تخمونه انتخابوي کومو چې دښه خصوصیاتولرونکو نباتاتو څخه سرچینه اخستی وي.

معیاري تخم: ټول هغه تخمونه چې دیوکلونوکلانو بستر یا باغچو لپاره استعمالیږي، نسبت ورکول کیږي. دغه تخم په ډېر احتیاط سره غوره شوی او د هر ډول هرزه گیو تخمونه اونور اضافي شیان تری لری شوی.

معالجه شوی تخم: دغه تخم هغه تخم دی چې دبسته بندۍ څخه مخکې دفنگس وژونکي او حشره وژونکي درملوسره معامله شوی وي.

پوښل شوی تخم: ډېر کوچني تخمونه دي، چې دیومت مخلوط پواسطه چې په اسانۍ سره ولېږدول شي پوښل شوی، چې دی کار سره تخم غټیږي اوښه دلیدو وړی همدارنگه کیدای شي په مناسبه فاصله سره چې لږرنګری کولو ته ضرورت لری وکرل شي. تاسې کولای شئ، چې د دشان تخمونو پاکتونه له محلی دوکانونو او باغونو څخه دباوری کتلاکونو یا راساکمپنیو دلاری ترلاسه کړئ.

هر کله چې له کرلو وروسته تخم پاتې شي، تاسې کولای شئ، چې په راتلونکي موسم کې د کرلو لپاره یې په یوه داسې قطي کې ذخیره کړئ چې هوا ونملري. دغه قطي په یوه ساره ځای کې وساتئ. لمدې ټولو سره حتی که تاسې یې په سمه توګه ذخیره کړئ د تخم د عمر پر بنسټ به وچ شي او د ټوکیدنې توان به یې کم شي. کله چې ساتل شوی تخم کرل کېږي شوني ده، چې دوه چنده، درې چنده، څلور چنده یا هم له هغه څخه زیات تخم ته اړتیا ولری.

همداراز تاسې کولای شئ چې له یوه کلنو یا دوه کلنو نباتاتو څخه د کورني تولید له لاري تخم ترلاسه کړئ. کله چې تاسې یې ټولوی ډاډ ترلاسه کړئ، چې تخم پوخ شوی دی (په بشپړه توګه پوخوالي ته رسېدلی دی) لمدې وړاندې چې په سرپوښی قطي کې یې واچوئ او په یوه سور ځای کې یې وساتئ، پرېږدئ چې په بشپړه توګه وچ شي ډېری یو کلن نباتات د ورته ځانګړتیاوو په درلودلو سره د دوو والدینو دورګه تولید دی. لمدغو والدینو څخه ترلاسه شوي تخمونه تر ډېره بریده د رنګ، اندازې او د ودې عادت له پلوه یوه بل ته ورتهوالی نملري. هغه ګرده چې د گل د القاح لامل کېږي شوني ده، چې له داسې بل نبات څخه ترلاسه شوی وي، چې اصلاً کرل شوی نه دی او یا هم په بن کې د کرلو په موخه غوره نه وي بلل شوی. کلا ناکله یو نبات د تکثیر په بڼه خپل تخم پر ځمکه تویيوي. شوني ده، چې دغه پخپله خوښه شین شوی نیالګی د یوه نبات په توګه له ټولو زیانونو سره وده وکړي.

کیدای شي تاسې پرېکړه وکړئ چې دغه پخپله خوښه ټوکیدلو نیالګیو ته د ودې اجازه ورکړئ، هغه رنګری کړئ، بل ځای ته ولېږدوئ او یا هم له هغه سره دهرزه واښوپه توګه چلند وکړئ او له بیخه یې وباسئ.

Vinca-rosea

Cockscomb

Petunia

Convolvulus

Torenia

Daisy Aster

Gailardia

Marigold Moonstruck

Chocolate

cosmos

Hibiscus

Bulbs, Corms and Rhizomes

Bulbous plants in the landscape can provide years of enjoyment if you follow the few steps listed below. Tulips are among the most popular of the bulbous plants. But several other beautiful flowering plants come from true bulbs, corms, tubers, or rhizomes that provide color in the landscape. These include spring- and summer-flowering bulbs (daffodils, lilies, and hyacinths) and tubers (anemones), corms (gladiolus, crocus, and freesia), tuberous roots (ranunculus and dahlia), and rhizomes (cannas and callas). You can enjoy flowers throughout the spring and summer by using these different forms.

A true bulb is a miniaturized plant complete with flowers packed in its self contained starter kit. Bulbs need several months for root growth to support the foliage and flower. Some hardy bulbs grow and multiply for years when you plant them along with flowering annuals and shallow-rooted herbaceous perennials. Areas near shallow-rooted trees and woody ground covers (such as ivy and junipers) are not favorable for hardy bulbs. When buying bulbs, always select ones that are firm and blemish-free. Remember, large bulbs produce large flowers.

Plant spring-flowering bulbs when the soil temperature is **5 to 9 °C**. Bulb root growth occurs within this temperature range without the initiation and growth of the foliage. The ideal time for planting spring flowering bulbs is mid February through March in eastern zone. Plant summer-flowering bulbs after danger of spring frost.

If you are planting a large number of bulbs, prepare the beds **20 to 25** cm deep. Uniform bed preparation permits a uniform planting depth that helps ensure uniform flowering. Plant in well-drained soils.

Bulbs grow and flower well with a soil pH between 5.5 and 7.0. Phosphorus is important for proper root and flower development. Because phosphorus is not mobile in the soil, add it to the soil before planting. After planting, apply a complete fertilizer (such as 5-10-10 at 3 pounds per 100 square feet) in early spring before bloom for spring-flowering bulbs. For summer-flowering bulbs, apply 5-10-10 at 2 pounds per 100 square feet three times during the growing season at 6-week intervals.

Provide plenty of phosphorus for the development of the underground storage organs. Soil test to insure proper soil pH is obtained and adequate fertility provided. Plant smaller bulbs, tubers, or corms more shallowly and closer together.

غوټي، د ځمکي لاندې څانگي اورايږوم

په تفريحي پارکونو کې غوټه ايز گلان کيدای شي څو کاله ساتيری اوخوښی برابره کړی. کچيری تاسي لاندې څولست شوی مرحلې تعقيب کړی.

لاله د غوټه لرونکو نباتات يو تر ټولو مشهور ډول دی، مگر نور زيات گل کونکي نباتات داصلي غوټو، ځمکي لاندې څانگو، تيوبرونو، رايږومونوچې دپارکونولپاره بشکلا برابروى منځته راځي.

په دې کې پسرلني او دويني گلان (ژېړ نرگس، سوسن او سنبل) او تيوبرونه (ريډيگل)، د ځمکي لاندې څانگي (کلاډيول، زعفران، د پياز گل) د تيوبر ريښي (راناکولوس او ډاهليا) او ځمکي لاندې څانگي (کاناس او کالاس) دي. تاسي کولای شې د پسرلي او دوبي په موسمونو کې د گلونو له دغو بېلابېلو ډولونو څخه خوند واخلي.

يوه اصلي غوټه يو سينگار شوی نبات دی چې په طبعی توگه يی گلان پخپل ځان کې رانغاړلی البته دگلانوديوگلان په څير. نوموړی غوټی دريښو ويستلولپاره زياتومياشتوته اړتيا لری ترڅو څانگي او گلان تقويه کړی.

ځنی سختی غوټی په کلونوکې وده کوی اوزياتيری البته کله چې ديوکلنو او څوکلنوو سطحی ريښولرونکو وابښيگلانوڅخه جلا وکړل شي. هغه ځايونه چې د سطحی ريښولرونکو او لرگينونو(بودول نبات دی لکه پيرونه او اوبخته) ته نږدی وی دسختو غوټو لپاره مناسب ندی. پيازگوټو لپاره مساعد ندي. د دغوټو پېرلو پر مهال هغه غوره کړی، چې کلکې وی اوزخمی نه وی. په ياد ولری چې غټی غوټی غټ گلان توليدوي.

کله چې دخاوری د حرارت درجه له ۵ څخه د سانتي گرډ تر ۹ درجې وه دپسرلني گل کونکي غوټي ريښی په وده شروع کوی چې پدی حرارت کې څانگي وده نکوی. د پسرلي گل کونکو غوټو کرلو لپاره تر ټولو غوره وخت د فبرورۍ مياشتې له نيمايي څخه تر مارچ مياشتې دی البته دغه وخت په ختيځ زون کې ښه دی.

دويني گل کونکي غوټی د پسرلي يخ وهنی څخه وروسته وکړی. که په زياته کچه غوټي کيښوئ له ۲۰ څخه تر ۲۵ سانتي ځمکه ورته ژوره قلبه کړی. په يوه اندازه (هموار) د ځمکي چمتو کول دا زمينه برابروي، چې تخم په يوه اندازه ژور وکرل شي او په پايله کې يوه اندازه گلان توليدېږي. په ښه زهکشی شوی خاوره کې يی وکړی. د ۵،۵ او ۷ پي اچ خاري ترمنځ نوموړی غوټی ښه وده او گل کوي. د ريښي جوړېدو او د گلانو ودې لپاره فاسفورس مهم دي ځکه فاسفورس په خاوره کې خوځنده ندي. تاسي کولای شې چې له کرلو څخه وړاندې هغه له خاورې سره يوځای کړی. له کرلو وروسته د پسرلني غوټو له پرانيستل کېدو څخه وړاندې مکمل کيمياوي سره (لکه ۱۰ - ۱۰ - ۵ په ۱۰۰ فيټ مربع کې ۳ پونډه) علاوه کړی. د دويني گل کونکي غوټو لپاره کيمياوي سره ۱۰ - ۱۰ - ۵ په ۱۰۰ فيټ مربع کې ۲ پونډه د ۶ اونيو په اوږدو او د ودې موسم په لړ کې ورزياته کړی.

د ځمکي لاندې ذخيروي اعضاو ودې لپاره په پريمانه اندازه فاسفورس وکاروئ.

خاوره وازمویي چه ډاډ ترلاسه کړی چې هغه دخاوری مناسب پی اچ اوخالصليزی ترلاسه شوي.

کوچنی غوټي، تيوبرونه يا دځمکي لاندی ريښی ډېری سطحی او يوه بل ته نږدې وکړی.

Prepare a bed to plant bulbs in quantity. Plant bulbs two and one-half times deeper than their diameters. Bulbs may be planted individually by using a bulb planter to remove a core of soil and placing the bulb in the hole, or use a trowel to open a hole within the soil. Pull the trowel toward you to open the hole for placement of the bulb. For bulbs that are rootless at planting time, dig a wide-based hole and set bulb securely on soil. For bulbs with roots, make a ridge of soil and spread roots downward. After planting, thoroughly water the soil to establish good contact between bulb and soil and to provide enough moisture to initiate root growth. To extend the blooming period, plant bulbs at different depths. Location, such as sun versus shade, is an excellent way to vary the time of bloom up to 2 weeks.

Spring-Flowering Bulbs

- Tulips (Tulipa sp.)*
- Daffodils (Narcissus sp.)*
- Hyacinths (Hyacinthus sp.)*
- Crocuses (Crocus sp.)*
- Irises (Iris sp.)*

Summer-Flowering Bulbs

- Daylilies (Hemerocallis sp.)*
- Caladium (Caladium sp.)*
- Cannas (Canna sp.)*
- Gladioli (Gladiolus sp.)*
- Dahlias (Dahlia sp.)*

یو داسی بستر آماده کړئ چې د غوتو د مقدار سره سم وی داسی نه شی چې یاموتیار کړی بستر اضافی شی یامو غوتی پاتی شی. غوتی دخپلی اندازی یونیم یادوه برابره ژوری کیننوئ. کیدای شی یو کروونکی په یواځی ځان سره غوتی وکړی، چې په خاوره کی سوری وباسی اوبیا په همغه سوری کی غوته واچوی یا درمی په استعمال سره په خاوره کی سوری وباسی. رمبی راکش کړئ چې سوری د غوتی دابینودلو لپاره جوړشی. داچې غوتی ریښی نلری نویوپراخه سوری ورته وباسی او په محفوظه توگه غوته په خاوره کی واچوئ.

هغه غوتی چې ریښی لری، دخاوری یوه ټوپی جوړه کړی اوریښی بی یوخوا اوبل خواته په همدی ټوپی ټیټی کړئ. وروسته دکیننولوڅخه په سمه توگه اوبه ورکړئ چې دخاوره او غوته سره ښه ونښلی اودابتدایی ریښی لپاره کافی رطوبت برابرشی.

پسرلنی گل کونکی غوتی

الف: لاله گلونه (*Tulipa sp.*)

ب: ژبر نرگس (*Narcissus sp.*)

ج: سنبل (*Hyacinthus sp.*)

د: د زعفران گل (*Crocus sp.*)

ه: زینق (*Iris*)

د دوینی گل کونکی غوتی

الف: سوسن (*Hemerocallis sp.*)

ب: کلادیوم (*Caladium sp.*)

ج: کناس (*Canna sp.*)

د: گلا دیول (*Gladiolus sp.*)

ه: داهلیا (*Dahlia sp.*)

Dahlia

The dahlia is a native of Mexico and Central America where it grows wild, even on the mountain slopes. The dahlia, in botany is a member of the "Compositae" family, capable of self-pollination. Dahlias grown today are hybrids of several other varieties. For that reason, seed from named dahlias will not produce the same blooms as the parent, but will be a mixture of the colour characteristics of the parents of that plant. Therefore, it is necessary to plant a root or a cutting of a particular variety in order to have flowers of that variety.

Dahlias are classified according to the shape and arrangement of their petals. Single flowering dahlias have no more than a few rows of petals and show a central disc. Double flowering dahlias have multiple rows of petals and display no central disc.

Depending on the varieties and types selected, dahlias may be planted in borders, along fences or walls, in pots, in beds or in rows. Dahlia grows best in full sun but will tolerate some shade. Try to select a planting area that gets 6 hours of sun a day. Dahlias should be staked and the stake set before the tuber is planted.

دهلیا

دهلیا د مکسیکو او مرکزی امریکا اصلی بومي بوټی دی چېرته چې دهلیا په وحشي شکل او حتی د غرونو په میلانونه کې شنه کېږي. د بوتاني له پلوه دهلیا د Compositae کورنۍ غړی دی او په خپله کرده القاح کېږي. دهلیا چې نن سبا کرل کېږي د څو وراثتي ګانو دوه رګه ده. پدی دلیل، دهلیا څخه لاسته راغلی تخم به والدینوته ورته ګلان ونه نیسی، مګر د ګلونو رنګونه ښایي د والدینو د ګډو رنګونو او خصوصیاتو څخه وي. نوځکه د یوې وراثتي د مشخص گل لپاره باید د نوموړی وراثتي ریښه یا قلمه وکرل شي. دهلیا د ګلپانو د شکل او تنظیم پر اساس طبقه بندي کېږي. هغه دهلیا چې یو گل تولید وي په زیاته اندازه د ګلپانو قطارونو او مرکزي دیسک لري. هغه دهلیا چې دوه ګلان تولید وي، د ګلپانو څو قطارونه لري او مرکزي دیسک نه لري. دهلیا د وراثتي د خصوصیاتو او د نوع د انتخاب پر اساس دهلیا ښایي دکتارو یا دیوالو په غاړو، لوبښو(ګلدانو) په کردونو یا د قطارو په شکل وکرل شي. دهلیا په هغه ځای کې چې د لمر بشپړې وړانګې وجود ولري ښه وده کولای شي مګر تر یوې اندازه د سیوری په مقابل کې مقاومت کولای شي. باید کوښښ وشي چې دهلیا پداسی ځای کېښي وکرل شي چې د ورځې لخوا شپږ ساعته د لمر وړانګې وجود ولري. دهلیا پای ته اړتیا لري او پایه باید مخکې د دهلیا د کرلوڅخه په ځمکه کې کېښول شي

Commercial Bulb Varieties

غوئیئزی تجارتی نوعی

Indoor Plants for Gardening

The trend of indoor plants production and uses are limited to a few houses, nursery growers, organizations and companies in Afghanistan. ANNGO is trying to work with NGA members to increase the production and uses of indoor plants.

Below is the list of some common indoor plants. The table will help the NGA members to identify them. These plants are easy to grow and low to maintenance them.

دباغچولپاره هغه نباتات چی دخونی په داخل کی کینودل کیږی

په افغانستان کې ددی ډول نباتاتو تولید او کارونی لپاره لېوالتیا تر څو کورونو، قوریه لرونکو، مؤسسو او کمپنیو پورې محدوده ده. د افغانستان د قوریه لرونکو ملي مؤسسه هڅه کوی چی د ټولنو له غړیو سره کاروکیږی، ترڅودهغه نباتاتو تولید او استعمال زیات کړی کوم چی دننه په خونه کی روزل کیږی.

لاندی لست دیوتعداد معمولی نباتاتو لست دی کوم چی دننه په خونه کی روزل کیږی. دغه جدول به د ټولنو له غړیو سره مرسته وکړي څونوموړی نباتات وپېژني. ددغه نباتاتوکرنه اوساتنه ساده او اسانه ده.

Scientific Name /English	Picture انځور	علمی نوم/انګلیسی نوم
Aglaonema/Chinese evergreen		اګلاونیم/چاینیز یورګرین
Anthurium/tailflower Flamingo-flower		انتوریوم/تایلفلور فلامینګو-فلور
Aphelandra/Zebra plant		اپیلانډرا /زیرا پلانټ
Araucaria/Norfolk island pine		اراکاریا/نارفالک اسلانډ پاین
Aspidistra/Cast iron plant		اسپیډیسترا / کاسټ ایرون پلانټ

Scientific Name/Eng Name	Picture انځور	علمی نوم/انګلیسی نوم
Bromeliads		برومیلیادس
Caladium		کالادیوم
Calathea/Peacock plant		کالاتیا/ پیکوک پلانټ
Ceropegia woodii/Rosary vine		سیروپیګیا وودی/ روزاری وین
Chlorophytum/Spider plant		کلوروپیتیم/ سپیډر پلانټ
Cissus Antarctica/Kangaroo Vine		سیسوس انترتیکا/کانګرو وین
Codiaeum /Croton		کودیاوم/ کروتون
Coleus		کولیوز
Dieffenbachia/Dumb-cane		ډیفینډباچیا/ ډمب-کین
Dracaena/Dragon plants		ډراکینا / ډراګون پلانټ

Scientific Name/eng Name	Picture انځور	علمي نوم/انگليسي نوم
Fatshedera		فاتشيډيرا
Fatsia japonica/ Japanese aralia		فاتشيا جاپونيكا/ جاپانيز اراليا
Ferns		فيرنس
Ficus		فيڪس
Fittonia/Nerve Plant		فيتونيا/نيرف پلانٽ
Fuchsia		فوجسيا
Helxine/Baby's tears		هيلڪسين/بيبي ٽير
Hoya/Wax plant		هويا/ وڪس پلانٽ
Impatiens (Patient Lucy, Busy-Lizzie, touch-me-not)		ايمپاٽينس/پيشينٽ لڪي، بيزي-ليزي، ٽچ-مي-نٽ
Maranta/Prayer plant		مارانٽا/پرير پلانٽ
Monstera/Swiss cheese plant		مونستيرا /سويس چيز پلانٽ

Scientific Name/Eng name	انځور Picture	علمی نوم / انگلیسی نوم
Palms		پام
Pelargonium/Geranium		پیلارگونیم/ جیرانیوم
Peperonia		پیپرینیا
Philodendron		فیلودینډرون
Saintpaulia/African violet		ساینټپاولیا / افریکن وایولیت
Sansevieria/Snake plant		سانسیویریا / سنیک پلانټ
Schefflera/Umbrella tree		سچیفلیرا / امبریل تری
Scindapus/Devil's ivy, Pothos		سینډاپوس/ډیول ایوی بوتوس
Setcreasea purpurea/ Purple heart		سینکریاسیا / پورپوریا پرپل هیرت
Nephtytis/Arrowhead vine		نپاتیتیس / ارو وید وین
Tradescantia and Zebrina/ Wandering Jew		ټریډیسکانتیا/ اینډ زیبرینا/ واندیرینګ جیو

Rose Species

Roses are one of the oldest ornamental flowers in cultivation and still considered one of the most popular garden flowers today.

Roses grow best in full sun but will grow satisfactorily if they have 6 hours of sun daily. Early morning sun is preferred since it gives the foliage a chance to dry early in the day. Damp conditions favor the development of diseases.

Roses should not be planted too close to trees or shrubs where they will compete for light, nutrients, water and air. Plant at least 40 centimeters to 60 centimeters away from buildings or solid barriers (except for climbers). Walls can be used to ^{advantage} if roses are located so the barrier provides protection from north winter winds.

Following classes of roses are found with NGA in Afghanistan.

1. **Bush Roses**
2. **Climbing Roses**
3. **Shrub Roses**

د کلاب انواعی

کلاب د کرلو له پلوه یو د ډیرو پخوانیو زینتی گلانو څخه دی او تر اوسه هم د باغجو د ډیرو مشهورو مهمو گلانو د ډلې څخه گنل کیږي. کلاب په هغه ساحه کې چې مکمل لمر ولري ډیره ښه وده کوي مگر په هغه سیمو کې چې شپږ ساعته لمر شتون ولري هم د قناعت وړ وده کولای شي.

کلاب دسهار لخوا دلمرور انگوته ډیره ترجیح ورکوي ترڅو ځانگو ته د ورځې په شروع کې د وچېدو چانس ورکړي، مرطوب شرایط د ناروغيو دانگشاف لپاره دځوینې وړ دی. کلاب باید ونو یا بوټو ته ډیر نژدې ونه کرل شي ځکه هغوي د کلاب سره د روښنایي، غذایي موادو، اوبو او هوا په مقابل کې سیالي کوي.

کلاب باید حد اقل د ۴۰ څخه تر ۶۰ سانتي متر په واټن (فاصله) د تعمیر یا کتارې پرته (دڅټونکي کلاب) څخه لیرې وکرل شي.

که چیرې کلاب نژدې دیوال ته موقعیت ولري، دا کتاره کلاب په ژمی کې د شمال د سمت د باد څخه خوندي ساتي.

په افغانستان کې د نیالگیو روزونکو ټولنوسره د کلابو دا لاندې نوعې پیداکيږي.

- ۱- بوټه ایزه کلاب
- ۲- څټونکي کلاب
- ۳- ونه ایزه کلاب

Rose

کلاب

Jasmine

Jasmine is one of the important flower which is liked by most of the people. Due to the fragrance only the demand is more. Concrete (essence) is also extracted from the flower. So, the demand in the market is both for the fresh flower and concrete.

Jasmines are usually propagated by cutting and layering. Seed propagation, though uncommon, is necessary for crop improvement through planned hybridization. Multiplication through sucker, grafting, budding and tissue culture has also been found successful. The different methods used for propagation is described here.

Pelargonium

Pelargonium is a genus of flowering plants which includes about 200 species of perennials, succulents, and shrubs, commonly known as geraniums. They are extremely popular garden plants, grown as annuals in temperate climates.

Pelargonium leaves are usually alternate, and palmately lobed or pinnate, often on long stalks, and sometimes with light or dark patterns. The erect stems bear five-petaled flowers in umbel-like clusters called pseudoumbels. The shapes of the flowers have been bred to a variety ranging star-shaped to funnel-shaped, and colors include white, pink, red, orange-red, fuchsia to deep purple. The Pelargonium flower has a single symmetry plane (zygomorphic), which distinguishes it from the Geranium flower which has radial symmetry (actinomorphic).

Jasmine

ياسمن

ياسمن

ياسمن يو دهغه مهمو گلانو څخه دی چې خلک يې خوښوي . ياسمن يوازي د هغه د ښه بوي چې لری يی غوښتنه يی زياته ده. همدارنگه د ياسمن څخه عطر جوړيږي ، پدی خاطر د ياسمن د تازه گل او عطر لپاره په مارکېټ کې غوښتنه وجود لري. د ياسمن گل معمولاً د قلمی او ليرنگ پواسطه تکثيريږي. تکثيری معمولاً د تخم پواسطه ندى د تخم پواسطه تکثير د نباتاتو د اصلاح لپاره ضروری دی چې په پلان شوو دوه رگه پروگرامونو کې ورڅخه استفاده کېږي. همدارنگه د ياسمن تکثير د سکر ، ښاخ پيوند ، پنډک(زخی) پيوند او د انساجو د کشت پواسطه په کامياب ډول تر سره کېږي. د تکثير مختلفې طريقې چې د تکثير لپاره ورڅخه گټه اخيستل کېږي.

پيلار گونيم

پيلارگونيم د گل لرونکو نباتاتو جينس دی چې ۲۰۰ انواعی د څو کلنو نباتاتو اوبلن (Succulent) او ونه ايزه بوټی پکښی شامل دي چې معمولاً ورته جريبن (geranium) وايي . دا په ډيره زياته اندازه د باغ د گلونو په توگه مشهور دی او په معتدلو سيمو کې د يو کلنو نباتاتو په توگه کرل کېږي. د پيلارگونيم نباتاتو پاني متناوبی او شکل يې د لاس په ډول ، پيڅکي يا د ښکي په ډول ، اکثره پر اوږدو ساقو باندی وجود لري چې ځيني وختونه يې رنگ روښانه يا تياره وي. ساقه يې مستقيمی پنځه دانې گلپاني چې ساپه وان يا کلمستر توليد وي او د pseudoumbel په نوم ياديږي. د گلونو شکل د ورايتی گانو د نسلگيری په نتيجه کې منځ ته راغلي چې شکل يې د ستوری يا قيپ په ډول دی او رنگونه يې سپين ، سور، نارنجی- سور، بنفش او تيز ارغوانی دي. د پيلارگونيم گلونه چې يوه متناسبه سطحه (zygomorphic) لري د جريبن د گلونو څخه چې متناسبه منشعبه سطحه (actinomorphic) لري توپير کوي.

Pelargonium

پيلار گونيم

Cupressus

The genus Cupressus is one of several genera within the family cupressaceae that have common name cypress. With other conifers extensive cultivation has led a wide variety of forms, sizes and colours that grown in parks and gardens throughout the world. A few species are grown for their timber, which can be very durable and light. Cypress trees are also valued for their firewood and oil. The wood is easily to split, dries quickly and burns clean. In addition oil from the tree is used for shampoo and other beauty products. They are evergreen trees or shrubs, grower 5-40meters tall.

Eucalyptus

Eucalyptus is a fast growing tree and has about 625 species and sub-species with several varieties and hybrids. It can be planted on agricultural lands both as monoculture and as a component of agro-forestry programmes. One of the principal factors for its widespread introduction is the ease of cultivation. Besides this, easily obtainable seed supplies, good germination and its adaptability to varying soil and climatic conditions are the other important characteristics of Eucalyptus.

Due to its ability to resist water logging and tolerance to salinity, this tree is largely used in water logged areas and as “wind breaker”.

Eucalyptus

اوکالپتوس

سرو

د سرو جینس (Cupressus) یو د هغه څو جنراو څخه دي چي د Cupressaceae په کورنۍ پورې اړه لري او معمولی نوم یې سرو دي. د نورو مخروطیانو سره د پراخه اندازه کرلو په نتیجه کې راز راز شکلونه ، اندازې او رنگونه لارښونه کوي چې په ټوله نړۍ کې په پارکونو او باغونو کې روزل کېږي. یو څو ورايتي گانۍ یې د چارتراشو لپاره کرل کېږي چې با ارزښته او لرگي یې سپک دی . همدارنگه د سرو ونۍ د سونگ د لرگيو او غوړ له امله با ارزښته دي . لرگی یې په اسانۍ سره جلا (ټوټه)، ژر وچېږي او پاک سوخي . برسیره پر غوړو ، دا ونه د شامپو او نورو ښکلو موادو لپاره هم ور څخه گټه اخیستل کېږي. سرو تل شنی پاني ونه یا بوټه ایزه ونه ده چې د ۵ څخه تر ۴۰ مترو لوړوالي پورې وده کوي.

یوکالپیتوس

د یوکالپیتوس ونه گړندي وده لري او تقریباً ۶۲۵ انواعی او فرعی انواعی یې څو ورايتي گانۍ او دوه رگه لري. دا ونه په کرنیزو ځمکو کې په دوه ډوله په یوازې ډول یوکالپیتوس (monoculture) او یا د کرنیزو ځنگلي پروگرامونو د یو برخي په توگه یو ځای کرل کېږي. یو د اساسی فکتورونو څخه چې یوکالپیتوس په پراخه اندازه وسعت پیدا کړي دي دهغه په اسانۍ کرل دي. برسیره پر دی د یوکالپیتوس تخم په اسانۍ سره لاس ته راځي ، ښه ټوکېدنه کوي ، د خاورو په بیلا بیلو ډولونو او اقلیمی شرایطو کې توافق لري ، چې د یوکالپیتوس د ډیرو مهمو خصوصیاتو څخه گڼل کېږي.

د یوکالپیتوس ونه د ډنډ اوبو او مالگینو خاورو په مقابل کې مقاومت لري دا ونه په هغه سیمو کې چې اوبه ډنډ پري د یوکالپیتوس ونی څخه استفاده کېږي او همدارنگه د باد ماتونکي په توگه کرل کېږي.

Cupressus

سرو

Afghan or Afghanistan pine

(Pinus eldarica)

The common name is Afghan or Afghanistan pine, Desert pine, Elder pine, Mondale pine and the latin name is Pinus eldarica

If planted, the dense habit can create a forest effect or barrier such as an attractive privacy screen, a western sun block, or tall a windbreak. A single tree in an open lawn provides area a large-scale specimen on spacious grounds. The variety is grown in most parts of Afghanistan along the sides of the roads, parks, streets and hills

This symmetrical cone-shaped evergreen has a dense growth habit with short branches on the lower trunk that widen at the middle and narrow again towards the top.

Depending on water availability, a healthy tree will maintain a rapid growth rate of 1m to 1.5m per year, maturing at 10 to 15 m tall and 5m to 7m wide. The 10 to 15cm long, shiny green needles emit a crisp pine fragrance.

Seeds develop in classic reddish-brown pine cones, 10 to 15 cm long.

Provided it is situated with good drainage, this durable evergreen is tolerant of wide range of challenging terrains including rocky, un-amended alkaline soils of loam, clay or sand.

It requires weekly watering the first year and becomes extremely drought tolerant when established.

A full sun exposure is required. It is tolerant of desert temperatures and is cold hardy.

If the lower branches are removed for pedestrian passage or underplantings, they will not regenerate. Matured trees require needle and cone cleanup. What may be considered yard litter to some is a windfall for nature enthusiasts; the dense branches provide valuable cover, nesting and breeding areas for songbirds and other wildlife; its fallen needles make excellent garden mulch.

This fast growing pine tree is well suited to semi-arid conditions but will also prosper in well-drained irrigated areas. It is an outstanding tree for alkaline soils. Indigenous to limestone alkaline lands of Russia, Afghanistan and Pakistan.

افغان يا دافغانستان ناجو

معمولی نوم يې افغان يا افغانستان ناجو ، صحرا ناجو ، ايلدر ناجو ، موندلی ناجو دي او علمي نوم يې Pinus eldarica دی. که چیرې دا ناجو وکرل شي د هغه گڼی ودي د عادت له امله چې يې لري ځنگلي تاثيرات منځ ته راوړي يا داسې خنډ چې د جالبی پردی په ډول ، د لمر غربي خوا ته خنډ (مانع) يا لوړ باد ماتيدونکي را منځ ته کوي. يوه ځانگړی ونه د چمن په آزاده ساحه کې په زياته اندازه ډوليزه وده د ځمکې پر سطح باندی منځته راوړی.

دا ورايتی د افغانستان په اکثر و برخو کې د سرکونو په دوو خواوو ، پارکونو ، جادو او غونډيو باندې کرل کېږي. ونی يې تل شنی پاتی، متناسبه مخروطی شکل، د گڼی ودي عادت لري ، لنډ ښاخونه او نيټه ساقه، په منځنی برخه کې پراخه او بيا پورته خوا ته نری وي. د اوبو د شتوالی په حالت کې سالمه ونه په کال کې د ۱ څخه تر ۱.۵ متره گرندی وده کوي، هغه وخت چې ونه د ۱۰ څخه تر ۱۵ مترو په اندازه لوړه او د ۵ څخه تر ۷ متره پيره يا پراخه شي ونه بالغه يا پخه شوي وي. د ستنی په ډول ځلانده شنی پاتي چې د ۱۰ څخه تر ۱۵ سانتي مترو پوري اوږدوالي لري، کريسپ او ښه بوي لري.

تخمونه په نصواري سور رنگه مخروطی غوټه (غوږه) کې انکشاف کوي او د ۱۰ څخه تر ۱۵ سانتي مترو پوري اوږدوالي لري. د زهکښي د ښه حالت په موجوديت کې ، دا ناجو دوامداره تل شنی پاتي ونه د يو لړ ځمکنی ننګونو په مقابل کې لکه ډبرينو ساحو ، الکلي يا ريگي خاورو په مقابل کې مقاومت لري. دا ناجو په اول کال کې هر اونی اوبه کولو ته اړتيا لري او وروسته د لگيدو څخه په زياته اندازه د وچکالي په مقابل کې مقاومت لري. دا ناجو بايد په بشپړه توګه د لمر د وړانګو په مقابل کې قرار ولري.

دا ناجو د صحرا د تودوخی او سړی هوا په مقابل کې مقاومت لري. که چیرې لاندنی ښاخونه د سرک د پياده رونو څخه ليری شي دواړه نه شنه کيږی، بالغی ونی سالمو او ستنی ډوله پاتو او مخروطی غونډيوکولويايږی کولو ته اړتيا لري.

هغه څه چې بايد په نظر کې ونيول شي هغه د ستن ډوله پاتو ونوپاتی په طبيعی ډول د باد پواسطه په ځمکه باندی لويږي ،ددی ونو گڼه وده لرونکی ښاخونه دوحشی ژوند او دمرغانودنسلگيری اوځالوجورولولپاره يوشنه چاپيريال رمنځته کوی. هغه ستن ډوله پاتي چې پر ځمکه باندی رالويږی دباغ لپاره يو ښه ملچ هم جوړوي.

د دغه چټکه وده لرونکی ناجو ونه په نيمه وچو سيمو کې ښه وده کوي همدارنگه په ښه زهکښي شوي ځمکو کې ښه کامياب دي. دا ناجو په الکلي خاورو کې ډيره ښه نتيجه ورکوي. دا ناجو د روسيې ، افغانستان او پاکستان د الکلي اهکي خاورو بومي ناجو دي.

One of the Afghan Pine nursery in Herat Province

په هرات ولايت کی دافغان ناجو قوریه

Pistachio

The origin of pistachio is not known but most of the experts agree that it probably originated in Central Asia. Most of the pistachio production occurs in countries with arid climate.

Pistachio trees thrive on heat; better nut filling and less blanks are produced in hot-weather climates. However, winters need to be cold enough to complete their dormancy (a rest period during winter.) About 1,000 accumulated hours of temperature at 7 degrees Centigrade or below are required for pistachio trees to break dormancy and start normal growth in spring. Pollination is carried only by wind. Therefore, mild winds during pollen shed would help fruit set. Strong desiccating winds in spring may interfere with pollination and reduce crop set. Pistachio trees grow in virtually all soils. However they grow better in deep, sandy loam soils. Trees density should be decreased in poorer soils.

پسته

د پستي سرچينه تر اوسه معلومه نده، اکثره پوهان پدې موافق دي چې ښايي د پستي سرچينه مركزي آسيا وي. اكثره د پستي توليد په هغه هېوادونو كې واقع كيږي چې اقليم يې وچ وي. پسته په هغه سيمو كې چې تود اقليم لري په موفقانه ډول سره وده كوي په تودو اقليمي شرايطو كې د پستي مغز مكمل (ډك) وي او د پوچ يا لږ مغز لرونكي پستي احتمال لږ وي. په هر حال پسته په كافي اندازه ساره ژمي (د ژمي په وخت كې د استراحت دوره) ته اړتيا لري، ترڅو د استراحت دوره يې بشپړه شي. تقريباً ۱۰۰۰ ساعتونه د سړي هوا د سانتی گراد ۷ درجې يا ټيټې تودوخې ته د استراحت د دورې له منځه وړلو او په پسرلي كې د پستي د ونې د عادي ودې د پيل لپاره اړتيا ده. د پستي گرده افشاني يوازې د باد پواسطه اجرا كيږي. ځكه نو نرم يا نري باد په هغه وخت كې چې گرده لويږي د مېوې په جوړولو كې مرسته كوي. په پسرلي كې قوي وچ بادونه ښايي د گرده افشاني د گډوډۍ سبب شي او د مېوې نيول لږ شي. تقريباً د پستي ونې په ټولو خاورو كې وده كولاى شي مگر په ژورو او ريگي لوم خاورو كې ښه وده كولاى شي. په كمزورو خاورو كښې د پستو د ونو ترمنځ واټن (فاصله) بايد لږ وي.

Ash Tree

Ash trees are highly visible in major metropolitan areas of Afghanistan. They are used to beautify city sidewalks and streets, but are just as prized by homeowners and landscapers to embellish yards and parks. With more than 60 varieties of Ash trees to choose from, it's important to research the characteristics of each before selecting the type that best suits your needs.

Size is an important factor when identifying an Ash tree. The tree's size varies dramatically between species. For example, while the Velvet Ash tops out at 9 m, the White Ash can tower up to 36m.

Other notable traits of the Ash tree include:

Branches: One of the most unique characteristics of the Ash tree is its branches which grow opposite each other on the limbs. This trait occurs very rarely in nature and is shared exclusively among Ash trees, Maples, Dogwoods and Horsechestnuts.

Leaves: The leaves of the Ash tree are compound, which means they grow on a long stem that is attached to a twig. Each stem contains several small oval leaflets that make up the compound leaf. The size and number of the leaflets vary among Ash trees, though most feature five to 13 leaflets which measure between three to five inches long.

Fruit: The fruit of the Ash tree is known as samaras. Similar in shape to an insect wing, samaras contain the tree's seeds and are covered with a thin, protective membrane. The elongated Samaras, which measure about one to two inches long, hang off the Ash tree until they fall to the ground in late summer and early autumn.

Light brown samaras are only found on female Ash trees. Meanwhile, the male tree forms flowers, but the blossoms are so tiny and inconspicuous, they are barely recognizable.

The Ash tree, from the genus *Fraxinus*, has more than five-dozen different types of Ash trees growing around the world. However, not all of types of the deciduous tree are suitable for landscaping purposes.

Among the most popular types of Ash trees are:

د شنگ ونه

د شنگ ونې په د افغانستان په عمده ښاري سيمو کې په لوړه پيمانه ترسترگو کېږي. دغه ونې د ښار، پياده روڼو او سرکونو ښکلا په موخه استعمالېږي، خو يوازې د کورونو او تفريحي ځايونو مالکان دخپلوانگړونو او پارکونود ښکلا لپاره ارزښت ورکوي. د شنگ ونه شاوخوا ۶۰ ډوله لري. دا مهمه ده، چې د هره يوه له غوره کولو څخه وړاندي په اړه يې څېړنه وشي، څو پدداگه شي، چې کوم ډول يې ستاسې له اړتياوو سره برابروالی لري.

د شنگ ونې په پېژندنه کې اندازه يو مهم فکتور شمېرل کېږي. د شنگ هر ډول ځان ته ځانگړي اندازه لري. د بېلگې په توگه، ويلويټ شنگ ۹ متره لوړوالی لري؛ پداسې حال کې چې سپين شنگ ۳۶ متره لوړوالی لري.

د شنگ ونې نورې د پام وړ ځانگړتياوې په لاندې توگه دي:

ځانگړتيا: د شنگ ونې يوه عمده ځانگړنه د هغې ځانگړې دي، چې په مقابلته توگه د يوه بل پر وړاندې د ونې په بدن کې موقعيت لري. دغه ځانگړتيا په ډېره کمه اندازه په طبيعت کې پيدا کېږي او په انحصاري توگه د بلوط شنگ ونو ترمنځ گډ دی.

پانې: د شنگ پانې مرکبې دي؛ پدې معنی چې هغوی په يوه اوږده تنه باندې وده کوي، چې دغه له منډوکو سره نښتي دي. هر يوه څانگه څو کوچنۍ بيضوي شکلې پانې لري، چې مرکبې پانې رامنځته کوي. د شنگ ونو ترمنځ د پانو اندازه او شمېر تفاوت لري. لمدې ټولو سره ډېرې پانې له ۵ څخه ۱۳ چې له ۳ څخه تر ۵ انچه طول لري اندازه شوي دي.

مېوه: د شنگ ونې مېوه د سماس په نامه يادېږي، د حشري وزر په توگه سماس د ونې تخم په ځان کې رانغاړي او د يوې نرۍ ساتندويي غشا لخوا احاطه شوی دی. دوامداره سماس، چې اندازه شوی له يوه څخه تر دوه انچه اوږدوالی لري او تر هغو د شنگ په ونه کې خورند وي، چې د دوبي تر وروستيو يا هم د مني په لومړيو کې پر ځمکې لوېږي.

روښانه نصابي سماس يواځې د شنگ په مونث ونې کې پيدا کېږي، په ورته وخت کې مذکره ونه گلان کوي؛ خو گلان يې ډېر نري او نامحسوس دي، چې ليدل يې ستونزمن دي.

د شنگ ونه د *Fraxinus* له جنس څخه ده، چې د نرۍ په گوټ گوټ کې د شنگ ونې پنځه بېلابېل ډولونه موجود دي. لمدې ټولو سره د شنگ ټول ډولونو د ډيزاين او زينت لپاره مناسب نه دي.

د شنگ ونو ترمنځ تر ټولو مشهور هغه يې عبارت دي له.

White Ash: The White Ash tree is the largest of all the species. It can reach heights exceeding 30m and sprout a leaf canopy that stretches up to 21 m wide. The popular shade tree features some of the earliest changing fall foliage in a variety of colors, including red, purple, yellow and orange.

European Ash: This type of rounded Ash tree is relatively easy to care for. It grows to about 23 m with a canopy that is equal to or greater than its mature height. The European Ash sports very dark green leaves in the summer and has little or no fall color.

Green Ash: This deciduous broadleaf Ash tops out at about 18 m. It is prized by landscapers for its glossy, green leaves in the summer and its stunning yellow leaves in the fall. The Green Ash is prized for its shading ability and is often seen on city streets.

سپين شنگ

سپين شنگ د نورو ټولو په پرتله سترې ونې لري، چې لوړوالی يې ۳۰ مترو ته رسېږي. د ونې برنۍ (چتر) برخه ۲۱ مترو ته رسېږي. مشهوره سيوري ورکونکې ونه د مني په موسم کې پانې يې خپل رنگ بدلوي. په دغه موسم کې شنگ پانې، سور، بنفش، ژېړ او نارنجي رنگ خپلوي.

اروپايي شنگ

په عمومي توګه د دغه شنگ ونه ګرده ، ساتنه يې آسانه ده. لوړوالی يې تر ۲۳ مترو ، چتر يې مساوی يا لوی دی دلوروالی په پرتله. اروپايي شنگ په دوبي کې پوخ زرغون رنگ او په مني کې کمزوری زرغون يا هم هېڅ رنگ نلري.

زرغون شنگ

دغه دپلنواوريژنده پانو شنگ ۱۸ متره لوړوالی لري. د پارکونو د ډيزاين متخصصينو لهخوا د دغه شنگ ارزښت په دې کې ښودل شوی، چې به دوبي کې زرغون رنگ او په مني کې ژېړ رنگ لري، همداراز پانې خړا داره دي. زرغون شينګ د سيوري کولو له امله خپل ځانګړی ځای لري او ډېری مهال د ښار په سړکونو کې ليدل کېږي.

GLOSSARY

Accession - a collection of plant material from a particular location. An accession is assigned an identification number, which usually is preceded by the abbreviation PI (plant identification).

ANNGO - Afghanistan National Nursery Growers' Organization.

Brix - A scale used to indicate soluble solids content: °Brix = grams of sucrose per 100 grams of liquid at 68°F (20° C).

ANHDO - Afghanistan national horticulture Development Organization

Bud - a structure of compact embryonic tissues, frequently enclosed in scales and becoming obvious in winter during plant dormancy.

Bud union - the junction between a scion or bud and its supporting rootstock.

Budding - a type of grafting that consists of inserting a single bud into a stock. It is generally done in late July and August, the latter part of the growing season.

Budstick - a shoot of the current season's growth used for budding. Leaves are removed, leaving ½ inch of leaf stem for a handle.

Cane - a green summer shoot matures (hardens off) into a woody, brown one-year-old cane after leaf fall.

Clone - a group of plants derived vegetatively from one parent plant, identical to each other and to the parent.

Compatible - plant parts (scion and rootstock) that are capable of forming a permanent union when grafted together.

Cordon - A permanent extension of the grapevine's trunk that is horizontally positioned along the trellis (arbor) wire.

Cross-pollination - the process in which pollen is transferred from an anther (the upper part of the stamen in which pollen is produced) of one flower to the stigma (the pollen-receiving site of the pistil) of a second flower of a different cultivar.

Cuttings - detached vegetative plant parts which when placed under conditions favourable for regeneration will develop into a complete plant with characteristics identical to the parent plant.

Drupe - a stone fruit (cherry, plum, peach). Many berry-like fruits are technically small drupes, like huckleberry.

Fleshy fruits - classification of fruits that includes the berry and pome. Examples, apple, pears, grape, etc. They have a fruit wall that is soft and fleshy at maturity.

Flower - a shoot of determinate (limited in number) growth with modified leaves that is supported by a short stem; the structure involved in the reproductive processes of plants that bear enclosed seeds in their fruits.

Globose - shaped like a globe; spherical.

Graft - to unite a stem or bud of one plant to stem or root of another plant.

Graft union - the region where rootstock and scion come together; there can be slightly deformed growth at the union that is noticeable, but does not affect the function of the tree.

Grafting - describes any of a number of techniques in which a section of a stem with leaf buds is inserted into the stock of a tree.

Grape Pruning - The systematic removal of wood in a manner that will result in a strong vine of convenient shape and good crops of large clusters. No operation influences grape production more than pruning.

اصطلاحات

Accession: له یوځانګړي موقعیت څخه د نباتي موادو یوې راټولې شوی مجموعی ته اکسیژن وایي. یواکسیژن د پیژندنې یوه نمبر باندې په نښه شوی دی، کوم چې همیشه لمدې څخه وړاندې یو مخفف (د نبات د پیژندنې شمېره) ذکر کېږي.

ANNGO: د افغانستان د قوریو دارانو ملی مؤسسه.

Brix: هغه درجه، چې د جامدو قندي موادو د محتوا پیژندنې په برخه کې کارېږي؛ یعنې یوه درجه Brix مس اوي ده د فارنهایت په ۶۸ درجه (د سانتی ګرد ۲۰ درجې) کې په ۱۰۰ ګرامو مایع کې یې یو ګرام سکروز.

Bud پنډک: له یوه بل سره د یو ځای شوي جنیني انساجو جوړښت دی، چې په معمولی توګه څو ځله په پوستکي کې پوښل شوی او په ژمي کې د نبات د استراحت پر مهال څرګندېږي.

: د پنډک د وصل ځای: سای یا زخی ترمنځ د یوځای کېدوځای **Bud Union** چه دغه نیله بوټی سره مرسته کوی.

Budding: (د پنډک پیوند): د پیوند یو ډول چې یوه ځانګړی زخه په نیله بوټی کې کېښودل کیږي. دغه کار ډېری وخت د اګسټ او جولای میاشتو په وروستیو؛ یعنې د ودې موسم په وروستیو کې تر سره کېږي.

Budstick: (د پیوند نوده): نوده د روان فصل یوه بېلګه ده، چې د پنډک اخیستلو په موخه ترې استفاده کېږي. پانې له پنډک څخه لرې کېږي او د ۰.۵ انچ په اندازه پانې دډنډر سره پاتی کیږي.

Cane (نوده): یوه شنه دوبنی نوده ده، چې پخه شی (کلکه) وی په لرګی بدلېږي، یوکلنه نوده ده ورسته دپانی درژیدو څخه نصواری رنګ لری.

Clone: کلون: د نباتاتو هغه ډول چې په غیر زوجي توګه له یوه اصلي نبات څخه ترلاسه کېږي. او والدینو ته ورته ځانګړتیاوي لري.

Compatible (مطابقت): د نباتاتو ځینې برخې (ساین او نیله بوټی) کله چې له یوه بل سره پیوند شی او د تل لپاره سره ونښلي.

Cross-pollination (غیرخودی القاح): دیوه نبات له انتر (تذکیراله) څخه دګردی لیرد اودبل نبات په سټیګما(تانیث اله) باندی پریوتو ته وایی.

Cordon (ګوردان): د تاک د تنی یو دایمي جوړښت، چې په افقي توګه د چیلی سیم پر سر موقعیت لري.

Cuttings (قلمه): د نبات هغه برخې چې له تنی څخه یې جلا شوي او په هغه صورت کې، چې د تولیداتو لپاره په مناسبو شرایطو کې و اوسي پر یوه داسې کامل نبات بدلېږي، چې د والدینو ټولې ځانګړتیاوي په ځان کې لري.

Drupe (کلک زړي): هغه مېوې، چې د کلک زړي درلودونکي وي لکه، کیلاس، آلو، شفتالو، زردآلو او الوبالو، د نورو مېوه جاتو په څېر

Huckleberry ډېری مېوی کوچنی کلک زړي لري

Fleshy fruits (غوښني مېوې): د هغو مېوه جاتو طبقه بندۍ، چې کوچنی مېوې، او د مڼه ایزی مېوې پهکې شاملې دي. لکه مڼه، ناک، انگور او داسې نور. دغه ګروپ مېوې یو دېوال لري چې دپخیدو په وخت کی نرم او غوښن کېږي.

Flower (گل): هغه نوده، چې په محدوده توګه له معینې اندازې او د پانو له بدلون سره یو ځای معینه وده لري، ځانګې یې لنډې او جوړښت یې د نباتاتو د تکثیر عملیه په ځان کې رانغاړي، چې د مېوې ترمنځ احاطه شوی تخم تولیدوي.

Globose-(ګلوبوز) کروي، یا توپ ته ورته

Graft (پیوند کول): د بل نبات له ځانګې یا ریشي سره د یوه نبات د پنډک یا ځانګې یو ځای کول.

Graft Union (د پیوند د نښلېدو ځای): هغه ځای چې ساین اونيله بوټی یو د بل سره یو ځای کېږي، د نښلېدو په ځای کې په کمه اندازه وده بدلون مومي، چې د لیدلو وړ وي؛ خو د نبات دندې نه اغېزمنوي.

Grafting (د ځانګې پیوند): هغه لارې چارې چې له مخې یې د ځانګې یوه برخه، چې پانې لرونکې پنډکونه لري د یو بوټی تنی یا ښاخ کې داخلېږي.

Grape Pruning (د انگور شاخبري): شاخبري د نودو د لرې کولو یو سیستماتیک عمل دی، چې بالاخره له پیاوړو ځانګو او غټو وښکیو سره د یوه قوي تاک د رامنځته کېدو لامل کېږي. د شاخبرۍ په پرتله هېڅ یوه بله کرنه پر انگورو مثبت اغېز نه لري.

Horticulture (هارتیکلچر): د مېوهجاتو، سبزیجاتو، گلانو یا زینتی نباتاتو د روزنې او پالنې علم یا هنر دی.

oblique - lop-sided, as one side of a leaf base being larger, wider or more rounded than the other.

Oblong - longer than broad, with the margins parallel except at the extreme basal and apical ends.

Obovate - inversely ovate, broadest above the middle.

Oval - Twice as long as broad, widest at the middle, both ends rounded.

Ovate - Egg shaped, broadest below the middle.

Perennial plant - A plant that lives for more than 2 years, often living for many years. Almost all woody plants and many herbaceous plants are perennials.

Perfect flower - A flower having both functional stamens and pistils; a plant with both functioning male and female parts.

Pollinator - an agent (bees, insects, wind, people) of pollen transfer.

Pollinizer - the plant species or variety that produces the pollen.

Pruning - removal of plant parts such as buds, developed shoots, and roots to maintain a desirable form by controlling the direction and amount of growth.

Renewal Spur - A cane pruned to one node with the primary purpose of producing a vegetative shoot (cane) for next year's fruiting wood.

Rootstock - the portion of a grafted plant that provides the root; grafted plants typically consist of a scion, which develops into the shoot or crown and a rootstock that provides the root system; rootstocks may include a significant length of stem, called standards, commonly used for weeping trees or shrubs.

Scion - a short length of stem, taken from one plant which is then grafted onto the rootstock of another plant. The portion above a graft that becomes the trunk, branch, and tree top; the cultivar or variety.

Seedling - refers to a plant grown from a seed.

Self-pollination - the process by which pollen is transferred from the pollen producing section of the plant to the pollen receiving part of the plant of the same flower or another flower of the same cultivar.

Tissue culture - the growing of masses of unorganized cells on agar or in liquid suspension. Useful for the rapid asexual multiplication of plants.

of Plants.

True-to-type - Saplings of known name and origin.

Variety means a plant grouping within a single botanical taxon of the lowest known rank, which can be:

a) Defined by the expression of the characteristics resulting from a given genotype or combination genotypes;

Oblique (مایل یا کور): داسې چې د پاتې یوه خوا لویه، هواره یا گردو وی دبلې څنډې په پرتله.

Oblong (اوږد): د سور په پرتله اوږد او څنډې یې موازي، البته د پاتې وروستیو او لومړنیو برخو پرتله.

Obovate - د بیضوي معکوس، له منځ څخه پورته خواته هوار وي.

Oval - اوږدوالی یې د سور په پرتله دوه برابره دی.

Ovate - بیضوي بڼه، تر ټولو هواره برخه یې له منځنۍ برخې تر ټولو ټیټه برخه جوړوي.

Perennial plant (څو کلن نبات): هغه نبات چې له دوو کلونو څخه زیات

د څو کلونو لپاره ژوند کوي تقریباً ټول لرگین اوواینین نباتات څوکلن شمېرل کېږي.

Perfect flower (بشپړ گل): یو گل چې دواړه وظیفوي برخې (د تذکیر او تانیث آله) ولري.

Pollinator (گرده لېږدونکی): د مچپو، حشراتو، باد او انسانانو یو لېږدونکی استازی.

Pollinizer (گرده تولیدونکی) د نبات هغه جنس یا ډول، چې گردو تولیدوي.

Pruning (شاخبري) د پنډک، ځانگوارپینو دیوې برخې لرې کول چې گټور نه دي او موخه ترې د نبات د استقامت او د ودې د کچې کنټرول دی.

Renewal Spur (د سپر بېانوې کول) یوه بند یا یوې نوډې ته د نبات شاخبري، چې اساسي موخه راتلونکي کال کې د مېوې تولیدونکي ځانگې تولیدو دي.

Rootstock (نېله بوټی): د نیاب پیوند شوی برخه، چې ریشه چمتو کوي. په ټولیزه توګه یو نبات له ساین، چې ځانګې او تاج لېږدوي او د ریښې سیستم نېله بوټی رامنځته کوي جوړ شوی دی. نېله بوټی چې د تنی پر اوږدوالي باندې د پام وړ اغېز لري او د معیاري نېله بوټی په نامه یادېږي، په ټولیزه توګه د هغو ونو لپاره کارېږي، چې خورند او بوټه ایزه وده کوي.

Scion (ساین): د ځانګې یوه لنډه برخه چې له یوه نبات څخه اخیستل شوې ده او وروسته د بل نبات پر اصلي بنسټ پیوندېږي. دغه پیوند د ځانګې د پیوند پورتنۍ برخه، شاخچه، د نبات پورتنۍ برخه، کلتیوار یا وراثتي رانغاړي.

Seedling (نیالګي) هغه نبات ته ویل کېږي، چې له تخم څخه را شین شوی وي.

Self-Pollination (ځاني القاح): هغه پروسه چې د هغې پواسطه دغینې نبات یا عینې نوعې گردو د گردی تولیدونکی برخې څخه، گردی اخستونی برخې ته انتقالیږي.

Tissue Culture (د انساجو کرل): پر اګار یا محلول د نامنظم خجراتو د کتلې کرل. د غیر زوجي چټک تکثیر لپاره ګټور دی.

Type - to - type (دخپل اصل اونسلم سره سم): هغه نیالګي، چې نوم او مېدا یې روښانه ده.

Variety: د نباتاتو طبقه بندۍ له مخې په اخرۍ پیژندل شوی لیکه کی راځي

هغه چې:

الف: دجینوټایپ یا دجینوټایپ دترکیب د خاصیتونو داصطلاح پواسطه تعریف شوی وی

CATALOGUE CONTENTS DISCLAIMER

User of this catalog can gather information of ANNGO Species, varieties, and above all clones/accessions, characteristics and availability. ANNGO underlines that this catalogue contains preliminary results, and some plant or fruit characteristics or behaviors may vary for different developers, growing environments and/or techniques. Every year ANNGO will publish a new edition of the catalogue with refined data accuracy, and includes new releases from the national collection.

دکټلاک محتويات

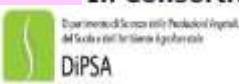
ددی کټلاک لوستونکی کولای شی چی دسپیشزونو، وراثتیو او پورته ټولکلونونو، خصوصیات اوموجودیت په باره کی معلومات راجمع کړی.

انګوپدی تاکیدکوی چی ددی کټلاک د محتویاتو ابتدایی نتیجی، دبعضی نباتاتو اومیوو خصوصیات به فرق کوی نورو دکرځایونو اوتخنیکونولپاره، انگوبه هرکال دسمواسنادواو دملی کلکسیون څخه دنوو کلونونو دخپریدونکو کلونونوپه اضافه کولو سره دغه کټلاک نشروی.

PHDP II supports ANNGO, and is implemented by

AGRICONSULTING S.p.A.
In Consortium with

ANNGO Members after General Assembly

د انگو غړي وروسته د عمومي غونډې څخه